

MAATSCHAPPIJ LINKERSCHELDEOEVER

JAAERVERSLAG 2011

Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid
van het Linkerscheldeoevergebied

Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid
van het Linkerscheldeoevergebied

Jaarverslag 2011

Inhoud jaarverslag 2011

Lijst van gebruikte afkortingen	4
De Waaslandhaven werkt!.....	5

DEEL 1: DE MAATSCHAPPIJ IN 20117

Aandeelhouders en kapitaal	8
Raad van Bestuur.....	11
Samenstelling	11
Werking	11
Algemene vergaderingen	18
Actieplan 2012	18
Personeel.....	20
Werking beter bekend maken	21
Steun aan regionale sportclubs	22

DEEL 2: DE LINKEROEVER IN BEWEGING.....25

Grondbeleid	26
Belangrijke stappen in planprocessen	29
Eerste fase Logistiek Park Waasland bijna afgerond	33
Haven en industrie	36
Stijgende trafiekcijfers in 2011	36
Absoluut recordjaar voor Waaslandhaven	36
Nieuws uit de bedrijven	40
Recordcijfers voor werkgelegenheid	50
Havengerichte opleiding	52
Mobiliteit op de linker-Scheldeoevers	54
Havenverkeer: is de weg altijd de juiste weg?.....	54
Linkeroeverpendel: milieuvriendelijk en goedkoop	54
Liefkenshoekspoorverbinding loopt als een trein	59
Topjaar voor Liefkenshoektunnel.....	60
Mobiliteitsstudie Waasland op de goede weg	61

Infrastructuurwerken in de Waaslandhaven	63
Ronde Haandorp	63
Grootste sluis ter wereld in aanbouw op linkeroever	64
Eandis actief op linkeroever.....	66
De haven en haar omgeving.....	67
Havendag biedt ruime kijk op haven	67
Juridische procedures kosten handvol geld.....	68
Grootse afvalopruimactie in Doel-centrum	72
Monumenten in Doel moeten verhuizen	73
Unieke erfgoedstudie op linker-Scheldeoever	74
Potige Polders.....	74
Fort Liefkenshoek van bezoekerscentrum naar belevingscentrum	75
De kogge blogt en twittert	76
Golfterrein breidt uit	76
Linieland van Waas en Hulst.....	77
Naar een natuurlijke haven.....	80
Natuur op de linker-Scheldeoever heeft al lange weg afgelegd	80
Bouw van nieuwe ringdijk rond overstromingsgebied.....	83
Veiligheid in de Waaslandhaven.....	85
Diensten grensinspectiepost gaan intenser samenwerken	85
Brandweer actief in havengebied	85
Veiligheid, zorgenkind in elk havengebied	86
Op weg naar een duurzame haven	88
Waaslandhaven krijgt grootste windmolenpark op het land	88
Duurzaamheidsverslag omvat het hele havengebied.....	88

DEEL 3: FINANCIËLE INFORMATIE 93

Jaarrekening 2011	94
Verslag van de commissaris.....	122

DEEL 4: TEWERKSTELLINGSCIJFERS WAASLANDHAVEN..... 124

Colofon	131
----------------------	------------

Lijst van gebruikte afkortingen

AMT	Afdeling Maritieme Toegang
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
GHA	Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
GIP	Grensinspectiepost
GRUP	Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan
MER	milieueffectrapport(age)
MLSO	De Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied, of kortweg Maatschappij Linkerscheldeoever.
MMHA	Maatschappelijk Meest Haalbaar Alternatief
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
TEU	Twenty feet Equivalent Unit
VITO	Vlaamse instelling voor technologisch onderzoek
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
W & Z	Agentschap Waterwegen en Zeekanaal NV

De Waaslandhaven werkt!

Bij het doorbladeren van dit naslagwerk over de Waaslandhaven valt het op welke vlucht de ontwikkeling van de linker-Scheldeoever in 2011 heeft genomen. Het is indrukwekkend op hoeveel terreinen deze vooruitgang al merkbaar is, terwijl er nog zoveel op stapel staat dat in de komende jaren moet worden gerealiseerd.

Na de economische crisis in 2009 en het eerder moeizaam herstel in 2010, hebben de maritieme trafieken zich in 2011 weer helemaal hersteld. Werd voor de hele Antwerpse haven een winst geboekt van vijf procent, dan liep de winstmarge voor de Waaslandhaven op met maar liefst 29 %. Verheugend is dat het containerverkeer weer hoge pieken scoort. Nooit eerder werden in de haven van Antwerpen in een jaar tijd zoveel containers gelost en geladen als in 2011. Dat het Deurganckdok hier de kroon spant met een winstcijfer van 46 %, bewijst nog maar eens dat dit dok, amper zes jaar na de opening, de verwachtingen begint in te lossen. Deze positieve tendens wordt tevens doorgetrokken in het aantal werknemers dat aan het Deurganckdok werkzaam is. Alle studies en prognoses wijzen het containervervoer ook in het volgende decennium aan als de groeisector bij uitstek in de internationale handel.

Zeehavens vervullen een cruciale rol als logistieke centra en hebben daarom behoefte aan efficiënte hinterland-verbindingen. Hun ontwikkeling is essentieel om de steeds toenemende goederenvolumes te verwerken. De aan de gang zijnde infrastructuurwerken in de Waaslandhaven, zoals de tweede zeesluis, de nieuwe Liefkenshoekspoorverbinding en het Logistiek Park Waasland, moeten bijdragen tot de verdere ontplooiing van een efficiënt, multimodaal en duurzaam goederentransport. Deze toenemende bedrijvigheid en gunstige vooruitzichten in de Waaslandhaven hebben ook een positieve weerslag op het investeringsklimaat in de bedrijven en op de werkgelegenheid. Op dat laatste terrein was 2011 een recordjaar: niet minder dan 16.830 werknemers waren in dat jaar in de Waaslandhaven aan de slag. En dan houden we nog geen rekening met de indirecte tewerkstelling, die al te vaak wordt onderschat en waarvan heel het Waasland en een groot deel van Vlaanderen profiteert. Een bewijs dat de Waaslandhaven werkt!

Dit jaarverslag belicht andermaal uitvoerig de planprocessen, in het bijzonder de aangekondigde definitieve vastlegging van het Gewestelijke Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) voor de haven van Antwerpen, waarmee de grenzen van het havengebied moeten worden verankerd.

Voor het eerst wordt in het jaarverslag 2011 ook ruime aandacht besteed aan 'duurzaamheid', een eerder vaag begrip waaraan in de haven van Antwerpen nochtans concrete invulling wordt gegeven met acties die uiteindelijk moeten leiden tot een veilige, propere, ecologische en sterke wereldhaven.

Peter Deckers
voorzitter
Maatschappij Linkerscheldeoever

DEEL 1

DE MAATSCHAPPIJ IN 2011

Aandeelhouders en kapitaal

Maatschappelijk kapitaal - aandelen A

Aandeelhouder	Aantal aandelen A	Geplaatst kapitaal (euro)	Opgevraagd kapitaal (euro)
Gemeente Beveren	520	650.000,00	216.666,67
Gemeente Zwijndrecht	125	156.250,00	52.083,33
Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen	1.875	2.343.750,00	781.250,00
Interwaas	1.730	2.162.500,00	720.833,33
Vlaams Gewest	750	937.500,00	312.500,00
Totaal	5.000	6.250.000,00	2.083.333,33

Aandelen B

In overeenstemming met artikel 9 van de wet-Chabert en artikel 8 par. 3 van de statuten van de Maatschappij Linkerscheldeover (MLSO) worden aan het Vlaams Gewest aandelen B toegekend voor de inbreng in de Maatschappij van eerder door het Gewest (of vroeger de Belgische Staat) verworven goederen.

Dezelfde aandelen B worden eveneens toegekend aan het Vlaams Gewest in het kader van de prefinanciering door het Vlaams Gewest van de verwervingen die de MLSO doorvoert voor de verdere havenuitbouw (financieringsovereenkomst van 10 maart 1999 afgesloten tussen het Vlaams Gewest en de Maatschappij). Naarmate de Maatschappij Linkerscheldeover over deze verworven goederen wenst te beschikken (bvb. door ze in erfpacht of concessie te geven of te verkopen) wordt een evenredig aantal aandelen B vernietigd en wordt overgegaan tot terugbetaling ervan aan het Gewest.

Op 1 januari 2011 waren aan het Gewest volgende aandelen B toegekend:

- * ingevolge inbreng van vroeger verworven gronden:
22.756,78135 aandelen B (28.445.976,69 euro)
- * ingevolge geprefinancierde verwervingen:
47.798,23124 aandelen B (59.747.789,05 euro)
- * totaal:
70.555,01259 aandelen B (88.193.765,74 euro).

Betreffende vroeger verworven terreinen werden in de loop van 2011 volgende *concessies* toegekend:

- Tabaknatie NV, Natiestraat: 102.623,29 m²
Te vernietigen aandelen B: 254.50575 stuks
Ingangsdatum: 01.04.2011
- ATSL NV, Molenweg: 29.706,97 m²
Te vernietigen aandelen B: 73,67329 stuks
Ingangsdatum: 01.10.2011
- GETS NV, Molenweg: 7.800,00 m²
Te vernietigen aandelen B: 19,34400 stuks

Ingangsdatum:	01.10.2011
- Combinatie Kallo THV, Ketenislaan:	1.020 m ²
Te vernietigen aandelen B:	2,52960 stuks
Ingangsdatum:	05.10.2011
- Indaver NV, Molenweg:	10.941,13 m ²
Te vernietigen aandelen B:	27,13400 stuks
Ingangsdatum:	01.11.2011

Wegens oppervlaktecorrecties voor eerder in concessie verleende terreinen, dienden bijkomend aandelen B te worden vernietigd:

- Van Moer Storage NV, Steenlandlaan:	39,06 m ²
Te vernietigen aandelen B:	0,09687 stuks
Ingangsdatum:	01.01.2010
- Handico Int. NV, Boereveldseweg:	2.417,51 m ²
Te vernietigen aandelen B:	5,99542 stuks
Ingangsdatum:	12.10.2009

Als gevolg van de toekenning van deze concessies en oppervlaktecorrecties wordt het overeenstemmend aantal aandelen B (383,27894 stuks) vernietigd en volgt de terugbetaling ervan aan het Vlaams Gewest in twee jaarlijkse schijven van telkens 50% van het totaal bedrag, zijnde 479.098,68 euro.

Daarnaast werden door de Maatschappij Linkerscheldeover volgende terreinen *overgedragen* aan:

- Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen:
 - Hanson Aggregates, St.-Jansweg, akte 46003-AWZ-148-35-II-quinquies, plan AMT/S/2215, opp. 6.207,00 m², waarde t.a.v. het Vlaams Gewest 19.241,70 euro hetzij 15,39336 aandelen B.
 - Leefbaarheidsbuffer-uitbreiding akte 46003-148-42 plan AMT/S/2390C, opp. 244.366,04 m², waarde t.a.v. het Vlaams Gewest 1.094.759,86 euro hetzij 875,80789 aandelen B.
 - Kaaimuur GRC, akte 46003-148-47, plan AMT/S/2534, opp. 6.560,97 m², waarde t.a.v. het Vlaams Gewest 20.339,01 euro hetzij 16,27121 aandelen B.
- Interwaas:
 - Aven Ackers I, akte 46003-148-39, plan AMT/S/2774, opp. 6.808,05 m², waarde t.a.v. het Vlaams Gewest 21.104,96 euro hetzij 16,88396 aandelen B.
 - Aven Ackers II, akte 46003-372-1, plan AMT/S/2775, opp. 22.735,36 m², waarde t.a.v. het Vlaams Gewest 70.479,62 euro hetzij 56,38369 aandelen B.
- Vlaams Gewest: wederoverdracht van gronden 2^e sluis, akte 46003-392-1, plan AMT/S/2852, opp. 560.891,50 m² met waarde t.a.v. het Vlaams Gewest 1.738.763,65 euro hetzij 1.391,01092 aandelen B.
- Agentschap Waterwegen & Zeekanaal: overdracht van percelen 3F8 – 3D7 en 3EF (telkens in Doel 7) tegen dezelfde prijs als de verwervingswaarde door de Maatschappij Linkerscheldeover: 308.155,51 euro hetzij 246,52440 aandelen B.

De overeenstemmende aandelen B - 2.618,27545 stuks, met een waarde van 3.272.844,31 euro - worden vernietigd, waarvan 399.740,09 euro in twee jaarlijkse schijven van telkens 50 % zal worden terugbetaald, en het saldo zijnde 2.873.104,22 euro door respectievelijk de wederoverdracht van het terrein zelf aan het Vlaams Gewest wordt vergoed en respectievelijk al werd betaald in het kader van de financieringsovereenkomst (2004) tussen het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeover. Meer bepaald geldt dit voor het terrein aan de Sint-Jansweg, de uitbreiding van de leefbaarheidsbuffer en de kaaimuur GRC. Door het Vlaams Gewest werden in 2011 volgende terreinen bij de Maatschappij Linkerscheldeover inge-

bracht, waarvoor telkens de overeenkomende aandelen B werden gecreëerd:

- Leidingstrook Haandorppweg Seaport Terminals, akte 46003-148-38, plan AMT/S/2118C opp. 10.271,06 m², waarde inbreng 31.840,29 euro, hetzij 25,47223 aandelen B.
- Mobistar/Isec, 3 percelen Zwijndrecht, akte 46003-148-23, plan AMT/S/2298C, opp. 16.770,26 m² waarde inbreng 51.987,81 euro hetzij 41,59025 aandelen B.
- Verrebroekdok 3de fase, akte 46003-148-35-III, plan AMT/S/2450 E, opp. 1.353.173,62 m² waarde inbreng 4.194.838,22 euro hetzij 3.355,87058 aandelen B.
- Oud Arenbergstraat 98 en 98+, akte 46003-148-45, plan AMT/S/2447, opp. 5.414,00 m² waarde inbreng 16.783,40 euro hetzij 13,42672 aandelen B.
- Kallo Sie. D zonder nr., Transmarcom, akte 46003-148-51, plan AMT/S/2730, opp. 1658,62 m² waarde inbreng 5.141,72 euro hetzij 4,11338 aandelen B.
- Luiknatie 2de uitbreiding, akte 46003-148-54, plan AMT/S/2887, opp. 2.906,20 m² waarde inbreng 9.009,22 euro hetzij 7,20738 aandelen B.

In totaal betreft deze inbreng 3.447,68053 aandelen B die samen een waarde vertegenwoordigen van 4.309.600,66 euro.

In verband met de *prefinanciering* door het Gewest van door de Maatschappij verrichte verwervingen werden in de loop van 2011 726,55793 aandelen B aan het Gewest toegekend. Er werd door de Maatschappij nog niet beschikt (erfpacht, concessie, overdracht) over door het Gewest geprefinancierde goederen zodat daarvoor geen aandelen B dienden vernietigd te worden.

Op 31 december 2011 waren aan het Gewest volgende aandelen B toegekend:

- * ingevolge inbreng van vroeger verworven gronden:
23.202,90749 aandelen B (29.003.634,36 euro)
- * ingevolge geprefinancierde verwervingen:
48.524,78917 aandelen B (60.655.986,46 euro)
- * totaal:
71.727,69666 aandelen B (89.659.620,82 euro).

Raad van Bestuur

• *Samenstelling*

Namens de gemeente Beveren:

Peter Deckers, voorzitter

Raf Van Roeyen

Namens het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (GHA):

Eddy Bruyninckx, ondervoorzitter

Greet Bernaers

Björn Verhoeven

Toon Tessier

Namens Interwaas:

Julien Van Geertsom

Bruno Machiels

Mirèse Deckers

Namens de gemeente Zwijndrecht:

Willy Minnebo

Namens het Vlaams Gewest:

Freddy Aerts

Miet Deckers

• *Werking*

In 2011 kwam de raad van bestuur van de Maatschappij Linkerscheldeover tien keer samen. Tijdens die bijeenkomsten werden niet minder dan 155 agendapunten afgewerkt, die zowel betrekking hadden op het beleid als op het beheer van de Maatschappij.

Hieronder vatten wij de belangrijkste beslissingen, zoveel mogelijk gegroepeerd per onderwerp, samen.

GRUP

De voortgang van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'afbakening zeehavengebied Antwerpen' komt meermaals aan bod op de raad van bestuur, die herhaaldelijk aandringt op een snelle afronding van het planningsproces.

Op 15 juli 2011 legt de Vlaamse regering de principiële krachtlijnen vast van het sociaal begeleidingsplan, waarna de regering op 22 juli een gemotiveerde afweging maakt van alle door het plan-MER voorgestelde compenserende en milderende maatregelen die betrekking hebben op het eerder goedgekeurde Maatschappelijk Meest Haalbare Alternatief (MMHA).

Gelet op het feit dat de openbare partners die bij de havenontwikkeling betrokken zijn, nl. het Vlaams Gewest, Agentschap Waterwegen en Zeekanaal, het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeoever, streven naar een billijke onderlinge verdeling van de kosten, gaat de raad akkoord met de voorgestelde verdeelsleutels, dit in overeenstemming met het relatieve belang van de verschillende financierende partijen (RvB 6.4 – 14.12).

Concessies

De raad van bestuur is het principeel eens met de vestiging van een biogascentrale in de Waaslandhaven. Hierover zullen verdere gesprekken worden gevoerd met NPG Energy voor een mogelijke concessie van een terrein op de site van Lanxess aan de Ketenislaan (RvB 26.1).

De raad stemt ermee in om de bestaande solidaire concessie, toegekend aan Fertikal en AIF voor een exploitatie aan de Molenweg in Kallo, om te vormen tot een concessie uitsluitend in het voordeel van Fertikal, dit als gevolg van een overdracht van aandelen (RvB 6.4).

De raad van bestuur bekrachtigt de toekenning van een concessie aan BIS-ROB Montage voor een terrein van 3 ha aan de Boereveldseweg in Zwijndrecht, voor het exploiteren van een montagebedrijf (RvB 4.5).

Tijdens dezelfde bijeenkomst geeft de raad toestemming tot het verlenen van een tijdelijke concessie voor een terrein aan de Ketenislaan, aan de Combinatie Kallo/Dredging International voor het plaatsen van werfcontainers (RvB 4.5).

De leden van de raad van bestuur zijn het eens met de verhuur van overtollige kantoor- en magazijnruimte van de firma Pionier, gelegen aan de Keetberglaan in Melsele, aan Think Media (RvB 26.1).

Ondertekening akte aankoop grond Monument Chemical

De raad gaat in op de vraag van ATSL NV en GETS NV, beide behorend tot de groep Van Loon, om KBC Immolease als solidaire medeconcessionaris in de toegekende concessie op te nemen (RvB 7.9). Een maand later neemt de raad een soortgelijke beslissing door in te stemmen met de opname van KBC Immolease in de bestaande concessie van de NV ATB en de BVBA ATOB (RvB 5.10). Nadat MLSO eind 2010 eigenaar is geworden van een ter-

rein van 8,4 ha aan het Geslacht, dat toebehoorde aan Monument Chemical, beslist de raad van bestuur een bevraging te organiseren voor dit terrein en voor een ander nabijgelegen terrein van 5,2 ha groot. Daarbij zullen zowel de logistieke als de industriële sectoren worden betrokken (RvB 26.1).

Als gevolg van deze bevraging kent de raad, begin oktober 2011, de concessie voor het 8,4 ha grote terrein principieel toe aan ADPO, waardoor dit bedrijf de mogelijkheid krijgt om zijn nabijgelegen vestiging in de Waaslandhaven efficiënter te organiseren. Voor Roosens Transport/Blue Star Storage, dat eveneens belangstelling toont voor deze terreinen, worden andere vestigingsmogelijkheden binnen de Waaslandhaven onderzocht (RvB 5.10). Deze inspanningen leiden er toe dat de raad van bestuur, amper een maand later, al kan beslissen om aan Roosens Transport/ Blue Star Storage een concessie te verlenen voor een terrein van 17,5 ha aan de Canadastraat in Zwijndrecht (RvB 9.11).

Midden december beslissen de leden van de raad van bestuur een gerechtelijke procedure op te starten tegen De Rijke NV omdat deze laatste haar verplichtingen niet nakomt en MLSO de concessieovereenkomst met De Rijke NV voor een terrein aan de Canadastraat in Zwijndrecht noodgedwongen heeft moeten verbreken. Voornoemde firma heeft niet alleen nagelaten activiteiten te ontwikkelen op het terrein, zoals in de overeenkomst was voorzien, maar heeft bovendien duidelijk gemaakt dat zij afziet van verdere ontwikkelingen op het terrein zodat het bedrijf de concessie opnieuw ter beschikking heeft gesteld van de Maatschappij Linkerscheldeover (RvB 14.12). Het terrein werd ondertussen toegewezen aan Roosens Transport/Blue Star Storage.

Later in het jaar neemt de raad een beslissing tot verlaging van het jaarlijkse concessietarief ten gunste van de Grensinspectiepost (GIP). Dit omwille van de sterke terugval van gekoelde trafieken in Antwerpen. Daarom probeert GIP de controles op de voedselveiligheid goedkoper en efficiënter te organiseren. De MLSO werkt hier graag aan mee (RvB 7.9).

Om de concessionarissen in moeilijke economische tijden niet zwaarder te belasten, werden de concessietarieven al een aantal jaren niet meer verhoogd. De raad besliste om de tarieven vanaf 1.1.2012 toch met 2 % te verhogen. De tarieven zullen verder worden opgevolgd in het licht van de toekomstige havenontwikkeling en de economische situatie (RvB 9.11).

Gronden

In de eerste zitting van 2011 beslist de raad van bestuur een terrein in Kallo, gelegen in de maritieme zone van het havengebied en eigendom van MLSO, aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen over te dragen, dit voor de oprichting van een afvalpark voor de binnenscheepvaart.

Tegelijk worden drie terreinen, gelegen in Doel en eigendom van MLSO, overgedragen aan het Agentschap Waterwegen en Zeekanaal voor de realisatie van het intergetijdengebied Hedwige-Prosperpolder (RvB 26.1).

De raad beslist op 6.7 in te gaan op de koopoptie voor de aankoop van een perceel bouwland van 1.054 m², gelegen in het Logistiek Park Waasland.

De raad gaat ook in op de verkoopbelofte van de eigenaar van een voormalig landgoed in de Scheldemolenstraat in Doel voor de aankoop van diens eigendom (RvB 5.10).

De raad beslist niet in te gaan op het aangeboden recht van voorkoop voor een terrein van 18.950 m² binnen de industriële site van Ineos in Zwijndrecht (RvB 7.9). En evenmin voor de bestaande magazijnen van Westerland/Euroports aan de Land van Waaslaan in Kallo (RvB 14.12).

Tijdelijke bewoning

De raad van bestuur besliste in april 2010 de 'toelatingen tot gebruik' voor de woningen in Oud Arenberg 116, 118, 122 (3 woningen vervat in één gebruiksovereenkomst) en 114, te beëindigen conform de voorwaarden bepaald in deze overeenkomsten. Aangezien de toenmalige bewoners de aanzegging weigerden op te volgen, werd een procedure voor de vrederechter opgestart. De vrederechter was voorstander van een minnelijk akkoord, dat dan ook verder werd nagestreefd. De Maatschappij en de bewoners bereikten een akkoord over de einddatum van vertrek, zijnde 1 mei 2012. Op de zitting van 19 april 2011 werden de akkoordconclusies aan de vrederechter van Beveren voorgelegd, die deze in een akkoordvonnis opnam.

Ruraal erfgoed

Begin mei bekrachtigt de raad van bestuur de gunning voor een gezamenlijke studieopdracht over het ruraal erfgoed op de linker-Scheldeoever aan NV Technum Tractebel Engineering uit Antwerpen (RvB 4.5). De initiatiefnemers zijn het Vlaams Gewest, het Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeoever. Het Vlaams Gewest treedt op als aanbestedende overheid en duidt een leidend ambtenaar aan. Begin juni vernemen de leden van de raad van bestuur dat de voormalige hoeve Hof ter Walle (zie foto), gelegen in Oud Arenberg en eigendom van de Vlaamse Landmaatschappij, op 3.5.2011 als monument werd geklasseerd. Ondertussen is de schuur al gedeeltelijk ontmanteld en heeft ze geen dak meer. De bewarende werken werden aanbesteed voor een bedrag van 85.693,41 euro ten laste van de pregrondenbank. De raad beslist hierop dat MLSO - voorwaardelijk - een derde van de kosten van de instandhoudingswerken zal ten laste nemen, in afwachting van een mogelijke aankoop van de hoeve door de vzw Erfgoed Vlaanderen (RvB 1.6).

Duurzaamheid

De Maatschappij Linkerscheldeover staat mee in voor een duurzame groei van de haven door maximaal de mogelijkheden op dit vlak te benutten. Door haar centrale rol in de beslissingsstrategie kan MLSO een grote rol spelen in de ontwikkelingen van duurzame energie.

De raad van bestuur is het eens met een financiële deelname van de Maatschappij aan het opmaken van een duurzaamheidsverslag, waaruit moet blijken op welke wijze de havenbedrijven de principes van 'people, planet en profit', verzoenen met hun dagelijks ondernemen (RvB 7.9).

Windontwikkeling

De opdracht voor de operationele ontwikkeling van een windmolenpark op de linker-Scheldeoever, wordt toegewezen aan THV Groene Haven Antwerpen, de best gerangschikte privépartner, die samen met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeover, het project zal realiseren (RvB 7.9).

Logistiek Park Waasland

In april bekrachtigt de raad de benaming van het hele logistieke park, dat voortaan officieel 'Logistiek Park Waasland' heet (RvB 6.4).

De maand voordien beslist de raad van bestuur tot de definitieve vaststelling van het onteigeningsplan Logistiek Park Waasland (LPW) – fase West, waarna - bij onteigeningsmachtigingsbesluit van 20.10.2011 - aan MLSO de toestemming wordt verleend om tot onteigeningen over te gaan. De raad drukt zijn voorkeur uit voor minnelijke verwervingen zodat gerechtelijke procedures kunnen worden vermeden (RvB 2.3).

In juli hechten de raadsleden hun goedkeuring aan de principes van een operationeel concept dat een effectieve multimodale ontsluiting van het LPW beoogt, samen met een verdere verbetering van de 'modal split' ten gunste van de spoor- en binnenvaartmodi. Het verkrijgen van subsidies is zeker een van de elementen om de slaagkansen van een dergelijk initiatief te verhogen. Op dat gebied worden de verschillende mogelijkheden en de samenwerking met operationele partners onderzocht.

Voor de begeleiding en ondersteuning van een subsidietraject in het kader van het Europees Marco Polo programma, wordt de combinatie Trivizor/Rebel aangesteld (RvB 7.9).

In oktober wijst de raad de opdracht, voor het uitvoeren van een milieuhygiënisch onderzoek en het opmaken van een technisch verslag voor de natuurinrichtingswerken van 12 ha riet en water in het natuurgebied Haasop, toe aan

Abesim BVBA (RvB 5.10).

Twee maanden later volgt de toewijzing van de opdracht voor begeleiding en ondersteuning bij het uitwerken en realiseren van de natuurinrichting, aan Antea Belgium (RvB 14.12). Deze natuurcompensatie dient gerealiseerd te worden omwille van het verlies van bepaalde natuurwaarden door de ontwikkeling van het LPW.

Ontwikkelingszone Saeftinghe

In de zitting van juli gaat de raad van MLSO akkoord om, in samenwerking met het GHA, een maatschappelijke afweging van verschillende invulscenario's voor de ontwikkelingszone Saeftinghe volgens het MMHA, op te stellen. Op 9.11 beslist de raad deze opdracht toe te vertrouwen aan Royal Haskoning met partner Rebelgroup Advisory (RvB 6.7).

Rotonde Haandorp

Op dezelfde vergadering bekrachtigt de raad van bestuur de aanstelling van het studiebureau NV Technum Tractebel Engineering Merksnaam Tritel met het oog op de aanleg van de rotonde Haandorp. Het gaat om de aanleg van een verkeerscomplex ter hoogte van de Haandorpweg-Hazopweg tot aan de Schoorhavenweg, dit als gevolg van de verplichting tot de aanleg van een ongelijkgrondse kruising, o.a. voor spoorlijn 10 (Liefkenshoekspoor), zoals voorzien in de bouwvergunning voor het Logistiek Park Waasland (RvB 6.7).

Sponsoring

Begin maart bekrachtigt de raad van bestuur het globale kader voor het voeren van een verantwoord sponsorbeleid. De uitgangspunten van dat beleid steunen op volgende principes:

1. het vergroten van naambekendheid bij het grote publiek;
2. een verdieping van het relationele netwerk en dit verbreden met diverse overheden, stakeholders en een ruimer publiek;
3. het bestendigen en uitbreiden van de commerciële relatie met de huidige en potentiële concessionarissen;
4. de creatie van een groter maatschappelijk draagvlak en imago-opbouw door gerichte sponsoring van clubs en activiteiten.

De raad is ervan overtuigd dat de meest efficiënte wijze om deze uitgangspunten te realiseren via de voetbalsport loopt, die zowel het ruimste publiek aantrekt als de meeste media- en sponsorbelangstelling krijgt. Wanneer dit principe gekoppeld wordt aan de directe regio van de Waaslandhaven en aan het grootste bereik, dan treedt voetbalclub Waasland-Beveren op de voorgrond.

Maar ook andere voetbalclubs in het Waasland - met sociale en educatieve activiteiten - evenals volleybalclub Asterix Kieldrecht - met een rijk palmares en grote internationale bekendheid - beantwoorden zeker aan voornoemde uitgangspunten.

MLSO voorziet een budget van 110.000 euro voor sport sponsoring. Tegelijk wordt naar voldoende evenwicht gestreefd tussen sportieve, culturele en toeristische evenementen (RvB 2.3).

Openbaarheid van bestuur

De raad van bestuur van MLSO beslist voortaan een retributie te vragen voor het afleveren van een afschrift van bestuursdocumenten (RvB 5.10). Deze beslissing is een gevolg van het verzoek voor het afleveren van kopies van de verslagen van de zittingen van de raad van bestuur.

Wat de communicatie aan gemeenteraadsleden betreft, handhaaft MLSO de bestaande werkwijze waarbij de goedgekeurde notulen van de raad van bestuur ter inzage liggen van de gemeenteraadsleden van Beveren en Zwijndrecht (RvB 2.3).

Informatie

In de loop van 2011 krijgen de leden van de raad van bestuur herhaaldelijk informatie over projecten of dossiers die betrekking hebben op de maritieme en industriële expansie van de linker-Scheldeoever. Zo

worden zij geïnformeerd over de evolutie van de trafiekcijfers in de haven (RvB 1.6), de landschapsstudie rond de E 34 (RvB 5.10), de mogelijke inplanting op de linker-Scheldeoever van een bouwdok voor de Oosterweelverbinding (RvB 6.4) en over de maritieme prognoses in de havenontwikkeling (RvB 9.11).

Ook de 'natuur' komt regelmatig aan bod op de raden van bestuur. Zo worden de leden in kennis gesteld van de ontwikkelingen in verband met de afsprakenmatrix voor de realisatie van de natuurkerngebieden op de linkeroever (RvB 7.9), van de trends van broedvogelaantallen en de evaluatie van nest- en voortplantingssucces bij weidevogels op de linkeroever (RvB 9.11). De raad van bestuur overlegt ook over een mogelijke (verdere) samenwerking met Natuurpunt voor de realisatie van een netwerk van ecologische infrastructuur, gekoppeld aan het vrijwaren van de toekomstige ontwikkeling van de haven (RvB 14.12).

Doel

De problemen rond de woningen in het centrum van Doel vormen een vast agendapunt op alle bijeenkomsten van de raad van bestuur.

Op elke zitting wordt een overzicht gegeven van de actuele toestand, de ingediende klachten na incidenten en de opvolging van de juridische procedures.

Ook de toestand van bouwvallige woningen komt herhaaldelijk ter sprake.

Algemene vergaderingen

Op de jaarvergadering van 1 juni 2011 krijgen de aanwezigen inzage in het jaarverslag 2010, dat een overzicht geeft van de activiteiten en het bestuur van de Maatschappij Linkerscheldeover in het jaar 2010. Tevens krijgen ze toelichting bij het ontwerp van jaarrekening en de financiële resultaten over het boekjaar 2010.

Ten slotte stemt de vergadering in met het verslag als met de participatie van de Maatschappij in de vennootschap die zal worden opgericht voor de ontwikkeling en de exploitatie van het windturbinepark op de linker-Scheldeoever. Tot deze naamloze vennootschap behoren het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeover als publieke partners en een nog aan te duiden privé-partner.

De agenda van de Buitengewone Algemene Vergadering van de Maatschappij, die plaatsvindt op 14 december 2011, vermeldt, naast de bespreking van de begroting 2012, de voorstelling en bespreking van de activiteiten die in 2012 zullen worden ontwikkeld en de strategie die daarvoor wordt uitgestippeld.

Actieplan 2012

De Maatschappij heeft tot doel het voeren van het grondbeleid in het havengebied op de linker-Scheldeoever en het industrialisatiebeleid in de industriële zone binnen dit gebied, evenals het uitstippelen van het subregionale beleid bij de verdere ontwikkeling en fasering van het havengebied op de linkeroever. Deze algemene doelstelling wordt jaarlijks verfijnd, aangepast aan de actuele context en vastgelegd in een aantal subdoelstellingen.

Voor de realisatie van deze algemene doelstelling en subdoelstellingen, wordt een aantal acties vooropgesteld, die wij hieronder in het kort samenvatten.

Grondbeleid

Op het gebied van grondbeleid wil de Maatschappij Linkerscheldeover in 2012 werk maken van:

- minnelijke verwervingen in het LPW – fase West, doch indien nodig overgaan tot gerechtelijke ontelingen;
- onderhouds- en veiligheidswerken aan woningen en tuinen in het centrum van Doel;
- de uitoefening van haar voorkooprecht voor terreinen binnen de havenomschrijving, indien de vraagprijs niet overdreven is;
- de overdracht van gronden voor grote infrastructuurwerken;
- de inbreng van gronden door het Vlaams Gewest en overdracht van gronden naar het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, indien noodzakelijk;
- de voorbereiding van mogelijke verkopen van gronden of woningen buiten de havenomschrijving;
- het slopen van woningen binnen de havenomschrijving, die zich in slechte staat bevinden;
- onderhandelingen met privébedrijven die nog beschikken over braakliggende terreinen om deze te verwerven, of aandringen om er een gepaste invulling aan te geven;

Industrialisatiebeleid

Op het vlak van het industrialisatiebeleid stelt de Maatschappij Linkerscheldeover in 2012 volgende acties voorop:

- verder werken aan de project-MER voor het LPW, onteigeningen fase West - en indien mogelijk - aanvatten van de volgende fasen van het LPW;
- de realisatie van een model shift, een multimodaal logistiek park;
- de verdere natuurontwikkeling van Haasop met de rietcompensatie in Haasop-Oost;
- start van de voorbereidende studie voor toewijzing van de gesloten parking met bijbehorende faciliteiten;
- zoektocht naar ruimte voor een onafhankelijk 'open access' tank- en servicestation voor treinen.
- het afsluiten van nieuwe concessies.

Subregionaal beleid

Voor het uitstippelen van het subregionaal beleid in 2012, voorziet de Maatschappij Linkerscheldeover volgende actiepunten:

- actieve deelname aan studies en projecten voor de realisatie van de Ontwikkelingszone Saeftinghe en het AfbakeningsGrup voor het zeehavengebied Antwerpen;
- positieve medewerking aan de snelle realisatie van de achtergrondnota Natuur om zo de tijdelijke compensatiegebieden weer voor economische activiteiten ter beschikking te kunnen stellen;
- medewerking aan projecten op het vlak van mobiliteit, bij voorrang de aanleg van de rotonde aan Haandorpweg;
- overleg met de bevoegde overheden om tot een 'propere haven' te komen;
- publicatie van het eerste duurzaamheidsverslag voor het hele havengebied;
- verdere promotie van de linkeroeverpendel en van de bedrijfscrèche in Kallo;
- met het oog op een verbreding van het maatschappelijk draagvlak van de Maatschappij, zal blijvende aandacht worden besteed aan een passende communicatie, een grondige evaluatie van de invloed van de sponsoring die in 2011 werd verleend, een voortzetting van lezingen, ontvangsten en rondritten, en het doortrekken van de positieve evolutie in de structurele contacten en potentiële netwerken.

Middelen

Om haar algemene doelstelling en subdoelstellingen te bereiken, streeft de Maatschappij Linkerscheldeover naar de uitbouw van een stabiel personeelskader met opbouw van ervaring, maturiteit en kennis van het team, gekoppeld aan de aankoop van nieuwe informaticasystemen.

Personeel

Het personeel van de Maatschappij Linkerscheldeover is samengesteld uit volgende personen:

Peter Van de Putte, directeur (in dienst: 19.10.2009)

Paul Nelen, adjunct-directeur & stafmedewerker economie en financiën (in dienst: 1.10.2003)

Bavo Daems, terreinbeheerder & medewerker communicatie (in dienst: 1.2.2008)

Els Jennen, stafmedewerker juridische aangelegenheden (in dienst: 17.8.2009)

Liesbeth Van Driessche, stafmedewerker ruimtelijke ordening/planoloog (in dienst: 17.8.2009)

Eveline Nelen, directiesecretaresse (in dienst: 1.9.2009)

Cathy Verschelden, administratief assistente (in dienst: 4.10.2010)

Anthony Joosen, assistent-terreinbeheer (uitzendkracht vanaf 23.5.2011)

De diensten van de Maatschappij Linkerscheldeover zijn sinds 11 juni 2010 ondergebracht in de oude pastorie aan het Sint-Paulusplein 27 te Kallo (Beveren), waar ook de maatschappelijke zetel van de Maatschappij is gevestigd (Belgisch Staatsblad 7.10.2010).

Werking beter bekend maken

Door de toenemende activiteiten in de Waaslandhaven, waar de Maatschappij Linkerscheldeover (MLSO) een belangrijke beleidspartner is, groeit bij MLSO de behoefte aan een professionele communicatie die haar moet toelaten de door haar beoogde doelstellingen op een gestructureerde manier tot bij haar doelgroepen te brengen.

Die doelgroepen zijn onder meer: de bevolking, de vennoten, de beleidsmakers (intern, lokaal, regionaal, provinciaal en Vlaams), partners en andere bevoegde instanties, de landbouwers, de beroepsorganisaties van werkgevers, middenstanders en werknemers, de bedrijven, milieuorganisaties, actiegroepen en de media.

Eind 2010 werkte de directie van MLSO een communicatiestrategie uit voor 2011.

Als basisstrategie kiest de Maatschappij voor een continue informatie, sensibilisering en communicatie, met een langetermijnperspectief. Zij zal open en transparant informeren over de aspecten van de industriële en portuaire ontwikkelingen op de linker-Scheldeoever: welvaart, werk, mobiliteit, leefbaarheid, wonen. De Maatschappij wil de Waaslandhaven promoten als een sterk merk, als de motor voor werk en welvaart. Vandaar de baseline, gekoppeld aan de benaming Maatschappij Linkerscheldeover – de Waaslandhaven werkt!

Draagvlak verruimen

De MLSO zal – binnen de wettelijke contouren van haar opdrachten – er alles aan doen om het draagvlak voor de havenactiviteiten in het Waasland te verruimen. Daartoe zijn volgende overwegingen voor de handliggende argumenten:

- de Waaslandhaven is een financieel wingewest, zowel voor de eigen regio, voor alle Wase gemeenten, als voor heel Vlaanderen;
- de haven op linkeroever is vooral een bron van werkgelegenheid (direct en indirect) en bijgevolg ook van welvaart voor heel het Waasland (beschikbaarheid producten, toegevoegde waarde bedrijven, moderne infrastructuur);
- zij is tegelijk een aantrekkingspool voor heel wat toeleveranciers en nevenbedrijven in de omgeving;
- de MLSO zal ook ijveren voor een natuurlijke, groene, duurzame en propere haven (uitgestrekte natuurgebieden zorgen voor ecologisch evenwicht);
- de linker-Scheldeoever biedt ook heel wat toeristische mogelijkheden (haven, forten, natuur);

De Maatschappij Linkerscheldeover zal ook uitvoerig communiceren over de toekomstplannen, duiden op het nut ervan en daarrond een positieve houding creëren. En indien nodig, mogelijke nadelige gevolgen wegwerken of corrigeren.

Tegelijk zal de Maatschappij haar eigen rol binnen de ontwikkeling van de linker-Scheldeoever en de toekomstige uitbouw van de Antwerpse haven, beter bekend maken via haar jaarverslag, haar strategische nota en haar actieplan.

Missie uitdragen

Om haar doelstellingen te bereiken kan de MLSO gebruik maken van volgende communicatiedragers:

- verspreiden van de viermaandelijks Nieuwsbrief Halo aan de Wase bevolking en andere doelgroepen;
- deelname aan opendeurdagen in de haven, eventueel in samenwerking met het Havenbedrijf;
- organiseren van een reizende tentoonstelling over de haven, in de Wase gemeenten;
- organiseren van jobbeurzen in samenwerking met andere partners;
- de uitbouw van een actuele website (www.mlso.be);

- reportagereeksen in kranten of op regionale televisie;
- voorstellingen in lagere en middelbare (technische) scholen;
- uitwerken van een eigen toerismeaanbod (fiets- en autoroutes);
- voeren van PR-campagnes: MLSO wil zich tonen in het maatschappelijk leven;
- regelmatige perscontacten;
- verspreiden van persberichten;
- overlegplatform creëren met bedrijven linker-Scheldeoever (Beveren en Zwijndrecht).

De Waaslandhaven wérkt!

In 2011 heeft de Maatschappij getracht haar werking in een duidelijke en krachtige slagzin samen te vatten: De Waaslandhaven wérkt! Dit betekent dat het hele beleid en alle activiteiten van de Maatschappij Linkerscheldeoever gericht zijn op 'werk' en 'welvaart' in het Waasland. Want waar voldoende werkgelegenheid is, daar is ook welvaart.

In 2011 waren er in de Waaslandhaven 16.830 mensen aan het werk, zonder daarbij rekening te houden met de omvangrijke indirecte tewerkstelling. Bovendien komen de meeste van deze arbeidskrachten uit eigen streek. Dit cijfer toont aan dat de economische omschakeling van de linker-Scheldeoever, ondanks de zware offers van de inwoners uit de poldergemeenten, een zegen is voor het Waasland. Haven en industriële bedrijven op de linkeroever hebben de duizenden arbeidsplaatsen die de voorbije decennia in de hele regio verloren gingen (Boelwerf en andere scheepswerven, Nobels-Peelman, steenbakkerijen, textiel-industrie, e.a.) meer dan behoorlijk opgevangen. Een bewijs dat 'De Waaslandhaven wérkt!'.

Deze 'baseline' ondersteunt sinds kort de naam van de Maatschappij Linkerscheldeoever.

• Steun aan regionale sportclubs

Nadat de voorbije jaren cultuur en toerisme aan bod kwamen, besteedde de Maatschappij Linkerscheldeoever in 2011 een belangrijk deel van haar promotiebudget aan sport sponsoring. Tot de begunstigden behoorden o.m. de twee Wase topsportclubs met een sterk regionale binding en met een positieve uitstraling: voetbalclub Waasland-Beveren en damesvolleybalclub Asterix Kieldrecht. Maar ook voetbalclub Sportkring Sint-Niklaas en Zwijndrecht Atletiek Team (ZWAT) kregen een deel uit de subsidiepot van 110.000 euro.

Als één van de belangrijkste partners in de economische ontwikkeling van de linker-Scheldeoever en als gangmaker van de groeiende welvaart in het Waasland, heeft de MLSO ook een maatschappelijke opdracht. De Maatschappij wil alle Wase gemeenten en inwoners uit de regio laten delen in de baten van haven en industrie op de linkeroever.

Daarom besloot de MLSO haar maatschappelijk engagement waar te maken in het brede spectrum van de samenleving, onder meer in de sport, waarvan de impact op het dagelijks leven bijzonder groot is. De Maatschappij Linkerscheldeoever tracht met haar financiële aanmoediging vooral de toegang tot de sport voor jeugd en sociaal zwakkeren te vergroten.

Steun aan jeugd en sociale projecten

De roep van diverse clubs en verenigingen om sponsoring is groot. Er dienden dus keuzes te worden gemaakt. Vooraan in de rij staat de dynamische tweedeklasser Waasland-Beveren. Een club met een sterk sociaal imago en een uitgebreide jeugdwerking. Het vroegere RS Waasland behoort tot de pioniers van het project 'Open Stadion' dat de sociale opdrachten van de voetbalclubs wil aanscherpen. Dit engagement wil de club in de komende jaren nog versterken door meer te investeren in het begeleiden van kwetsbare

groepen naar cultuur-, sport- en jeugdwerk, en in de organisatie van activiteiten die gericht zijn op veiligheid, sociale verbondenheid, sportiviteit en betrokkenheid van de supporters.

Met de steun van de Maatschappij Linkerscheldeover wenst de club dit engagement verder waar te maken.

Volleybalclub Asterix Kieldrecht is een kweekvijver voor Vlaams volleybaltalent en tegelijk dé ambassadeur van de vrouwensport in ons land. Zij gebruikt de toelage van de Maatschappij vooral om getalenteerde spelers binnen de club nog beter en professioneler te coachen. Daarvoor werkt Asterix intens samen met de topsportschool van de Vlaamse Volleybalbond en met de KU Leuven. Tegelijk krijgt de club nu de garantie haar ruime internationale contacten te kunnen voortzetten. Ondertussen streeft Asterix ook naar een brede samenwerking van de jeugd met die van Avo Melsele en bereidt ze de overstap voor van het eredivisieteam naar de sporthal in Beveren.

Naast deze twee 'tenoren' ontving ook voetbalclub Sportkring Sint-Niklaas, die voor de toekomst duidelijk de kar van de jeugd trekt, een aanmoedigingsbedrag voor de organisatie van een scholentornooi en een internationaal jeugdtornooi.

Ten slotte kon ook Zwijndrecht Atletiek Team (ZWAT) rekenen op een financiële tegemoetkoming van MLSO voor zijn Fundag die plaatsvond op 10 september 2011. Doel van deze initiatiedag voor de jeugd was vooral kinderen te laten kennismaken met atletiek en hen aan te zetten om meer te bewegen. Iedere deelnemer kreeg een atletiekshirt met logo van MLSO.

Het Open Stadionteam van Waasland-Beveren bezorgt heel wat kinderen leuke sport- en speldagen

De dames van Asterix Kieldrecht wonnen in het seizoen 2010-2011 hun tiende beker van België

DEEL 2

DE LINKEROEVER IN BEWEGING

Grondbeleid

In overeenstemming met de wet van 19 juni 1978 betreffende het beheer van het linker-Scheldeoevergebied (wet-Chabert) en latere wijzigingen, heeft de Maatschappij Linkerscheldeover onder meer tot doel het grondbeleid te voeren in het havengebied op de linker-Scheldeoever. Zij kan daartoe de nodige gronden verwerven o.a. door middel van verwervingen voor algemeen nut.

De voorbije jaren voerde de MLSO omvangrijke - minnelijke - verwervingen door die twee grote doelstellingen beoogden:

- het verwerven van gronden voor de aanleg van het Deurganckdok;
- het verwerven van goederen in Doeldorp en omgeving, in het raam van het Sociaal Begeleidingsplan Doel.

De verwervingen verlopen volgens een aantal (ontwerpen van) onteigeningsplannen, waarvoor in 2011 nog enkele bijkomende aankopen werden verricht, zoals wordt weergegeven in onderstaande tabel:

(ontwerp)onteigeningsplan/ verwervingsplan	Totale uitgaven 2011	Totale uitgaven 1999 – 2011
Verrebroekdok		1 220 188,12
Doel 1		148,74
Doel 2		1 235 109,68
Doel 3		4 718 663,88
Doel 4		3 680 709,34
Doel 5	908 068,00	40 625 093,70
Doel 7		7 225 770,64
Doel 8		621 586,61
Doel 8.3		247,00
Westelijke spoorontsluiting		321 703,74
Logistiek Park West	129,41	19 229,41
Ex-federale overheid		987 535,60
Totalen in euro	908 197,41	60 655 986,46

In 2010 werd voor aankopen van niet-landbouwgoederen in de westelijke zone van het Logistiek Park Waasland, een apart verwervingsplan toegevoegd. Toch dient gezegd dat dergelijke aankopen slechts sporadisch voorkomen omdat het vrijwel uitsluitend landbouwgoederen betreft die in 2010 en 2011 door de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) in der minne werden verworven. Op 20 oktober 2011 ontving de MLSO voor deze zone een onteigeningsmachtigingsbesluit. Het openbaar onderzoek hierover werd afgesloten op 9 december 2011.

Financiering van de verwervingen – aandelen B

Op 31 december 2011 was door de Maatschappij een bedrag van 60.655.986,46 euro uitbetaald aan vergoedingen die door het Vlaams Gewest werden geprefinancierd. Als tegenprestatie worden door de Maatschappij aan het Vlaams Gewest aandelen B toegekend op het ogenblik dat de Maatschappij de gelden van het gewest effectief aanwendt. Op 31 december 2011 bedroeg het totaal aantal aandelen B, toegekend voor prefinanciering, 48.524,78917 eenheden.

Betreffende vroeger verworven terreinen, werd in de loop van 2011 door de Maatschappij een concessie toegestaan aan ATSL NV, GETS NV, Combinatie Kallo THV, Indaver NV en aan Tabaknatie NV waarbij de

overeenstemmende 383.27894 aandelen B werden vernietigd. Door het Vlaams Gewest werden in 2011 meer terreinen bij de Maatschappij ingebracht (totale oppervlakte 1.390.193,72 m²) waarvoor 3.447,68053 nieuwe aandelen B dienden te worden gecreëerd. Voor details hierover verwijzen we naar het hoofdstuk 'Aandeelhouders en kapitaal' in het eerste deel van dit verslag.

De Maatschappij zal aandelen B vernietigen en terugbetalen van zodra zij door erfpacht, concessie of overdracht, over de overeenkomstige eigendommen beschikt.

Verwervingen met eigen middelen

Om over een voldoende aanbod aan nieuwe, bouwrijpe terreinen in het havengebied te kunnen beschikken, heeft de Maatschappij de voorbije jaren enkele belangrijke eigendommen verworven die gefinancierd werden met eigen middelen. Zo kon de Maatschappij in 2010 - door uitoefening van haar voorkeepsrecht - een terrein van ongeveer 8,4 ha aankopen van een privé-eigenaar. In 2011 deed zich geen enkele soortgelijke opportuniteit voor.

Overdrachten van terreinen

In het voorbije jaar droeg de Maatschappij meer terreinen over aan verschillende overheden en dit tegen dezelfde prijs als die waarvoor de terreinen eerder werden aangekocht. Het betreft overdrachten aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, Interwaas, het Vlaams Gewest en de NV Waterwegen en Zeekanaal. Omdat het uitsluitend terreinen betrof waarvoor bij de verwerving aandelen B ten gunste van het Vlaams Gewest werden gecreëerd, werden in 2011 deze aandelen B opnieuw vernietigd, namelijk 2.618,27545 stuks.

Concessies

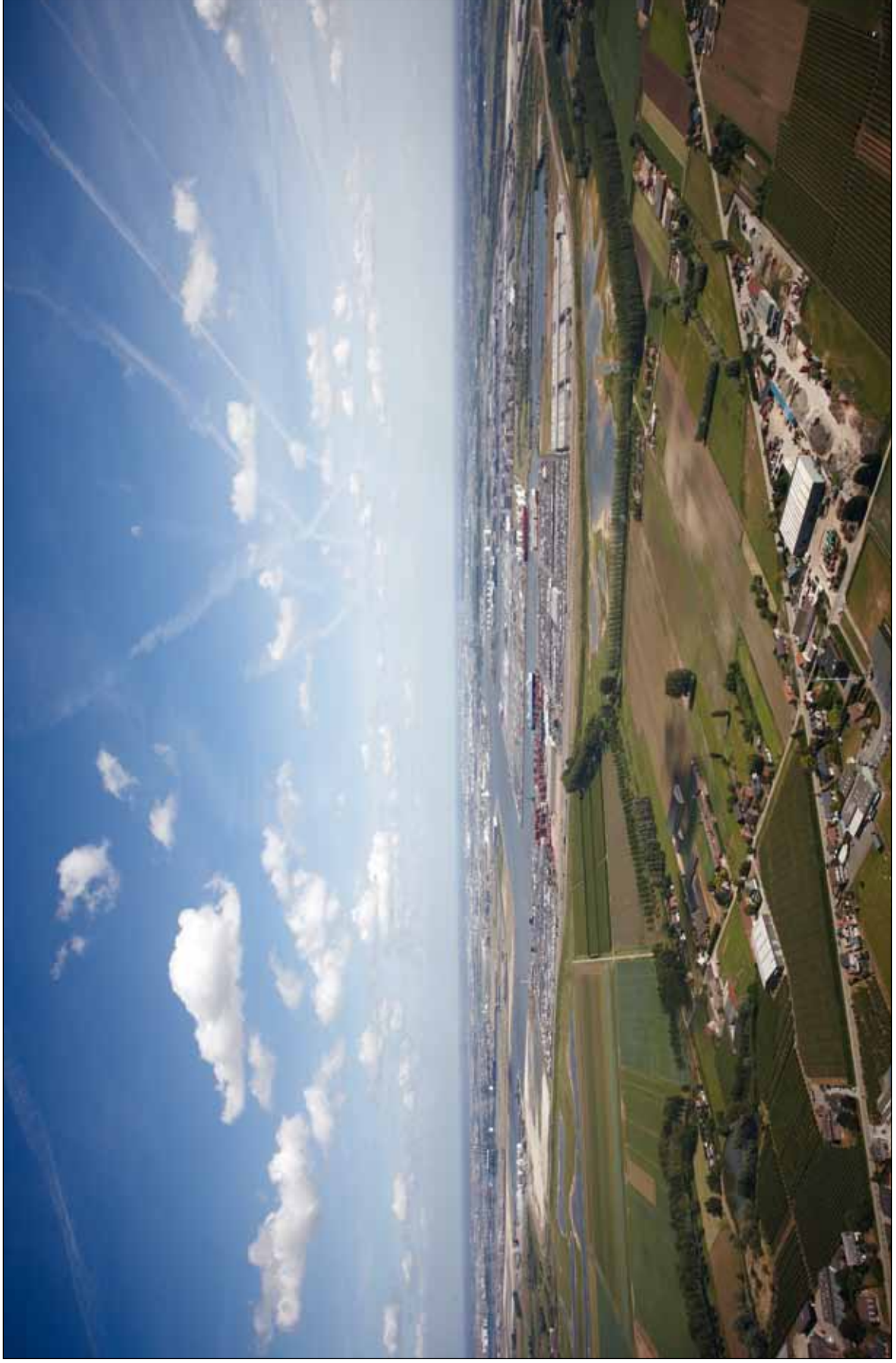
Aan de NV GETS en de NV ATSL, die beide partners zijn in de groep Van Loon NV, werden aan elkaar grenzende concessies toegekend binnen één enkel terrein (Molenweg, circa 37.506,97 m²) dat ook als één operationele entiteit zal functioneren. De activiteiten betreffen voornamelijk de behandeling van tank- en gascontainers en, in algemene zin, het geven van een meerwaarde aan bestaande containers (bv. inbouwen van liner- en flexibags e.d.).

Eveneens aan de Molenweg werd aan Indaver NV een uitbreiding toegestaan van ongeveer 10.941,13 m². aan de achterzijde van de bestaande exploitatie (havennummer 1944) De activiteiten blijven ongewijzigd en hebben voornamelijk betrekking op het behandelen van huishoudelijke en industriële afvalstoffen.

De Maatschappij Linkerscheldeover verleende met ingang van 1 april 2011 een bijkomende concessie aan Tabaknatie NV in de eerste fase van het Logistiek Park Waasland. Het terrein met een oppervlakte van ongeveer 102.623,29 m² is gelegen tegenover de site die eerder aan Tabaknatie werd toegekend en er samen één functioneel geheel mee zal vormen. De concessionaris beschikt zo aan beide zijden van de Natiestraat over magazijnen en faciliteiten voornamelijk bedoeld voor de opslag en wereldwijde verzending van ruwe tabak - een activiteit die bij Tabaknatie vooral tijdens het laatste decennium fors toenam - en voor het voeren van logistieke activiteiten met betrekking tot algemene goederen, met uitzondering van bulk, gevarengood en staal. De totale oppervlakte van beide terreinen samen bedraagt 453.955,59 m².

Aan de Combinatie Kallo THV werd een concessie verleend op een terrein aan de Ketenislaan met een oppervlakte van ca. 1.020 m² bestemd voor de vestiging van een werfketen ten behoeve van bagger- en andere waterwerken in de Waaslandhaven.

Zoals vermeld werden voor deze terreinen de overeenstemmende aandelen B vernietigd.

Belangrijke stappen in planprocessen

Voorafgaand procesverloop

Voor de Waaslandhaven zijn op 25 mei 1999 de 'Principes met betrekking tot het Strategisch Plan linker-Scheldeoevergebied' goedgekeurd door de Vlaamse regering, waarna op 19 mei 2000 de Vlaamse regering opdracht gaf tot de opmaak van een strategisch plan.

Vervolgens zijn talrijke studies uitgevoerd. Op basis daarvan zijn de principes bijgesteld tot de zogenaamde 'Geactualiseerde principes', die op 26 april 2004 ondertekend werden door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de Maatschappij Linkerscheldeover, de gemeenten Beveren en Zwijndrecht en de provincie Oost-Vlaanderen. Deze beginselen hebben mee de onderbouwing geleverd voor het GRUP 'Waaslandhaven fase 1 en omgeving', dat werd vastgesteld door de Vlaamse regering op 16 december 2005 en waarin al een deel van deze principes vervat zit. Dit GRUP (Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan) hield geen begrenzing van de haven in.

Ondertussen werd in 2001 ook op rechteroever gestart met de uitvoering van enkele studies, die in juni 2004 leidden tot een ontwerp strategisch plan. Dit is in 2005 gedeeltelijk verder geconcretiseerd in het zogenaamde 'Combinatievoorstel' over de noordoostelijke randzone van de haven.

Strategisch plan

Sinds het najaar van 2003 is er gewerkt aan een stapsgewijze integratie van de planningsprocessen op rechter- en linkeroever. Verschillende deelonderzoeken zijn uitgevoerd. In 2006 is het 'Tussentijds strategisch plan haven van Antwerpen' afgewerkt, waarvan de Vlaamse regering op 3 april 2009 kennis nam.

In het strategisch plan wordt een geïntegreerd streefbeeld voor de beide Scheldeoevers opgesteld waarin de gewenste economische, ruimtelijke en 'natuurlijke' ontwikkelingen op elkaar zijn afgestemd. Het streefbeeld is gebaseerd op verschillende uitgangspunten. Het is vooral de bedoeling dat de haven verder ontwikkelt tot een ruimtelijk en functioneel samenhangend geheel. Op de rechteroever staat economische versterking door inbreiding en verdichting voorop, al dan niet gepaard gaande met herstructurering van bedrijven, bedrijfsterreinen of infrastructuur. Op de linkeroever wordt uitgegaan van economische versterking door de opvang van een sterk groeiende containertrafik en de uitbouw van logistiek en productie.

Een basisvoorwaarde voor de havenontwikkeling is volwaardige natuurontwikkeling zodat een gunstige staat van instandhouding van speciale beschermingszones gegarandeerd wordt. Daarnaast werden ook zes randvoorwaarden geformuleerd: leefbaarheid van de woonkernen, een aanvaardbaar niveau van mobiliteit, een economisch leefbare landbouw, ruimte voor verwerking van baggerspecie, respecteren van milieugebruiksruimte en integraal waterbeheer. Verder werden ook enkele ruimtelijke uitgangspunten en inrichtingsprincipes voor het gebied vastgelegd (bv. zuinig ruimtegebruik). De verschillende randvoorwaarden zorgen ervoor dat conflicten over ruimtegebruik kunnen worden voorkomen, economische projecten doelmatig kunnen worden uitgevoerd en op effectieve wijze maatregelen kunnen worden getroffen om het leef- en woonmilieu en de natuurlijke waarden te verbeteren en zo de omgevingsbelasting te verminderen. In de mate van het mogelijke zijn de inzichten ook afgestemd op de vele andere planningsprocessen die een impact hebben op het Antwerpse havengebied (zoals gemeentelijke structuurplannen, Masterplan mobiliteit, Globaal Geactualiseerd Sigmaphan en Langetermijnvisie Schelde-estuarium).

Het strategisch plan schetst een toekomstbeeld op lange termijn voor het hele studiegebied met een planhorizon die reikt tot omstreeks 2030. Belangrijk is echter dat het strategisch plan van de haven van Antwer-

pen geen eindbeeld schetst van de havenontwikkeling. De uitvoering en de economische invulling van het plan vinden immers plaats in een uiterst dynamische context.

Plan-MER

Omdat het strategisch plan het ontwikkelingskader vormt voor de haven en een ruimtelijk uitvoeringsplan vereist is om de uitvoering van dit strategisch plan te verzekeren, zal een plan-MER (Plan-Milieueffectenrapport) worden opgemaakt: het plan-MER over het strategisch plan voor en de afbakening van de haven van Antwerpen in haar omgeving. Een ruimtelijk uitvoeringsplan dat het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor project-MER-plichtige projecten, of een ruimtelijk uitvoeringsplan dat aanzienlijke milieueffecten kan hebben, dient voorafgaandelijk getoetst te worden door een plan-MER. Dit geldt ook wanneer een passende beoordeling in uitvoering van het decreet Natuurbescherming vereist is.

Gezien de omvang en de impact van het project werd het plan-MER gevoed met uiteenlopende studies die elk een aparte problematiek tegen het licht houden.

Zo werd een Economische Ontwikkelingsstudie uitgevoerd die de mogelijke evoluties binnen de Hamburg-Le Havrerange bekeek, de mogelijke antwoorden voor de Antwerpse haven alsook de becijferde gevolgen, aangaf. Tevens werden uiteenlopende facetten van vraag- en aanbodzijde met elkaar geconfronteerd (bv. vraag naar terreinen, naar diepgang, naar ontsluiting, enz...), rekening houdend met bestaande of toekomstige beperkingen zoals die opgenomen werden in de principes van het strategisch plan voor de linker-Scheldeoever (2004).

Een andere insteek van het plan-MER betreft de 'Achtergrondnota Natuur' die de bestaande natuurwaarden inventariseert en er de beoogde doelstellingen tegenover plaatst, zowel kwalitatief, kwantitatief als ruimtelijk. Deze ruimtelijke vertaling werd uitgewerkt in een aantal voldoende evenwaardige scenario's, waarvan de meest succesvolle door het plan-MER ter evaluatie worden meegenomen via verder uitgewerkte havenscenario's.

Uiteraard is ook het aspect 'mobiliteit' een belangrijke component van de verdere havenuitbreiding. In de 'Synthesestudie mobiliteit voor het strategisch plan van de haven van Antwerpen' kwamen uit de diverse groeiscenario's van de economische ontwikkelingsstudie enkele knelpunten naar voor in verband met de verschillende goederenstromen.

Op deze wijze werden meer planalternatieven (met varianten) ontwikkeld, gaande van een ingeperkte tot een sterk uitgebreide haven, met daarin telkens enkele specifieke infrastructuren.

Het plan-MER onderzocht de effecten van zes verschillende planvarianten op o.m. bodem, geluid, mobiliteit, het watersysteem enz. Uiteindelijk vergeleek een multicriteria-analyse de effecten van de diverse planvarianten waarbij de criteria werden ingedeeld in twee groepen: 'impact op natuur' en 'impact op mens' en waarbij aan elk van de criteria een gewicht werd toegekend. Een gevoeligheidsanalyse bracht de invloed van de toegekende gewichten in beeld. Het hoeft niet te verbazen dat de planvarianten met een beperkte ruimtelijke impact en een lage economische groei als te verkiezen alternatieven naar voor kwamen.

Uiteraard betreft het hier een economisch project met de bedoeling de havenfunctie volwaardig tot haar recht te laten komen, zodat het aspect economie werd geïntegreerd in de afweging. De impact van een verdere havenontwikkeling op de haven economie en de industrie werd daarom mee betrokken vanuit het belang van bijkomende toegevoegde waarde, werkgelegenheid en kansen voor Sevesobedrijven. Ook de impact op de landbouw (zowel op het areaal als op de landbouwbedrijven) werd nagegaan.

Maatschappelijk Meest Haalbare Alternatief

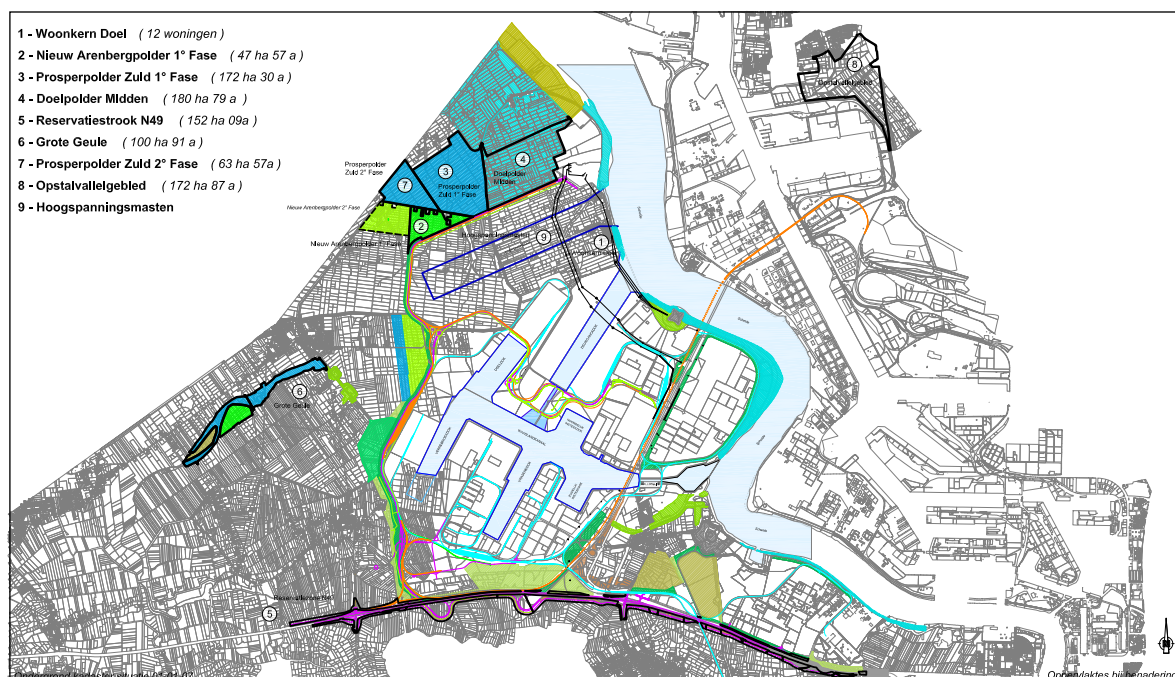
Op de planvariant die na deze bijkomende afwegingen als meest optimale naar voor kwam, werd verder ingezoomd. Op basis van de resultaten van de milieueffectenbeoordeling en door voortschrijdend inzicht

werd deze variant verder bijgewerkt tot een nieuw planalternatief en tot het 'Maatschappelijk Meest Haalbaar Alternatief' (MMHA) verfijnd.

Op 4 maart 2009 keurde de Dienst MER (Departement Leefmilieu, Natuur en Energie) het plan-MER over het Strategisch Plan voor - en de afbakening van - de haven van Antwerpen in haar omgeving, goed. Daarna, op 11 september 2009 nam de Vlaamse regering kennis van de resultaten van het ruimtelijk veiligheidsrapport, het plan-MER, van het voormeld goedkeuringsverslag en van de watertoetsen over het strategisch plan. Op basis daarvan koos de Vlaamse regering voor het MMHA zoals omschreven in het plan-MER en de daaraan verbonden milderende en natuurcompenserende maatregelen. Ze gelastte tevens de bevoegde ministers met de verdere uitwerking van dit alternatief.

Dit betekent een zeer belangrijke stap in de complexe planprocessen, omdat de grenzen van het havengebied ruimtelijk moeten worden vastgelegd in een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) dat getoetst wordt aan het plan-MER en het ruimtelijk veiligheidsrapport en de andere, daarmee verbonden documenten en onderzoeken.

Door de keuze van de Vlaamse regering voor het MMHA kon onmiddellijk gestart worden met de voorbereidingen van het GRUP dat de havenruimte zal afbakenen. Het GRUP "Afbakening Zeehaven Antwerpen" is een ruimtelijk uitvoeringsplan in de zin van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en bestaat uit grafische plannen en bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften.

AMT/S/2684 – Maatschappelijk Meest Haalbaar Alternatief, bron: Vlaams Gewest, Afdeling Maritieme Toegang

Beslissingen in 2011

Op 15 juli 2011 keurde de Vlaamse regering de principiële krachtlijnen van het sociaal begeleidingsplan voor de getroffen bewoners en landbouwers goed. Ze gaf tevens de opdracht om deze krachtlijnen in onderliggende overeenkomsten verder uit te werken.

Een week later, namelijk op 22 juli, keurde de Vlaamse regering de gemotiveerde afweging goed van alle door het plan-MER voorgestelde milderende en natuurcompenserende maatregelen die betrekking hebben op het MMHA, alsook de doelstellingen voor en fasering van de natuurontwikkeling. Heel wat van

deze maatregelen kunnen niet ruimtelijk vertaald worden in het GRUP en vereisen dus de opmaak van een aparte actieplanning. De Vlaamse regering gelastte de bevoegde ministers om, in samenspraak met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeoever, een afsprakenmatrix voor de realisatie van de natuurkerngebieden op de linker-Scheldeoever, op te stellen. Ze stelde Rik Goetinck (die later zou worden opgevolgd door Jan Hemelaer) aan als procesmanager voor het verdere verloop van het project en beval de bevoegde ministers met de verdere uitvoering ervan.

Op 28 oktober 2011 vond de voltallige vergadering met alle betrokken overheden over het voorontwerp van GRUP 'Afbakening Zeehaven Antwerpen' plaats. De gemandateerde vertegenwoordigers van de administraties gaven tijdens een plenaire vergadering al hun adviezen en opmerkingen over het GRUP, alsook over het onderzoek tot milieueffectenrapportage. Vanuit de MLSO werden er heel wat opmerkingen geformuleerd, die werden opgenomen in het verslag van de vergadering.

Talrijke vragen en opmerkingen tijdens de voltallige vergadering handelden eerder over de milderende en compenserende maatregelen dan over de grafische plannen en de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP. De procesmanager deelde op de vergadering mee dat hij zijn eerste voortgangsrapport, inclusief een geactualiseerd actieplan van de milderende en compenserende maatregelen, aan de Vlaamse regering zal voorleggen. Dit was belangrijk, omdat de lokale overheden veel vragen hadden bij de inhoud en de timing van deze maatregelen.

Het GRUP zal na de voorlopige vaststelling door de Vlaamse regering aan een openbaar onderzoek worden onderworpen waarbij opmerkingen of bezwaren kunnen worden geformuleerd. Na onderzoek hiervan kan het GRUP - zo nodig - nog worden aangepast waarna aan de Vlaamse regering kan worden gevraagd om de havenafbakening definitief vast te leggen.

De vaststelling van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan betekent concreet dat vanaf dat ogenblik de gebieden voor havenactiviteiten en belangrijke infrastructuur ondubbelzinnig bepaald zijn, net zoals zones voor buffering, natuurontwikkeling, landbouw, wonen, enz. Meteen liggen dan de grenzen van de Waaslandhaven vast en kan een aantal geplande projecten van start gaan.

Eerste fase Logistiek Park Waasland bijna afgerond

Op basis van onder meer het plan-MER voor het 'Strategisch plan voor de haven van Antwerpen' besliste de Vlaamse regering om de haven van Antwerpen verder uit te breiden volgens het 'Maatschappelijk Meest Haalbaar Alternatief' (MMHA). Dit alternatief omvat onder andere de ontwikkeling van het Logistiek Park Waasland (LPW).

Het Logistiek Park Waasland ligt in de zuidelijke hoek van de Waaslandhaven tussen de expresweg E34, de Verrebroekstraat en de Schoorhavenweg. De totale netto oppervlakte bedraagt ongeveer 170 hectaren.

Het logistiek park bestaat uit twee delen (oostelijk en westelijk) die ruimtelijk van elkaar gescheiden zijn door een infrastructuurbundel (wegen, spoor en een watergang).

Het oostelijke deel beoogt de ontwikkeling van een 'klassiek' logistiek park. Een eerste fase in dit oostelijk deel is al in uitvoering en werd volledig toegekend aan de NV Tabaknatie. Deze eerste fase omvat circa 49 ha. Het westelijk deel wordt voorzien voor minder ruimtebehoevende activiteiten dan de klassieke logistieke bedrijven. In deze westelijke zone zal ook aandacht worden geschonken aan een 'groene' inrichting, waarbij visuele afscherming en landschappelijke inpassing belangrijk zijn.

Eerste fase

De NV Tabaknatie bouwde in de loop van 2010 en 2011 het grootste deel haar logistieke magazijnen op een terrein van circa 35 ha aan één zijde van de Natiestraat, dit is de ontsluitingsweg van het oostelijk deel van het logistiek park. Het bedrijf startte in 2011 met de grondwerken voor een tweede magazijnencomplex aan de overzijde van de Natiestraat. Daar beschikt Tabaknatie over een concessieterrein van ongeveer 10 ha. In beide complexen wordt in eerste instantie ruwe tabak opgeslagen.

De NV Tabaknatie neemt de volledige eerste fase van het logistiek park voor haar rekening

Vooraleer de bouwwerken van Tabaknatie konden worden aangevat, diende de volledige zone te worden opgehoogd. Die ophoging werd gerealiseerd met gronden die afkomstig zijn van de grondboringen voor de Liefkenshoekspoorverbinding, die begin 2010 een aanvang namen. Na de verwerking van de geboorde specie in de STP (Slurry Treatment Plant) ter hoogte van de Sint-Jansweg, kon het zand worden afgevoerd naar het Logistiek Park Waasland om daar de terreinen op te hogen. De Maatschappij Linkerscheldeover voorzag binnen het domein van het logistiek park een zandstock van dezelfde oorsprong die vooral bedoeld is voor de aanleg van een nieuw verkeerscomplex dat het LPW en het zuidelijk deel van de Waaslandhaven zal ontsluiten, de zogenaamde 'rotonde Haandorp', die verder in dit jaarverslag uitvoerig wordt belicht.

Natuurcompensaties

Voor de aanleg van de eerste fase van het Logistiek Park Waasland werd in 2010 een eerste natuurcompensatie uitgevoerd, zoals voorzien in de 'passende beoordeling'. Deze habitattoets moet bij elke vergunningsplichtige activiteit in het vogel- en habitatrichtlijngebied worden gemaakt. In het natuurgebied 'Spaans Fort' werd 8 ha 'riet en water' gecreëerd, zodat er een nieuw leefgebied voor rietvogels ontstaat. Naast de natuurcompensatie in het Spaans Fort dient er ook nog 12 ha 'riet en water' in het natuurgebied 'Haasop' te worden gerealiseerd. De Maatschappij Linkerscheldeover startte in 2011 met de voorstudies voor dit project, dat verder in dit jaarverslag uitgebreid aan bod komt.

Ook voor de werken in de tweede en derde fase van het Logistiek Park Waasland dienden de aanwezige natuurwaarden in kaart te worden gebracht. En ook hiervoor werd telkens een passende beoordeling opgesteld. Op basis van de conclusies uit deze passende beoordeling, werd een zone van ca. 3 ha in de derde fase van het LPW niet opgehoogd.

Natuurgebied 'Spaans Fort' te Verrebroek

Naast deze passende beoordelingen, werden ook een grondwatermodellering en een ecohydrologische effectanalyse opgemaakt wegens de nabije populatie groenknolorchissen. De groenknolorchis is een beschermde Europese plantensoort. Deze analyse onderzoekt specifiek wat de effecten zijn van de ophogingen en - in een latere fase - van de verhardingen in het logistiek park, op de aanwezige plantensoorten.

Project-MER

Een 'passende beoordeling' brengt de impact in kaart op de plaatselijk aanwezige natuurwaarden. De realisatie en exploitatie van het Logistiek Park Waasland hebben echter ook effecten die verder reiken en die door de Maatschappij Linkerscheldeoever gedetailleerd worden onderzocht via een project-MER. Dit milieueffectenrapport onderzoekt het geheel van domeinen, zoals fauna en flora, lucht, licht, verkeersstromen, e.a., waarop het LPW mogelijk invloed heeft.

De volledigverklaring van de kennisgeving van deze project-MER werd afgeleverd op 23 december 2010 zodat de consultatieperiode in januari 2011 van start kon gaan. Ongeveer een jaar later werd de ontwerp-tekst van het project-MER ingediend om die op 9 februari 2012 met de Dienst MER en alle betrokken actoren te bespreken. Het is niet uitgesloten dat nog aanpassingen aan het project-MER moeten worden doorgevoerd. De verdere uitbreiding van het Logistiek Park Waasland kan alleszins niet plaatsvinden vooraleer het afbakeningsGRUP voor de haven van Antwerpen, definitief door de Vlaamse regering is vastgesteld. De timing hiervan is op dit ogenblik nog onzeker.

Westelijk deel

Voor het westelijk gelegen deel van het Logistiek Park Waasland dient de Maatschappij Linkerscheldeoever, alvorens de concrete ontwikkeling van deze zone aan te vatten, nog gronden te verwerven. Een groot deel werd al minnelijk verworven door de Vlaamse Landmaatschappij, in het kader van de pregrondenbankovereenkomst.

Voor de andere gronden waarvoor geen minnelijke aankoop mogelijk blijkt, werd een onteigeningsmachtigingsbesluit aangevraagd.

De raad van bestuur keurde daartoe op 3 november 2010 het voorlopig onteigeningsplan goed, zodat het openbaar onderzoek kon starten. Dezelfde raad van bestuur bevestigde de onteigeningsnoodzaak en het dringend karakter ervan. Het openbaar onderzoek liep van 6 tot en met 24 december 2010. De raad van bestuur keurde in zitting van 2 maart 2011 het onteigeningsplan MLSO/PTR 2.3.4.3-01 definitief goed waarna de procedure tot het verkrijgen van het onteigeningsmachtigingsbesluit kon worden voortgezet. Op 20 oktober 2011 werd het Ministerieel Besluit goedgekeurd waarbij aan de Maatschappij Linkerscheldeoever machtiging werd verleend tot onteigening van de onroerende goederen gelegen te Verrebroek, voor de realisatie van het Logistiek Park Waasland - fase West, en dit met toepassing van de spoedprocedure.

Haven en industrie

• *Stijgende trafiekcijfers in 2011*

De haven van Antwerpen in haar geheel heeft in 2011 precies 187.151.714 ton goederen behandeld. Dat is een stijging van 5 procent in vergelijking met 2010, toen 178,2 miljoen ton goederen werden overgeslagen. Nooit eerder werden in Antwerpen in een jaar tijd zoveel containers (zowel in TEU als in tonnage) gelost en geladen als in 2011. Uitgedrukt in tonnage steeg de containertrafiek met 2,5 procent naar 105.109.107 ton. In TEU was er een stijging van 2,3 procent naar 8.664.243 TEU, een fractie hoger dan het record van 2008 (8.663.736 TEU).

Het roloverkeer ging er eveneens op vooruit en noteerde een stijging van 14 procent, waarmee het 4.244.410 ton bereikte. Het conventioneel stukgoed is met 14,1 procent toegenomen tot 12.695.805 ton. Deze stijging is vooral te danken aan de forse toename (+28,8 %) van staalproducten, de grote sterkhouder in dit segment. De behandeling van fruit steeg met 2,9 procent, de overslag van papier en cellulose nam dan weer af met 24,5 procent.

De overslag van massagoederen liet opnieuw een opwaartse trend zien: +7,1 procent. Deze stijging is vooral te danken aan de sterke toename van het vloeibaar massagoed. Met een toename van 12,2 procent tot 46.016.132 ton was 2011 ook voor het vloeibaar massagoed een absoluut recordjaar. De behandeling van aardoliederivaten (+19,6 %) en chemicaliën (+3,1 %) nam toe, de overslag van ruwe aardolie daalde (-3,5 %). Droog massagoed deed het in het jaar 2011 iets minder goed en kende een daling van 3,5 procent tot 19.086.260 ton. Kolen (+4,4 %), cement (+2,8 %) en zand en grind (+8,8 %) tekenden winstcijfers op; ertsen (-13,6 %), granen (-7 %), meststoffen (-5,1 %) en schroot (-17,3 %) noteerden echter verliescijfers.

Het aantal zeeschepen steeg eveneens in 2011: in dat jaar werden er 15.240 zeeschepen geteld (+3,1 %). De brutotonnenmaat steeg met 9 procent naar 316.428.860. Het aantal binnenschepen klokte in 2011 af op 59.428, dat is een stijging met 4 procent in vergelijking met het jaar voordien. De aan- en afvoer via de binnenvaart was in 2011 goed voor 87.133.204 ton.

Het aantal door de havenarbeiders gewerkte taken eindigde in 2011 op 1.574.864. Dat is een stijging van 3,5 procent in vergelijking met 2010.

Voor meer gedetailleerde cijfers verwijzen we naar de website van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen: www.portofantwerp.com

• *Absoluut recordjaar voor Waaslandhaven*

In 2010 was de economische crisis van het jaar voordien, in de Waaslandhaven nog niet helemaal verteerd. Maar in 2011 was daarvan niets meer te merken. Integendeel, in dat jaar zijn de trafiekcijfers sterk gestegen en werden alle vorige records naar de prullenmand verwezen. Het is duidelijk dat het fundamentele groeipad voor de Waaslandhaven behouden blijft.

In 2011 bedroeg de totale maritieme trafiek op de linker-Scheldeoever 36.564.093 ton tegenover 28.393.674 ton het jaar voordien. Dat is 8 miljoen ton meer dan in 2010 of een winst van maar liefst 29 procent.

De meeste goederen in de Waaslandhaven worden via containers getransporteerd, namelijk 63 % van alle goederen. Er werden vorig jaar 1.991.991 TEU, standaardcontainers, behandeld. Voor de containers (23.136.627 ton) werd in 2011 in de Waaslandhaven een sterk resultaat van +39 % neergezet en meteen een absoluut record opgetekend.

Goederen

Bij de soorten van goederenstromen stellen we vast dat het vloeibaar massagoed in 2011 opnieuw een recordjaar kende met een winst van 12 % tegen het jaar voordien. De sterke groei in gas en chemische producten blijft verder aanhouden. Het droog massagoed viel echter met 9 % terug. Wanneer we naar de goederensoorten binnen het droog massagoed kijken, merken we een heel diverse evolutie op van uitgesproken sterke stijgers en dalers.

Het stukgoed steeg met 36 %, voornamelijk gedragen door de indrukwekkende groei in containers.

Na de zware verliescijfers in het jaar 2009, kenden de meeste producten in 2010 al een lichte stijging, maar bleven toch nog ver onder hun recordcijfers. Enkel gas en chemische producten haalden in dat jaar top-prestaties. Maar ook die records sneuvelen in 2011, samen met de records voor containers en rollend materieel. Het is duidelijk dat in 2011 de goederensoorten met de grootste tonnages opnieuw sterk scoren, waardoor hun aandeel in het totaal verder toeneemt.

De metaalproducten gingen met 82 % vooruit en haalden met een tonnage van 2.567.658 de zware achterstand van 2007 bijna volledig in. Het rollend materieel verbreekt het recordjaar 2008, maar schroot, ertsen, zand en grind verloren 53 %. De sector houtcellulose ging verder in vrije val (-73 %), terwijl papier en vooral hout (+144 %) zich eerder lijken te herstellen. Gas en chemische producten scoorden een nieuw record met 4.131.961 ton.

Scheepvaart

Het aantal zeeschepen dat de Waaslandhaven binnenliep, steeg in 2011 met 14 % tot 4.507 eenheden. Het merendeel daarvan (58 %) werd versast via de Kallosluis. Bijna de helft was bestemd voor het Deurganckdok, de overige bleven aan de Scheldesteigers.

Het aantal bewegingen van binnenschepen in de Kallosluis - nog altijd de enige sluis in de Waaslandhaven - steeg in 2011 tot een absoluut record, zowel in aantal als in m³ uitgedrukt. Er waren 9.545 ingaande bewegingen van binnenschepen met een volume van 17.785.728 m³. Een bewijs dat de Kallosluis nog steeds op volle toeren draait, maar deze cijfers geven ook aan dat binnenvaart in de modal split een almaar belangrijker plaats inneemt.

Aan- en afvoer

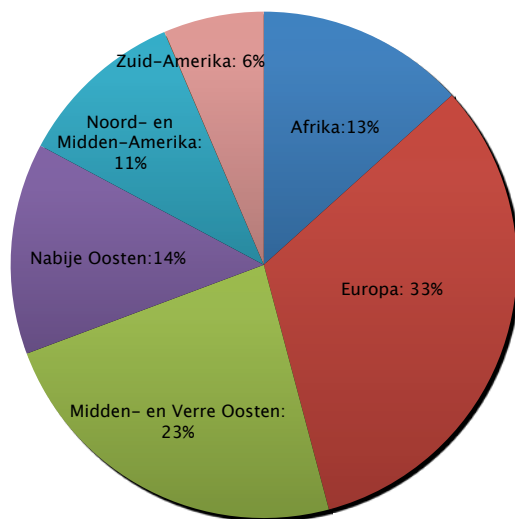
De afvoer van goederen (19.506.347 ton) overtrof in 2011, net als in de voorbije jaren, de aanvoer van goederen (17.057.746 ton). Reden hiervoor is dat de haven van Antwerpen vaak de 'last port of call' is, de laatste haven vooraleer de zeeschepen hun verre tocht over de oceaan aanvatten. Toch werd het verschil tussen aan- en afvoer in 2011 kleiner doordat de aan- en afvoertrafieken respectievelijk een winst van 32 en 26 procent boekten.

33 procent van de aangevoerde goederen in de Waaslandhaven in 2011 komt uit Europese landen. Dit is een daling van het 'Europese' aandeel tegenover 2010, al blijft Europa het grootste continent van herkomst. De aanvoer van goederen uit het Midden en het Verre Oosten steeg, na enkele mindere jaren, tot 23 %.

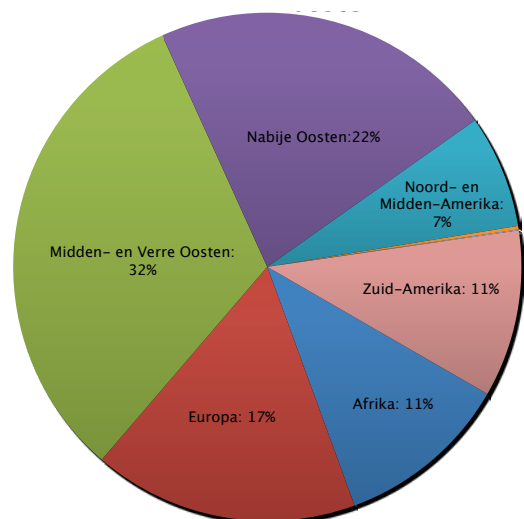
Ter herinnering: in 2008 hadden het Midden en het Verre Oosten een aandeel van 29 % in de aangevoerde goederen. China deed het heel goed in 2011 en springt van een vijfde plaats in 2010 naar een afgescheiden eerste plaats in 2011, met 2,28 miljoen ton goederen. Het Verenigd Koninkrijk moet de Verenigde Staten, die 1,48 miljoen ton goederen aanvoerde, laten voorgaan en valt terug van de koppositie naar plaats 3. Brazilië verdwijnt uit de top vijf ten voordele van Saoedi-Arabië.

Het aandeel in de afvoer van goederen naar het Midden en het Verre Oosten steeg in 2011 naar 32 %. Samen met het Nabije Oosten scoren beide regio's een marktaandeel van 54 %. China steeg met 2,71 miljoen ton goederen opnieuw tot het niveau van 2009. China blijft hierdoor veruit het belangrijkste land van bestemming van goederen die van op de linker-Scheldeover vertrekken. Brazilië volgt op ruime afstand, terwijl de Verenigde Arabische Emiraten een nieuwkomer is in de top 3.

Verdeling maritieme trafiek Linkeroever naar vaargebied van oorsprong

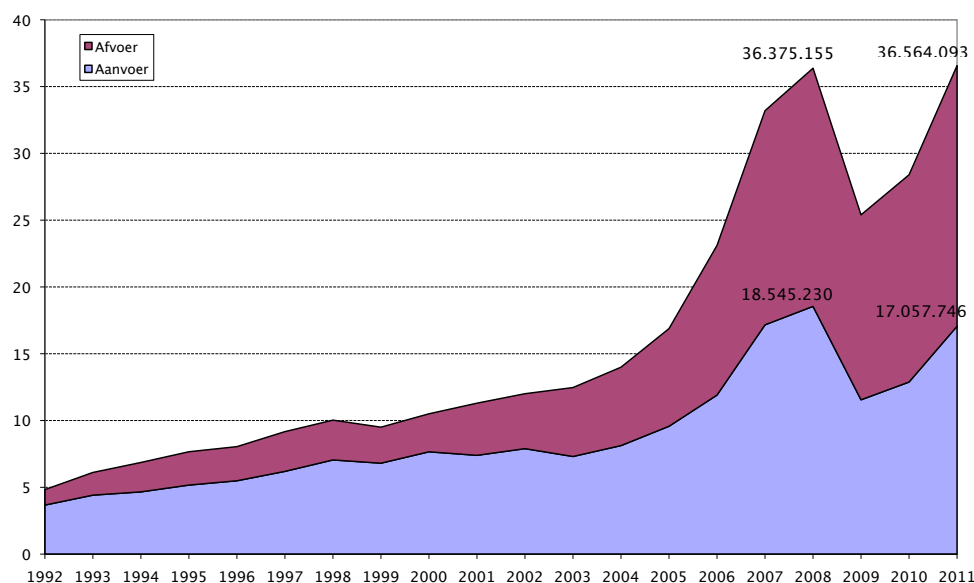

Verdeling maritieme trafiek Linkeroever naar vaargebied van bestemming

Evolutie maritieme trafiek Linkeroever

Evolutie maritieme trafiek Waaslandhaven in miljoen ton

Maritiem goederenverkeer linker-Scheldeoever

PLAATS VAN AAN -EN AFVOER	2010	2011	evolutie 2010-2011
Deurganckdok	13.836.020	20.183.527	46%
Vrasenedok	6.182.257	7.113.521	15%
Verrebroekdok	4.253.877	4.822.941	13%
Zuidelijk Insteekdok	2.342.875	2.577.739	10%
Andere dokken	1.063.536	1.130.682	6%
Scheldesteigers	715.109	735.683	3%
aanvoer	12.880.448	17.057.746	32%
afvoer	15.513.226	19.506.347	26%
TOTAAL	28.393.674	36.564.093	29%

SOORTEN VAN GOEDEREN	aanvoer	afvoer	totaal 2011	evolutie 2010-2011
Droog massagoed	1.109.794	1.063.408	2.173.202	-9%
Vloeibaar massagoed	3.476.109	1.028.968	4.505.077	12%
Stukgoed	12.471.843	17.413.971	29.885.814	36%
TOTAAL	17.057.746	19.506.347	36.564.093	29%

AARD VAN GOEDEREN	aanvoer	afvoer	Totaal 2011	Evolutie 2010-2011
Chemicaliën en gassen	3.104.059	1.027.902	4.131.961	13%
Ertsen, zand en grind	1.011.089	24.391	1.035.480	-53%
Metaalproducten	1.692.379	875.279	2.567.658	82%
Hout	137.830	2.575	140.405	144%
Houtcellulose	125.328	1.562	126.890	-73%
Papier	584.808	3.260	588.068	18%
Rollend materieel	880.919	2.078.723	2.959.642	15%
Containers	8.895.978	14.240.649	23.136.627	39%
Diverse goederen	625.356	1.252.006	1.877.362	125%
TOTAAL	17.057.746	19.506.347	36.564.093	29%

De cijfers in bovenstaande tabellen zijn gebaseerd op de gegevens van de terminaloperators.

De lading van de containers is niet gekend.

Alle opgaven van de goederensoorten omvatten enkel niet-gecontaineriseerde ladingen.

(bron: Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

• Nieuws uit de bedrijven

Voor de meeste bedrijven op de linker-Scheldeoevers vertoonde het jaar 2011 een economisch gunstig klimaat om te investeren. Daarvan hebben sommige dan ook dankbaar gebruik gemaakt. Hieronder een overzicht van het voornaamste bedrijfsnieuws dat wij van de bedrijven op linkeroever ontvingen.

ADPO Group NV stelt in totaal 300 mensen tewerk van wie er 180 werkzaam zijn op de terminal in Kallo. ADPO is een logistiek dienstverlener gespecialiseerd in de opslag en de behandeling van vloeibare producten voor klanten uit de chemische en petrochemische industrie. Het aanbieden en combineren van verschillende logistieke diensten, zoals tank-, magazijn- en containeropslag, vatenvulling, containerreiniging en transport op eenzelfde locatie, maakt ADPO

uniek in zijn sector. In 2011 werden twee nieuwe tankparken bijgebouwd met elk zes tanks van 1.250 m³. Dit brengt de totale tankopslagcapaciteit op 270.000 m³. Meer klanten kiezen voor transport via het spoor en dit maakte dat ADPO investeerde in nieuwe rangeersporen en laadfaciliteiten. Verder werd zwaar geïnvesteerd in duurzaam rollend materieel zoals trekkers en tankciterne's voor de transportafdeling, vorkliften, een hoogtewerker en een UCA-spoorlocomotief. ADPO is met zijn 4.000 zonnepanelen toonaangevend in de hernieuwbare groene energie. In dit kader werd in 2011 de eerste elektrische auto, die opgeladen werd met energie gegenereerd door de zonnepanelen van het bedrijf, in gebruik genomen. Het totaal bedrag voor de opgesomde investeringen in 2011 bedroeg 9,6 miljoen euro.

BIS ROB (BIS ROB Montagebedrijf N.V. en het dochterbedrijf BIS ROB Zeeland B.V.) investeerde in 2011 voor een bedrag van bijna één miljoen euro. Het merendeel daarvan werd besteed aan de opleiding van de zowat 560 medewerkers. Op 2 oktober 2011 nam BIS ROB ook deel aan de Openbedrijvendag, die een

massa geïnteresseerden naar het bedrijf lokte. Op gebied van rollend materieel werd o.a. een nieuwe vrachtwagen met laadbak aangeschaft. Bovenop de continue investering in personeel en materieel, zal BIS ROB in 2012 ook de eerste steen van een nieuwe infrastructuur leggen. Volgend jaar verhuist het bedrijf, samen met het zusterbedrijf *BIS Industrial Services* uit Schoten, naar nieuwe gebouwen aan de Boerenveldseweg in Zwijndrecht. De synergie tussen de twee Belgische BIS-bedrijven onderstreept de groei van deze ondernemingen in een grote wereldwijde groep en de ambitie om binnen deze structuur verder te evolueren op de internationale markt.

BIS ROB maakt deel uit van Bilfinger Berger Industrial Services GmbH (BIS), uit München, een Europees leider op het vlak van industriële dienstverlening en onderhoudswerkzaamheden. Wereldwijd telt het moederbedrijf Multi Service Group Bilfinger Ber-

ger SE meer dan 70.000 medewerkers. Binnen deze internationale groep is BIS ROB dé specialist op het vlak van fabricatie en montage van leidingsystemen, fornuizen en ketels voor de industrie. BIS ROB heeft een goede reputatie in zowel nieuwbouwprojecten als mechanische onderhoudswerkzaamheden aan procesinstallaties. De montage en uitlijning van apparaten, toestellen en machines en de planning, voorbereiding en uitvoering van shutdowns, behoren eveneens tot het dienstenpakket.

BIS ROB is continu op zoek naar nieuwe medewerkers, vooral projectleiders, werkvoorbereiders en pijpfitters voor onderhouds- en projectwerkzaamheden.

Eind juni 2011 ging de thermische centrale van **Electrabel** in Kallo definitief dicht. Door de stijging van de aardgasprijzen daalde het rendement van de centrale, waardoor al in maart 2010 een eerste eenheid moest sluiten. In juni 2011 volgde de volledige sluiting. De 26 werknemers die er nog aan de slag waren, konden terecht in andere vestigingen van Electrabel, o.m. in de kerncentrale van Doel.

De elektriciteitscentrale in Kallo werd in 1972 in gebruik genomen. Ze omvatte twee eenheden, die gevoed werden met stookolie en aardgas en elk een vermogen hadden van 500 Megawatt. Oorspronkelijk was voorzien dat er op die locaties acht centrales zouden komen, maar dat plan ging niet door omwille van de oliecrisis in de jaren '70. Wellicht zal de hele fabriek worden gesloopt en het terrein worden gesaneerd. Een proces dat wel enkele jaren kan duren. Over de toekomstige bestemming van de site is nog geen duidelijkheid.

Van midden januari 2011 af lost **Euroports Belgium** op zijn terminal op de linker-Scheldeoever nu ook papier dat wordt aangevoerd vanuit Zweden (Stora Enso), waarna de goederen per vrachtwagen worden vervoerd naar klanten in België, Nederland, Luxemburg, Frankrijk en Duitsland.

In augustus van hetzelfde jaar meerde de B Ladybug, een ultramodern transportschip van de rederij RoRelines uit Singapore, voor de tweede keer aan bij de terminal van Euroports aan het Vrasenedok. De B Ladybug is een reusachtig schip van 232 meter lang, 32 meter breed, met een hoogte van 33 meter boven de waterlijn en een diepgang van 10 meter. Het kan in totaal 7.800 auto's en vrachtwagens vervoeren op 12 autodekken.

Eval Europe en **Grontmij Industry** wonnen op 12 mei 2011 de ITM Award 2011 in de categorie 'Best Practice in Process'. Voor Grontmij Industry is het de tweede zege op rij, na het succes van vorig jaar met de realisatie van een inventief verdeelsysteem voor DuPont. De ITM Awards bekronen jaarlijks enkele innovatieve projecten. Eval Europe en Grontmij Industry namen deel met een geheel van projecten die ertoe leiden dat Eval Europe voor 2012 de meest energie-efficiënte EVOH (etheen-vinylalcohol)-kunststofsproductiesite ter wereld zal worden.

Om deze doelstelling te realiseren, zorgde Grontmij voor de gedetailleerde uitwerking van een pinanalyse, een methodiek waarbij berekend wordt hoe het energieverbruik van chemische processen geminimaliseerd kan worden. Alle procescondities werden daarbij in vraag gesteld en door middel van doorgedreven processimulaties effectief omgegooid. Verder werden alle deelprojecten minutieus uitgewerkt en

economisch verantwoord. Uit een intensieve samenwerking tussen verschillende disciplines is een unieke lay-out ontstaan, die het aanzicht en de operatie van de fabriek voorgoed veranderde. De typische economische terugbetaaltermijn van deze projecten ligt rond de 3 à 4 jaar.

Het uitwerken van een dergelijke gedetailleerde analyse en de gefaseerde praktische implementatie van de voorstellen, getuigen van een doorgedreven energiebewustzijn en de wil van EVAL om effectief uit te groeien tot de meest energiezuinige EVOH-productie-installatie.

Het bedrijf **Gyproc** profileert zich de jongste jaren als koploper op het gebied van duurzaamheid. Gyproc hanteert hierbij het 'Cradle to Cradle' principe. Kort samengevat komt het erop neer dat oude gipsplaten afkomstig van sorteerbedrijven of containerparken, samen met het snij- en werfafval, in Kallo gerecycleerd worden. Het gips van oude platen wordt vermalen en kan weer gebruikt worden in nieuwe gipsplaten. Het karton gaat, na verwijdering van eventuele onzuiverheden, terug richting kartonindustrie. Voor dit proces investeerde Gyproc, samen met het Canadese bedrijf New West Gypsum Recycling, in 2008 in een nieuwe recyclage-installatie.

Ondertussen bevatten Gyproc-platen al 10 % gerecycleerd zuiver gips en tegen 2015 heeft Gyproc de ambitie om een percentage van 25 % te bereiken, met behoud van de intrinsieke kwaliteiten van de Gyproc-platen.

Gyproc ontwikkelde recent ook een plaat die de binnenluchtkwaliteit in gebouwen sterk kan verbeteren. Met deze ACTIV-airplaat worden de schadelijkste en grootste groep vluchtige organische stoffen (VOS), ge-

neutraliseerd. De eerste livetest-toepassingen vonden plaats in de gemeentelijke basisschool in Kallo, waar de luchtkwaliteit in de klassen werd gemeten en waaruit bleek dat die beter kon zijn. Ondertussen werd een volledig klaslokaal voorzien van Gyproc ACTIV-airplafondtegels. De meetresultaten toonden een sterke daling van de VOS-niveaus in het betreffende klaslokaal. Het onderzoek werd uitgevoerd in samenwerking met het VITO (Vlaams Instituut Technische Ontwikkeling).

Door de overname van de betoncentrale van Ready Beton in Wijnegem telt **Holcim** nu drie locaties voor betonproductie in de Antwerpse regio en op de linkeroever: een eerste in Merksem, een tweede in Kieldrecht (Beveren) en een derde in Wijnegem. Het bedrijf versterkt daardoor zijn positie in de streek.

Holcim wil zijn dienstenaanbod uitbreiden om te beantwoorden aan de grootste werven in de regio en dit voor diverse toepassingen: stortklaar beton voor infrastructuurwerken boven en onder water, wegenbeton, staalvezelbeton, (metselklare) mortel. Voor specifieke projecten en/of toepassingen kan Holcim zelfs samenstellingen op maat uitwerken.

Met zijn opslagterminal voor cement in de haven, zijn drie betoncentrales alsook zijn granulaten van kalksteen, zandsteen en porfier, positioneert Holcim zich als een van de belangrijkste leveranciers van bouwmaterialen in de streek.

In totaal bezit Holcim 21 betoncentrales verdeeld over de drie landsdelen, een cementfabriek, een maalstation van klinker en 5 steengroeven met granulaten. Holcim telt in België ongeveer duizend medewerkers

en vierde in 2011 zijn 100 jarig verblijf in België. Holcim België is een filiaal van de Zwitserse groep Holcim Ltd, aanwezig in bijna 70 landen, met 80.000 medewerkers.

Indaver doet in verschillende Europese landen aan afvalbeheer. De kernactiviteit van Indaver is het beheeren van intelligente afvalbeheersystemen en de exploitatie van innovatieve verwerkingsinstallaties. Indaver verwerkt industrieel en gevaarlijk afval, huishoudelijk en bio-organisch afval, steeds met de focus op een duurzaam materialen- en energiebeheer. In 2011 stelde Indaver 1.685 mensen tewerk, van wie 659 op Belgische sites. In Doel staat Indaver in voor de thermische verwerking van niet-recyclebaar huishoudelijk afval, vergelijkbaar bedrijfsafval en slib.

In 2011 bood Indaver voor circa 4,6 miljoen ton afvalstoffen een oplossing, in eigen verwerkingsinstallaties en in externe centra. Ongeveer een vierde daarvan, 1.158.357 ton, werd verwerkt op de site in Doel. Meer dan 900.000 ton afval werd in de roosterovens en wervelbedovens thermisch verwerkt met terugwinning van materialen en energie. Ten opzichte van de totale hoeveelheid afvalstoffen die verwerkt worden in de roosterovens, komt minder dan 3 % als restfractie na asbehandeling op de stortplaats terecht. De asbehandeling zorgt immers voor een verdere verwerking van de bodemassen uit de roosterovens tot diverse eindproducten. De nuttige eindproducten bestaan uit ferro- en non-ferrometalen, granulaten en een zandfractie.

In 2011 was 99 % van de energierecuperatie afkomstig van de verwerkte afvalstoffen. Ongeveer een derde van de geproduceerde stoom deed dienst als proceswarmte in een naburig chemiebedrijf, de rest werd omgezet in 142.170 MWh elektriciteit. Rationeel energiebeheer was van bij het ontwerp een belangrijk aandachtspunt voor de wervelbedinstallaties. De installatie valoriseert de energie-inhoud van de afvalstoffen onder de vorm van elektriciteit. De stoomturbinegenerator van de wervelbedovens produceerde in 2011 in totaal 329.766 MWh elektriciteit. Een deel van het afval dat thermisch verwerkt wordt in de roosteroven- en de wervelbedinstallaties is organisch-biologisch van oorsprong en wordt beschouwd als een hernieuwbare energiebron. Het terugwinnen van energie bij de thermische verwerking van afvalstoffen, voorkomt dat op een andere plaats CO₂ wordt uitgestoten voor de productie van energie op basis van fossiele brandstoffen. Het verwerkingsproces beoogt tegelijk een maximale terugwinning van metalen uit de afvalstoffen en de bodemassen, die ingezet worden in de recyclagesector. Om deze metalen op basis van erts te produceren, zou ook veel meer energie nodig zijn.

In Doel beschikt Indaver tevens over een recyclage-installatie voor kwikhoudende lampen. Jaarlijks worden ongeveer 30 miljoen lampen verwerkt. Dankzij geavanceerde technieken kan tot 95 % van het materiaal, voornamelijk glas en metaal, worden gerecycleerd.

Ineos is zowel één van de grootste ethyleenproducenten als ethyleenverbruikers op Europees vlak. In het Antwerpse havengebied en de nabije omgeving (Feluy-site) heeft INEOS drie grote sites die gevoed worden met de basismolecule 'ethyleen'. Omdat INEOS geen ethyleenproductie (crackers) heeft in het Antwerpse havengebied, wordt ethyleen via derden naar de Ineos-sites gebracht. Door de bouw van een eigen terminal en enkele welgekozen leidingtrajecten, waarmee

drie grote Ineos-sites met elkaar worden verbonden, wordt de bevoorrading met deze basismolecule naar de toekomst op een competitieve wijze verzekerd.

De tank is ondertussen verzezen aan de noordzijde van de Ineos-vestiging in Zwijndrecht. Zowel de diameter als de hoogte van de tank bedraagt 40 meter. Ze heeft een capaciteit van 50.000 m³ ethyleen, die op -103 °C opgeslagen wordt. Het gekozen tanktype behoort tot de klasse met de hoogste veiligheidsstandaard die wereldwijd wordt gebouwd. Hierna wordt werk gemaakt van een nieuwe aanlegsteiger, pijpenbrug, pijpleidingen en de controle-infrastructuur. De indienstnemering is gepland voor eind 2012. Een extra investering zorgt voor het inzetten van restwarmte (aanwezig op de site) bij de verdamping van de koude vloeibare ethyleen. De komst van Messer brengt het aantal gastbedrijven op de site van Ineos op 13.

Begin mei 2011, meer dan een half jaar na de feitelijke start van de activiteiten, nam **ITC Rubis Terminal Antwerp NV** zijn nieuwe terminal voor de opslag van gas en chemicaliën op de linker-Scheldeoever officieel in gebruik, in aanwezigheid van o.a. de Japanse ambassadeur.

ITC Rubis, een internationale joint venture tussen Rubis Terminal France, Mitsui & Co Europe (London) en ITC Houston (USA), startte in 2008 met de bouw van een opslagterminal voor gassen en chemische producten in de Waaslandhaven. Eind oktober 2010 startte het bedrijf op. De terminal beschikt momenteel over 22 moderne opslagtanks en 4 gasbullets. De huidige terminal heeft een oppervlakte van ongeveer 10 ha en

een opslagcapaciteit van 14.000 m³ voor gas en 57.050 m³ voor chemische producten. Op 11 april 2012 werd gestart met de bouw van tankpit 3. Dit project omvat 12 tanks met een totale opslagcapaciteit van 37.400 m³ voor vloeibare chemicaliën. De indienstnemering is voorzien voor de eerste helft van 2013. Het bedrijf wil ook nog op een aanpalend terrein uitbreiden en streeft naar een opslagcapaciteit van 700.000 m³, van zowel gas, chemicaliën als mineralen.

Het jaar 2011 betekende voor **Katoen Natie**, zowel op lokaal als op internationaal vlak, een jaar van verdere uitbreiding. In april kondigde de groep de overname van de Antwerpse stukgoedbehandelaar ABES (Antwerps Bevrachtings-, Expeditie & Stouwerijbedrijf) aan. Op die manier kreeg Katoen Natie er 1.700 m scheepskade bij. De terminal beslaat een oppervlakte van 193.000 m², waarvan 55.000 m² overdekt. Door deze overname beschikt Katoen Natie nu over vier stukgoedterminals en wordt het bedrijf zo de grootste stukgoedspeler in de Antwerpse haven.

Ondanks de crisis bleef Katoen Natie ook in 2011 investeren in Loghidden City, haar grootste logistieke terminal ter wereld. De in 2010 opgestarte activiteiten Food Logistics en Art Storage werden in dat jaar verder uitgewerkt. Er werden 12 silo's gebouwd voor de opslag van voeding, er kwamen extra magazijnen bij voor de opslag, behandeling en (her)verpakking van voedingsmiddelen. Er werden ook kantoren bijgebouwd. Daarnaast werd er een professioneel en veilig depot van ca. 8.000 m² gebouwd voor de kunst-, antiek- en erfgoedcollecties van overheden, musea, galeriehouders en privéverzamelaars. Dit depot omvat onder meer enkele state-of-the-art-opslagcellen die garant staan voor zeer hoge normen op het vlak van beveiliging en klimaatcontrole.

In het hoofdkantoor aan de Van Aerdtsstraat in Antwerpen werd op 17 november 2011 de permanente tentoonstelling '3.500 jaar textielkunst' feestelijk geopend. In deze HeadquARTers konden bezoekers al langer de kunstcollectie van de groep bewonderen: van hedendaagse kunst tot Cobra en Zuid-Amerikaanse kunst. Nu zijn daar nog eens vijf zalen aan toegevoegd met textiel en objecten van 2.500 vóór tot 1.000 jaar na Christus.

Ook op internationaal vlak bleef Katoen Natie niet stilzitten. In Noord-Frankrijk nam de groep de multipurposeterminal van Roll Manutention Services over. Deze terminal aan de Seine is ideaal gelegen om containers en stukgoed te behandelen voor de Franse markt. Verder weg was er de aankoop van de voormalige Fordfabrieken in Norfolk (Virginia) een terrein van 120.000 m² waarvan 62.000 m² overdekt. Deze terreinen worden stapsgewijs uitgebreid tot een draaischijf waarlangs petrochemische producten hun weg vanuit het Midden-Oosten naar de VS vinden. Eind februari 2011 ontving Katoen Natie het AEO-certificaat (Authorized Economic Operator). Dit certificaat geeft aanleiding tot gunstigere faciliteiten en voorwaarden bij douaneregelingen, waaronder minder (strengere) controles bij grensoverschrijdende handel, kortere wachttijden, lagere bankgaranties, enz.

In oktober ontving Katoen Natie hoog bezoek. De president van Uruguay en enkele van zijn ministers kwamen langs. Katoen Natie is al sinds 15 jaar in Uruguay aanwezig met een containerterminal in de haven van Montevideo.

In de loop van 2011 onderzocht een team van de Vlerick Managementschool de aantrekkingskracht van Vlaanderen als logistieke regio. Een van de Vlaamse bedrijven die inspelen op de complexiteit van de logistieke operaties is Katoen Natie waar elke dag ongeveer 5.000 pakjes het distributiecentrum verlaten. Deze E-commerce draait jaarlijks een omzet van meer dan drie miljard euro.

In maart 2011 onderging de **Kerncentrale van Doel** opnieuw een OSART-audit (Operational Safety Review Team) van het IAEA (Internationaal AtoomEnergie Agentschap). Tijdens zijn bezoek in 2010 formuleerde het Agentschap, naast 14 goede praktijken, ook een aantal verbeterpunten. Die laatste punten vormden de reden waarom de experts van het IAEA in 2011 terugkeerden naar de kerncentrale. Deze keer gingen ze na in hoeverre hun opmerkingen van twee jaar geleden, ter harte werden genomen. Niet minder dan 10 van de 15 vastgestelde verbeterpunten zijn volledig opgelost en duurzaam opgenomen. Voor de 5 overige is er goede vooruitgang geboekt. Voor geen enkele aanbeveling oordeelde het OSART-team dat de vooruitgang ontoereikend was.

De kerncentrale van Doel investeerde de jongste jaren ook intensief in de aanwerving en de opleiding van nieuwe medewerkers. Sinds 2004 werden 455 nieuwe aanwervingen verricht, 44 werden in 2011 aangenomen. De nieuwe personeelsleden worden momenteel opgeleid om pensioengerechtigde werknemers te vervangen. Voor de opleiding 'nucleaire veiligheidscultuur' stapte Electrabel in 2011 over van Syntra naar het consortium ECS-Vinçotte. Deze overstap maakt een kruisbestuiving tussen Doel en Tihange mogelijk, gezien ECS-Vinçotte ook verantwoordelijk is voor de opleidingen van de medewerkers in Tihange.

In 2011 zorgden de kerncentrales van Doel en Tihange samen voor ongeveer 58 % van de totale elektriciteitsproductie van Electrabel in België. De nucleaire pro-

ductie vermijdt zo de uitstoot van 30 miljoen ton CO₂ die zou vrijkomen bij een even grote productie op basis van fossiele brandstoffen.

Electrabel en de kerncentrale van Doel maken deel uit van de GDF SUEZ Groep, wereldwijd één van de toonaangevende energieleveranciers.

Het speciaalchemiebedrijf **Lanxess** heeft zijn groei tijdens het jaar 2011 voortgezet met een recordomzet en een topresultaat. De omzet van de groep nam in 2011 met 23 procent toe tot 8,775 miljard euro. De sterkste groei realiseerde de groep in Latijns-Amerika. De grootste regionale omzet haalde LANXESS in de EMEA-regio (Europa exclusief Duitsland, het Midden-Oosten, Afrika). Groeimotoren waren vooral de segmenten Performance Polymers en Advanced Intermediates. Performance Polymers was het segment met de grootste omzet. Het profiteerde van de sterke vraag op de markten van banden voor nieuwe wagens en vervangbanden. De omzet in het segment Advanced Intermediates steeg in 2011 met 9,5 procent. Deze toename werd vooral bevorderd door de aanhoudend sterke vraag naar agrochemicaliën. De omzet in het segment Performance Chemicals, dat vooral producten levert aan de bouw- en de auto-industrie, steeg in 2011 met 7,7 procent. LANXESS heeft in België twee vennootschappen, met drie vestigingen in het Antwerpse havengebied, waar rubbers en tussenproducten voor kunststoffen worden gemaakt. Bij LANXESS Rubber nv in Zwijndrecht wordt butylrubber geproduceerd. Bij LANXESS nv in Lillo wordt caprolactam en in Kallo worden glasvezel en rubberchemicaliën vervaardigd.

België is met zowat 1.450 werknemers en vier fabrieken van wereldformaat, de tweede belangrijkste productieplaats binnen de LANXESS Groep.

Lanxess gaat voor 15 miljoen euro investeren in de glasvezelfabriek in Kallo. Die investering houdt meteen de vervanging in van twee glasovens en een capaciteitsuitbreiding met 10 %.

In Kallo werken zowat 500 medewerkers. Het aantal personeelsleden bij LANXESS steeg vorig jaar over heel de wereld met 12 procent tot een totaal van 16.390 medewerkers. Alleen al in onderzoek en ontwikkeling ontstonden meer dan 200 nieuwe arbeidsplaatsen, vooral in Duitsland. LANXESS stelt wereldwijd meer dan 730 natuurwetenschappers en ingenieurs aan het werk.

Glasvezel is een basisgrondstof voor hightech-plastics die meer en meer worden gebruikt in voertuigen, waardoor de wagens lichter worden en minder verbruiken

SGS Ewacs nv, een dochteronderneming van SGS Belgium nv, heeft zich gespecialiseerd in de ophaling, op- en overslag van gevaarlijke afvalstoffen. Het bedrijf beschikt over een interventiedienst die 24 op 24 uur paraat staat voor bijstand bij calamiteiten met gevaarlijke stoffen in de industrie, op de weg, aan boord van schepen of bij havenbehandelaars. In 2011 werden er meer dan 12.000 ton gevaarlijke afvalstoffen rechtstreeks of onrechtstreeks behandeld zodat het personeel van SGS Ewacs nv bijna dagelijks uitrukke om incidenten in de distributiesector en bij de klanten op te lossen. SGS Ewacs tracht steeds een professionele en milieuvriendelijke oplossing te geven aan soms erg complexe situaties of dreigingen.

In 2011 werd ook de uitbreiding van het milieucentrum in gebruik genomen. Alle behandelingen op en met containers kunnen nu onder dak uitgevoerd worden. Tegelijkertijd werd een vloeistofdichte en resistente vloer voorzien voor deze nieuwe behandelingsruimte. Voortaan wordt ook het hemelwater opgevangen voor recyclagedoeleinden, waaronder een wasinstallatie voor bevulde recipiënten.

Air monitoring, een divisie van SGS Belgium nv, controleert de concentratie van diverse pollutanten in rookgassen, omgevingslucht en werkplekken. Daarnaast worden ook vezelconcentratiemetingen, asbestanalyses op bulkmaterialen en asbestinventarissen uitgevoerd en beheerplannen voor legionella opgesteld. In 2011 werden ook de activiteiten rond fugatieve emissie verder uitgebreid. De luchtafdeling beschikt hiervoor over negen mobiele laboratoria en over tal van draagbare meet- en monsternameapparatuur. Alle meetinstrumenten in de Benelux worden gekalibreerd in het eigen laboratorium te Melsele. De afdeling wist haar structuur in 2011 verder te versterken door de overname van Kema Emissie.

Sanitec, een andere divisie van SGS Belgium nv, is actief in de preventie en beheersing van ongedierte. Deze diensten worden voornamelijk uitgevoerd in de voedingsnijverheid, opslag, retail en industrie. Met het oog op het voorkomen van risico's door ongedierte wordt een beheersysteem uitgewerkt op maat van de klant of wordt curatief opgetreden. Sanitec voert eveneens begassing uit van gebouwen en opgeslagen goederen zoals granen, cacao en peulvruchten. Ten behoeve van de export worden quarantainebehandelingen en begassing van internationale bulktransporten uitgevoerd. In 2011 steeg de omzet met circa 5 %. Technische innovatie en overleg met de klant blijven de speerpunten van de dienstverlening. Technische innovatie omvat de ontwikkeling van technieken voor bestrijding en preventie van plaagdieren die het gebruik van biociden in de productieketen reduceren en de veiligheid van de keten waarborgen.

De firma **Stadsbader** heeft sinds 1990 een vestiging in havengebied op de linker-Scheldeoever, dit ter ondersteuning van haar bouwactiviteiten in de regio's Antwerpen en Oost-Vlaanderen.

Globaal heeft Stadsbader zijn multifunctioneel karakter vorm gegeven door de oprichting van de afdelingen bouw, burgerlijke bouwkunde en milieusanering.

Door de overname van de firma Deckx - meer specifiek met haar divisie elektromechanica (pomp- en waterzuiveringsinstallaties, piping) en de firma Jacobs - met als specialiteiten: telecom, verlichtingstechniek, kabels en leidingen - verstevigde de groep Stadsbader haar multifunctioneel karakter waarmee ze het aanbod van totaalpakketten aan de industrie nog verruimde. Dit resulteerde in de realisatie van stelplaatsen, de infrastructuur van haven- en transportbedrijven, tankstations, waterzuiveringinstallaties...enz.

Voor de afdeling in Kallo werd de jongste jaren geïnvesteerd in het optimaliseren van de kwaliteitscontrole van asfalt en beton, door de bouw van keerwanden, waardoor de volledig gescheiden opslag van grondstoffen gerealiseerd werd. De bouw van een nieuw kantoorgebouw maakte de uitbreiding van de labo- en kantoorfaciliteiten mogelijk. Ten slotte betekent de modernisering en vernieuwing van de filterinstallatie, gekoppeld aan de asfaltproductie, een bijdrage aan de verbetering van de milieukwaliteit.

Tabaknatie bouwt momenteel nieuwe magazijnen in het Logistiek Park Waasland. Die zorgen voor een enorme uitbreiding van de opslagruimte in de Waaslandhaven. De eerste fase in het oostelijk deel van het LPW werd volledig toegekend aan de NV Tabaknatie. Het bedrijf bouwde er in de loop van 2010 en 2011 logistieke magazijnen op een terrein van circa 35 ha aan één zijde van de Natiestraat, dit is de ontsluitingsweg van het oostelijk deel van het LPW. Tabaknatie startte in 2011 ook met de grondwerken voor een tweede magazijnencomplex aan de overzijde van de Natiestraat. Daar beschikt Tabaknatie over een concessieterrein van ongeveer 10 ha. In beide complexen wordt in eerste instantie ruwe tabak opgeslagen. Op 12 december 2011 ontving Henny Heyndrickx, CEO van Tabaknatie, de Lifetime Achievement Award

die jaarlijks door de Wase afdeling van Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland wordt uitgereikt aan een uitzonderlijk bedrijf in het Waasland. De prijs gaat naar uitzonderlijke bedrijven die in belangrijke mate bijdragen tot de economische dynamiek van de regio. De selectie gebeurt op basis van hun groei op het vlak van omzet, personeel en toegevoegde waarde. Henny Heyndrickx is een geboren en getogen Waaslander. Onder zijn leiding werd Tabaknatie het grootste op- en overslagbedrijf van tabak ter wereld.

Nadat de MLSO op het einde van 2010 een concessie van 4 ha verleende aan de **Group Van Loon**, zijn de werkvennootschappen ATSL (Antwerp Tank & Special Logistics) en GETS (Gas Equipment Testing & Services) nog voor de zomer van 2011 met de bouw van hun installaties begonnen. Begin april 2012 worden de activiteiten opgestart en in een eerste fase worden al 30 medewerkers tewerkgesteld die zullen instaan voor het gespecialiseerde onderhoud, de reparatie, het ontgassen en reinigen en voor de veiligheidstesten van allerlei types van tank-, gas-, en bulkcontainers. Bovendien zullen zij op de site nieuwe technieken toepassen voor het neutraliseren van de restanten van enkele zeer specifieke en gevoelige productgroepen die na het lossen in de gas- en vloeistoftankcontainers achterblijven. Bovendien zal er een 'state of the art hub' worden uitgebouwd in dienst van de tankcontainerleasingindustrie. De activiteiten van zowel ATSL als GETS creëren een grote toegevoegde waarde en zijn vooral door hun schaalgrootte en gebruik van vernieuwende technieken vrij uniek.

In 2011 zette **Van Moer Group** zijn koers op hetzelfde positieve elan als tijdens de voorbije jaren, verder. Naast het doorvoeren van interne structuren werd bijkomend geïnvesteerd in de verschillende afdelingen. In Kallo werd gestart met de volledige heraanleg van 35.000 m² verharding op de Van Moer Rail-terminal. Extra volumes en nieuwe opportuniteiten bij Van Moer Transport leidden tot de aankoop van 50 nieuwe trekkers en een verdere uitbreiding van het getrokken materieel. Intussen maakt ook uitzonderlijk vervoer deel uit van het dienstenpakket van het bedrijf.

Op de site in Zwijndrecht koos Van Moer Storage, met de installatie van 22.000 m² zonnepanelen, voor de 'energie van de toekomst'. De geproduceerde stroom wordt nagenoeg integraal aangewend om de hogedrukpompen bij Van Moer Cleaning & Repair te voeden. Dat dit voor Van Moer een 'hot item' is, bewijst de investering in een warmtewisselaar waarmee warmte uit de biologische waterzuiveringsinstallatie wordt gerecupereerd. Regenwater wordt via de daken van de magazijnen opgevangen en ondergronds gebufterd. Het systeem warmt het water op tot 41 °C waarna het gebruikt wordt in de tankcleaning. Voor de

opslag van gevaargoed in tankcontainers verkreeg de groep een hoogdrempelige Seveso-vergunning, wat opnieuw bijkomende mogelijkheden biedt voor de toekomst.

Daarnaast opende Van Moer Stevedoring een binnenvaartterminal in Vilvoorde. Via dit multimodale knooppunt worden containers per binnenschip aan- en afgevoerd. Op die manier biedt het bedrijf een ecologische oplossing voor het transport waarbij het zogenaamde 'modal shift' van weg naar water centraal staat.

Verder had op 12 juni 2011 de tweede editie plaats van de Van Moer Triatlon op en rond de terreinen van de Van Moer Group te Zwijndrecht. Meer dan 300 atleten namen deel aan deze kwarttriatlon.

• Recordcijfers voor werkgelegenheid

Het verzamelen van exacte tewerkstellingscijfers bij de bedrijven is geen eenvoudige klus omwille van de vrij complexe structuur die het personeelsbestand bij de meeste bedrijven kenmerkt. Het zijn niet langer de vaste werknemers die de personeelsnorm bepalen, maar ook de tijdelijke, de occasionele, de deeltijdse arbeidskrachten. We denken hierbij aan de havenarbeiders die al dan niet vast tewerkgesteld zijn, de werknemers van onderaannemers, de interim-krachten, e.a.

Bovendien dient rekening te worden gehouden met nieuwe bedrijfseenheden of -afdelingen die zich afsplitsen van het moederbedrijf en een eigen economische en juridische entiteit gaan vormen. De enquête werd afgenomen bij alle ondernemingen die over een havennummer beschikken. Ten slotte kan een totaal tewerkstellingscijfer nooit volledig zijn, indien geen rekening wordt gehouden met de indirecte tewerkstelling.

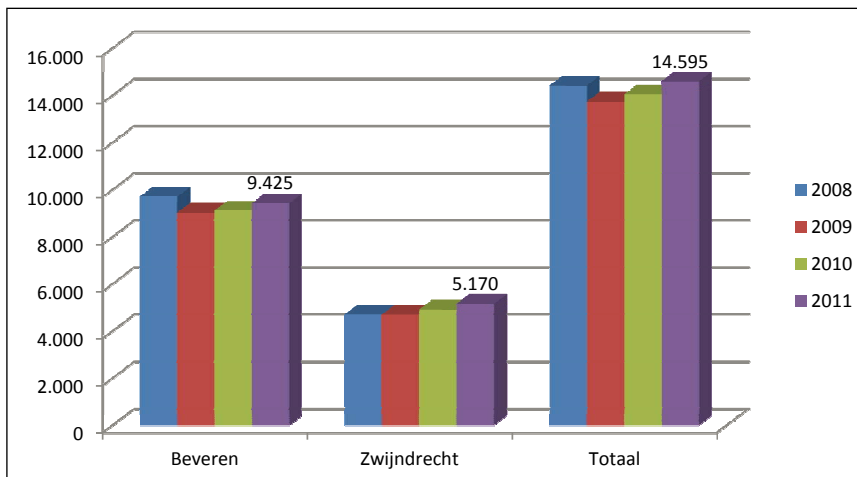
Om al deze redenen vergt het beoordelen van de cijfers in bijgevoegde tabel (zie Deel 4) enige nuance. De bedrijven werden opgesplitst over de gemeenten Zwijndrecht en Beveren, wat betwistbaar is, omwille van sites of bedrijfsgebouwen in beide gemeenten. De cijfers slaan op de havenarbeiders, de bedienden, de arbeiders en de interims, maar zijn exclusief de 2.235 werknemers van contractors in de Waaslandhaven. Deze laatste groep van onderaannemers is immers het moeilijkst te peilen. Heel belangrijk is dat jaar na jaar de enquête consistent wordt afgenomen, waardoor de vergelijkbaarheid in de tijd mogelijk wordt.

Indien we de cijfers globaal bekijken, stellen we vast dat de werkgelegenheid in de Waaslandhaven in 2011 met 3,8 % gestegen is tot 14.595 werknemers. Hiermee scoort de totale werkgelegenheid een nieuw record en sneuvelt het vorige record van 2008 dat toen op 14.423 werknemers stond.

Uit hiernavolgende tabel blijkt dat de werkgelegenheid in Zwijndrecht sterk blijft stijgen en nog nooit een negatieve trend heeft gekend. Er zijn nu al 5.170 werknemers tewerkgesteld op het grondgebied Zwijndrecht. Het aantal ondernemingen dat de werkgelegenheid in 2011 zag dalen, is heel gering. Onder de 'Zwijndrechtse' werknemers zijn er slechts 90 uitzendkrachten, wat de duurzaamheid van de jobs extra onderstreept. Ook in Beveren gaat de werkgelegenheid, na een forse daling in 2009, voor het tweede opeenvolgende jaar de positieve richting uit.

Voor al de cijfers per onderneming verwijzen we u graag naar deel 4 van het jaarverslag.

	Beveren	Zwijndrecht	Totaal
2008	9 713	4 710	14 423
2009	9 032	4 708	13 740
2010	9 122	4 922	14 044
2011	9 425	5 170	14 595
Vershil '11-'10	303	248	551
Vershil in %	3,1 %	5,3 %	3,8 %

Uit de totale cijfers blijkt dat de werkgelegenheid in de Waaslandhaven structureel stijgt. De daling in het jaar 2009 vormde een uitzondering. Ter herinnering: in 2007 telde de Waaslandhaven 13.280 werknemers. Eind 2011 verschaftte de Waaslandhaven aan 16.830 mensen rechtstreeks werk (cijfer inclusief contractors), zonder daarbij rekening te houden met de omvangrijke indirecte tewerkstelling.

Deze positieve balans is niet alleen een belangrijke waardemeter voor het succes van de havenactiviteiten en de industriële bedrijvigheid op de linker-Scheldeoever, maar eveneens een belangrijk criterium voor het verruimen van het maatschappelijk draagvlak in de hele Wase regio. Meer werkgelegenheid zorgt uiteraard voor meer welvaart. Bovendien komen de meeste van de arbeidskrachten uit eigen streek.

- **Havengerichte opleidingen**

Op weg naar competentie management

Steeds meer organisaties trachten hun personeelsbeleid te baseren op competentie management. Door het aantrekken, ontwikkelen en behouden van de vaardigheden van hun team, streven zij bepaalde doelstellingen na. De werkgever tracht als het ware een 'brug' te maken tussen het organisatiebeleid en de competenties van zijn werknemers.

Met de steun van het Europees Sociaal Fonds, werd deze werkwijze beproefd door pilootorganisaties uit de profit- en de social profitsector. De leerpunten uit dit project zijn vervat in 'Talenten Trotter', de gids voor de introductie van competentie management.

Op 20 september 2011 organiseerden POM Oost-Vlaanderen, Interwaas, MLSO, SERR Gent rondom Gent en UNIZO Waas en Dender in de kerncentrale in Doel hierover een studienamiddag.

GTI levert haventechnici af

In juni 2012 zwaait bij het Gemeentelijk Technisch Instituut (GTI) in Beveren de vierde lichter haventechnici af. Deze studierichting richt zich op elektrisch en mechanisch onderhoud van onder meer havenkranen en straddle carriers. Het GTI startte in het schooljaar 2007-2008 met het specialisatiejaar haventechnieken. Voor dat specialisatiejaar beschikt het GTI over een aparte werkplaats waar de leerlingen de hydraulica en elektrische sturingen van de machines leren kennen. De havenbedrijven steunen de studierichting met materieel en stages.

De richting haventechnieken is niet het enige specialisatiejaar dat op maat gemaakt werd van bedrijven in de Waaslandhaven. Er zijn bij het GTI ook nog een richting 'industriële onderhoud, pijpfitten en lassen' en een richting 'kunststoffen'. Die laatste biedt veel tewerkstellingskansen maar de interesse bij de leerlingen is vreemd genoeg te klein.

Daarom wordt deze richting volgend schooljaar vervangen door 'industriële houtbewerking'. Houtbewerking gebeurt niet meer manueel maar wel met computergestuurde machines en dat kunnen de leerlingen in de school aanleren. Kennis moet continu bijgeschaafd worden en dat is op school niet anders.

Voor meer informatie:
www.gtibeveren.be.

Chemische procestechnieken

Achttien jongeren hebben tijdens het schooljaar 2010-2011 in de technische scholen Sint-Carolus en VTS in Sint-Niklaas, de opleiding Chemische Procestechnieken gevolgd, een (zevende) specialisatiejaar voor het beroep van procesoperator. Een grote meerderheid kan na de opleiding onmiddellijk aan de slag. Dit is vooral te danken aan de intensieve stage die de leerlingen krijgen. Acht bedrijven uit de haven werken mee aan het project.

Het specialisatiejaar Chemische Procestechnieken bestaat vijf jaar. Het is een zogenaamde Se-n-Se-opleiding (secundair na secundair). Dit soort opleidingen is sterk arbeidsmarktgericht en speelt in op de specifieke behoeften van verschillende beroepssectoren. De opleiding Chemische Procestechnieken stoomt jongeren klaar voor een baan als procesoperator in de chemische industrie. De operator moet in de fabriek waken over het goede verloop van de chemische processen die hij stuurt vanuit de controlekamer. Verder bestaat het werk vooral uit controlerondes en monsters nemen voor analyse. Maar hij of zij moet natuurlijk ook kunnen ingrijpen als er iets fout loopt. In het lessenpakket zit een groot aantal uren meet- en regeltechnieken, toegepaste mechanica en chemie. Er is ook tien weken stage en hiervoor wordt samengewerkt met bedrijven uit de haven.

Wie slaagt, krijgt quasi zeker een jobaanbieding. De haven omvat immers één van 's werelds grootste concentraties aan chemische bedrijven. Jaarlijks staan er veel vacatures voor procesoperator open die slechts moeizaam ingevuld geraken.

En wie niet in de haven aan de slag kan, vindt zeker elders vrij vlug een geschikte baan.

Voor meer info: www.sint-carolus.be.

Mobiliteit op de linker-Scheldeoever

- **Havenverkeer: is de weg altijd de juiste weg?**

De haven van Antwerpen ligt in het hart van het Europees transportnetwerk van pijpleidingen, auto-, water- en spoorwegen. Dankzij dit uitgebreide weefsel is de Antwerpse haven rechtstreeks verbonden met alle Europese consumptie- en productiecentra. Bovendien biedt de grote verscheidenheid aan transportmogelijkheden die in de haven voorhanden is, een grote flexibiliteit en zorgt zij ervoor dat voor elk transport de beste oplossing beschikbaar is. Zo verminderde de jongste jaren het aandeel van het wegtransport van 70,8 % (1998) naar 56 % (2010) ten voordele van het meer milieuvriendelijke transport per spoor of via binnenvaart. In 2011 werden er in de haven van Antwerpen bijna 9 miljoen containers behandeld. Daarvan gaan er gemiddeld meer dan 3 miljoen naar Europese bestemmingen, hoofdzakelijk via de binnenvaart. Naar schatting worden 'slechts' 1 miljoen containers over de weg vervoerd.

De snelle ontwikkelingen in de Waaslandhaven vragen extra aandacht voor het verder verbeteren van duurzame transportsystemen. Daarom werd, in samenwerking met de groep Van Moer, een pilootproject gestart om meer goederen van en naar andere Europese landen van de weg te halen. MLSO hoopt in de toekomst ook met andere belangrijke havenspelers gelijkaardige projecten te kunnen opstarten. Meer nog, indien havenbedrijven kunnen worden samengebracht binnen één vervoersconcept - waarbij elke speler zijn netwerk en goederenstromen kan inbrengen - dan ontstaan voldoende belangrijke ladingstromen om deze via gegroepeerde transporten per spoor of via binnenvaart te versturen. De mobiliteit en de veiligheid op de weg varen er wel bij: minder wachttijden en ergernis tijdens de spits, maar ook heel wat minder uitlaatgassen, fijn stof, enz.

De rol van de vrachtwagen zal daarmee zeker niet uitgespeeld zijn. Niet alle bestemmingen kunnen immers op elk gewenst moment per spoor of via binnenvaart bereikt worden. Bovendien spelen ook economische wetmatigheden bij de keuze van een transportsysteem en moeten goederen vaak nog via de weg van en naar de spoor- of binnenvaartterminal worden gebracht. Gelukkig zijn nieuwe vrachtwagens meer en meer uitgerust met motoren waarvan de uitstoot erg beperkt is.

Naast dit vervoersconcept, dat een intensieve samenwerking vereist tussen bedrijven die elkaars concurrent kunnen zijn, moet ook onderzocht worden hoe en waar hiervoor een heus platform kan worden ingericht. Containers, soms zelfs inclusief de oplegger, moeten op de spoorwagons of binnenschepen kunnen worden geladen.

Deze verschillende initiatieven maken samen deel uit van het zogenaamde 'consolidatieconcept': de verschillende transportmodi (weg, spoor en binnenvaart) op elkaar afstemmen zodat dit een zo optimaal mogelijk duurzaam en economisch aanbod oplevert. De haven van Antwerpen kan dan haar unieke inlandse ligging binnen het Europees vervoersnetwerk volop uitspelen.

- **Linkeroeverpendel: milieuvriendelijk en goedkoop**

Heel wat mensen werken maar al te graag in de haven of in bedrijven op de linker-Scheldeoever. Vaak staat een individueel vervoersprobleem deze tewerkstelling echter in de weg. De Waaslandhaven is

immers moeilijk te bereiken met het openbaar vervoer en voor velen, die over geen eigen wagen beschikken, is de fiets of de bromfiets ook geen optie omwille van de te grote afstand. Daardoor kunnen heel wat werknemers niet op het werkaanbod ingaan of rijden ze met de auto van en naar het werk. Uiteraard biedt de auto een maximale flexibiliteit, maar het blijft een dure en milieuonvriendelijke oplossing.

Vanuit deze optiek ontstond de 'Linkeroeverpendel'. Dit duurzaam vervoerproject van en naar de Waaslandhaven werd uitgewerkt door de Maatschappij Linkerscheldeoever en de vzw Max Mobiel, met de steun van het Vlaamse Pendelfonds en verscheidene externe partners. Met dit initiatief reikt de Maatschappij Linkerscheldeoever werknemers een oplossing aan om veilig, milieubewust en goedkoop hun bestemming te bereiken.

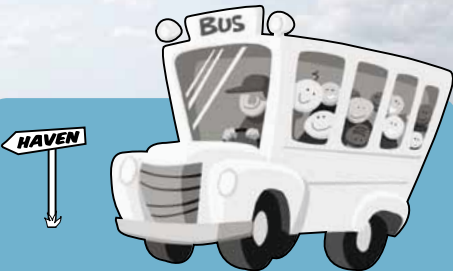
Zo reden er eind 2011 pendelbussen over zeven verschillende routes, drie routes die alle bedrijven (volgens reservatie) in de Waaslandhaven aandoen en vier routes van en naar de Kerncentrale van Doel. Pendelaars worden telkens afgezet en opgehaald aan de ingang van hun bedrijf.

- *Lijn Merksem - Waaslandhaven*: vertrek aan de kerk op de Bredabaan met stopplaatsen aan de Waaslandtunnel (rechteroever) en het Frederik Van Eedenplein (Linkeroever),
- *Lijn Zwijndrecht/Beveren - Waaslandhaven*: vertrek aan de kerk van Zwijndrecht met stopplaatsen aan het station en de Grote Markt in Beveren,
- *Lijn Sint-Niklaas - Waaslandhaven*: een rechtstreekse verbinding vanaf het station van Sint-Niklaas naar de bedrijven in de Waaslandhaven,
- *Lijn Kruibeke - Kerncentrale Doel*: vertrek aan de kerk van Kruibeke met stopplaatsen aan de kerk van Zwijndrecht en het Frederick Van Eedenplein (Linkeroever),
- *Lijn Haasdonk - Kerncentrale Doel*: vertrek aan de kerk van Haasdonk met stopplaatsen aan de Albert Panisstraat, de Grote Markt en het station in Beveren, het kruispunt Dijkstraat/Koolputstraat te Melsele en het gemeentehuis van Kallo,
- *Lijn Sint-Niklaas - Kerncentrale Doel*: vertrek aan het station van Sint-Niklaas met stopplaatsen aan de kerk en de Kriekelaarstraat in Nieuwkerken-Waas, de kerk van Vrasene, de kerk van Verrebroek en de kerk van Kieldrecht,
- *Lijn Zelzate - Kerncentrale Doel*: vertrek vanuit Zelzate-centrum met stopplaatsen aan de afritten Moerbeke en Kemzeke op de E34 en aan de kerk van De Klinge.

Op al deze routes worden verschillende vertrekmomenten aangeboden, zowel ploeg- als daguren, en dit zeven dagen op zeven. De eerste bussen rijden vanaf vijf uur 's ochtends, de laatste tot omstreeks elf uur 's avonds. Aan de hand van het aantal reservaties wordt bepaald welke type bus op welke route en op welk uur wordt ingezet. Indien er geen reservaties zijn voor een bepaald tijdstip, rijdt de bus niet. Reserveren kan, via een onlinereservatiesysteem op de website www.mlso.be, tot 23u59 van de dag vóór het gebruik van de pendeldienst. Zowel bedrijven, uitzendkantoren, Werkwinkels, scholen, gemeenten/steden als andere geïnteresseerde organisaties (rechtspersonen) kunnen een logincode en een paswoord voor het reservatieprogramma aanvragen.

Waaslandhaven PENDELBUS

Pendelbus van en naar de
Waaslandhaven

Routes vanuit Beveren,
Zwijndrecht, Merksem, ...
naar alle bedrijven

7 dagen op 7
Van 5u tot 22u30

INFO EN BOEKING:
via: www.mlso.be
of via:

Max Mobiel
brengt werk dichterbij

0485/123.618

**MAATSCHAPPIJ
LINKERSCHELDEOEVER**
De Waaslandhaven wérkt!

Met de pendelbus naar het werk

V.U. Maatschappij Linkerscheldeoever | Sint-Paulusplein 27 | 9120 Kallo
Ontwerp: Astrid Vanderborght - www.avdb-design.be

Met steun van de
Vlaamse overheid

Bijzonder aan dit systeem is dat het toegankelijk is voor iedereen: jobstudenten, uitzendkrachten, bezoekers, werknemers, werkzoekenden, ... Iedereen kan mee met de pendelbus! Meerijden met de pendelbus hoeft ook geen dure zaak te zijn. De tarieven variëren, afhankelijk van de te overbruggen afstand, van 5 tot 10,5 euro (excl. btw) voor een heen- en terugrit. Deze kosten worden aan de deelnemende bedrijven gefactureerd en zijn 120 % fiscaal aftrekbaar in het kader van collectief georganiseerd vervoer. Sollicitanten reizen gratis.

Om het aantal gebruikers van de 'Linkeroeverpendel' te doen stijgen, werden in 2011 verscheidene bedrijfsbezoeken en infosessies georganiseerd. Gelet op de vele vragen vanuit de bedrijfswereld kan afgeleid worden dat er nog heel wat groeipotentieel bestaat voor dit mobiliteitsproject.

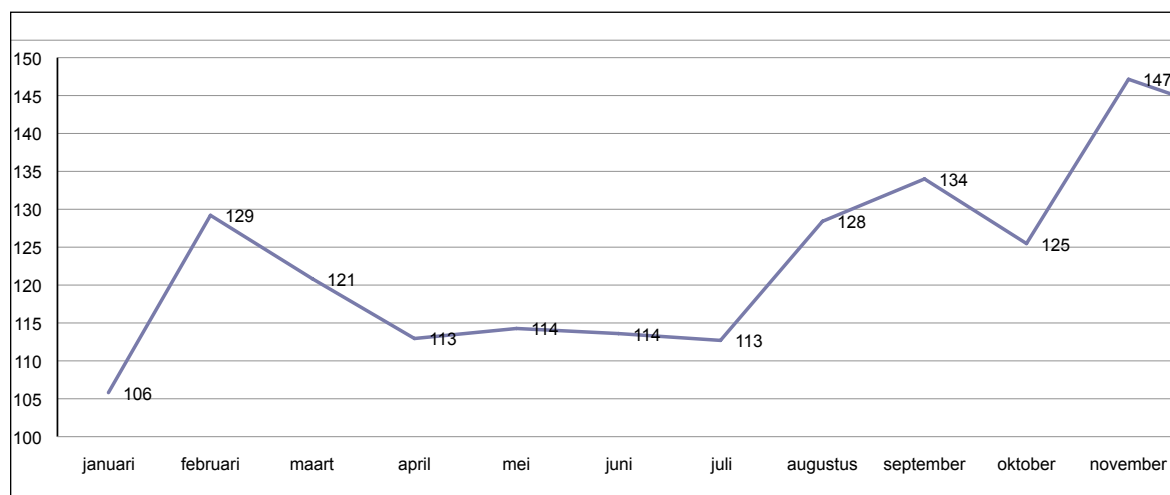
Alle verdere informatie is te vinden op de website van de Maatschappij Linkerscheldeover: www.mlso.be. Daar vind je ook de contactgegevens van projectmedewerker Josephine Elaut, bij wie je terecht kan met alle vragen over mogelijke nieuwe routes, stopplaatsen, vertrekuren, enz.

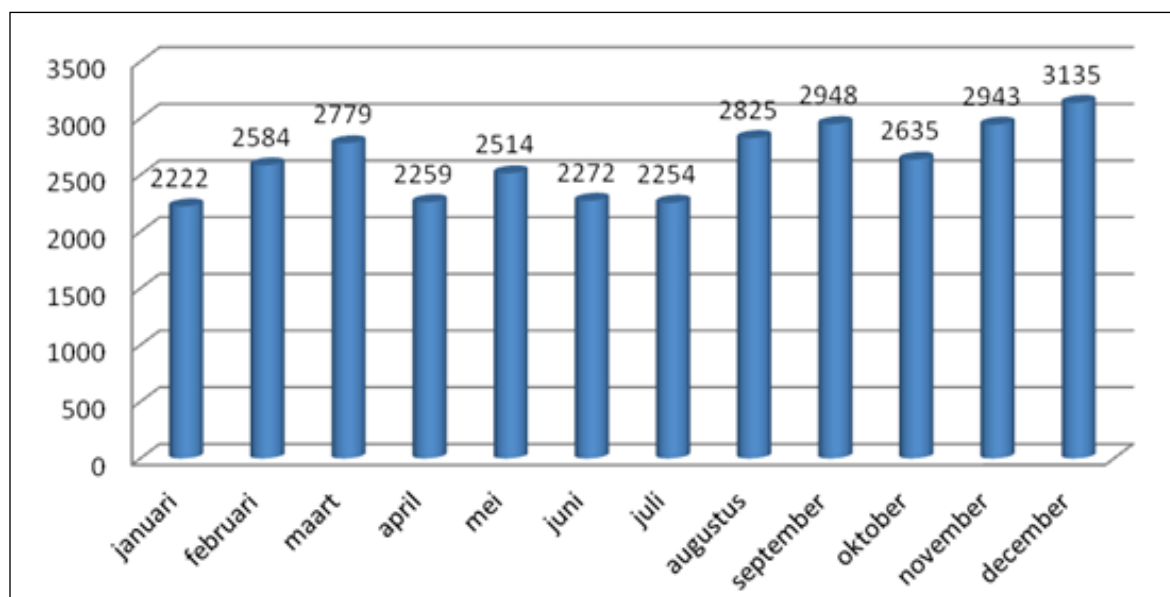
Overzicht aantal reservaties over de verschillende routes per maand

ROUTE	Beveren	Sint-Niklaas	Merksem	Haasdonk	Sint-Niklaas	Zelzate	Kruibeke	Totaal	Dagen	Gem. gebruikers/ dag
januari	145	37	1112	435	193	14	286	2222	21	106
februari	210	31	1059	389	240	388	267	2584	20	129
maart	212	16	1198	423	245	407	278	2779	23	121
april	136	14	1041	294	194	353	227	2259	20	113
mei	121	16	1222	295	184	383	293	2514	22	114
juni	121	21	1157	270	132	336	235	2272	20	114
juli	126	33	1321	252	90	267	165	2254	20	113
augustus	247	50	1751	257	86	283	151	2825	22	128
september	281	69	1574	315	133	375	201	2948	22	134
oktober	241	59	1307	279	147	354	248	2635	21	125
november	202	36	1589	303	172	398	243	2943	20	147
december	210	83	1688	324	183	421	226	3135	22	143
TOTAAL	2252	465	16019	3836	1999	3979	2820	31370	253	124

Gemiddeld aantal gebruikers/dag

Totaal aantal reservaties/maand

- **Liefkenshoekspoorverbinding loopt als een trein**

Sinds november 2008 zijn de werkzaamheden aan de Liefkenshoekspoorverbinding aan de gang. Deze nieuwe spoorverbinding vormt het sluitstuk van de nieuwe goederenspoorlijn (spoorlijn 10) van 16,2 km, die de spoorbundel Zuid, vlakbij het Deurganckdok op de linker-Scheldeoever, verbindt met de spoorbundel Antwerpen-Noord op de rechteroever.

Begin 2010 begonnen de twee tunnelboormachines, die de namen Schanulleke en Wiske - twee stripfiguren van Willy Vandersteen - kregen, met het graven van de twee tunnels van elk 6 km lang. Op 16 mei 2011 bereikte boorschild Wiske, na 14 maanden, zijn eindpunt (zie foto). Een dag te laat om tijdig te arriveren op de Open Wervendag die de dag voordien plaatsvond. Bij die gelegenheid bezochten meer dan 2500 bezoekers de open bouwput van de Liefkenshoekspoortunnel op de linkeroever.

Op 23 juli bereikte ook Schanulleke, na 17 maanden en een moeilijke eindspurt, de aankomstlijn. Vier dagen voordien werd Schanulleke, op een halve meter van de finish, door pech gestopt. Het duurde enkele dagen vooraleer de laatste meters konden worden aangevat.

Beide tunnelkokers onder de Schelde en het kanaaldok, vormen het centrale onderdeel van de Liefkenshoekspoorverbinding, één van de grootste projecten van Europa in zijn soort.

De twee tunnelboormachines werden ondertussen gedemonteerd en afgevoerd. De aannemer is nu bezig met de afwerking van de dubbele tunnel. Dit werk bestaat hoofdzakelijk uit het maken van een spoorplaat, het plaatsen van een brandwerende bekleding en het afwerken van de dwarsverbindingen en evacuatieschachten.

Het eerste gedeelte tussen Bundel Zuid en de Beverentunnel, bestaande uit een verhoogde bedding (naast de R2) alsook enkele kunstwerken om de Watergang te overbruggen en onder de Steenlandlaan en de verkeerswisselaar Kruipin door te gaan, werd op 19 december 2011 overgedragen aan Infrabel voor de aanleg van sporen, bovenleidingen en seinen.

De renovatie van de Beverenspoortunnel is ondertussen klaar. Ook hier zijn de werken aan de spoorplaat aangevat. Na de afwerking van de overgangsstructuur tussen de Beverentunnel en de boortunnel, start de bouw van de technische gebouwen, noodzakelijk voor de exploitatie van de spoorlijn.

Op de rechteroever zijn de werken aan de open en gesloten sleuf ter hoogte van de Kruisweg in volle uitvoering. De omlegging van de R2 is overgegaan in een tweede fase. De aansluiting op Antwerpen Noord en Lijn 11 is in uitvoering.

De nieuwe tweesporige treinverbinding heeft een totale lengte van 16,2 km.

Opdrachtgever is Infrabel, de werfopvolging berust bij Tuc Rail, de concessionaris is Locorail (CFE, BAM PPP en VINCI Concessions), de design- en built-aannemer is Locobouw (MBG (CFE), CEI-De Meyer, Wayss & Freytag en VINCI Construction Grands Projects).

Het totale contract dat ontwerp, bouw, financiering en onderhoud van het project omvat, heeft een waarde van 841 miljoen euro. De investering wordt gefinancierd door de Europese Investeringsbank (EIB) en zes commerciële banken. De bouwwerken, die midden 2013 zullen voltooid zijn, kosten 680 miljoen euro. Het Vlaams Gewest zorgt voor een cofinanciering van 107 miljoen euro. De aanleg van de spoorinfrastructuur wordt gefinancierd door Infrabel voor ongeveer 75 miljoen euro. De gebruikers van de Liefkenshoekspoorverbinding zullen geen gebruiksheffing betalen.

Infrabel hoopt midden 2014 – na de vereiste homologatie – de nieuwe spoorlijn te kunnen openstellen. De nieuwe spoorlijn zal op een duurzame wijze in de omgeving worden geïntegreerd door de realisatie van een natuurcompensatiegebied ter hoogte van het Rietveld in Kallo. Voorts worden verscheidene geluidsbuffers aangelegd rond Kallo, Verrebroek en de zuidelijke groenzone, terwijl ook een aantal geluidsschermen zal worden opgetrokken.

• *Topjaar voor Liefkenshoektunnel*

Het jaar 2011 was voor de NV Tunnel Liefkenshoek op meer vlakken een uitzonderlijk jaar. Zo werd 2011 een absoluut topjaar op het gebied van verkeer. Er passeerden in dat jaar 7.246.676 voertuigen aan de tolinstallaties van de Liefkenshoektunnel, 5 procent meer dan het jaar voordien. Er werden 4.470.434 voertuigen van categorie 1 - hoogte lager dan 2,75 m - en 2.776.242 voertuigen van categorie 2 - met een hoogte van meer dan 2,75 meter - geregistreerd. Dat is 3 en 9 % meer dan in 2010. Nooit eerder maakten in één jaar tijd zoveel voertuigen gebruik van de Liefkenshoektunnel. Door de talrijke perioden van werkzaamheden op de R2 en een aantal ongevallen in de tunnels, stonden de gebruikers van de Liefkenshoektunnel wel regelmatig in de file.

De tarieven voor elektronische betalingen namen in 2011 toe met 2,19 % ten opzichte van 2010. Het gemiddeld tarief voor personenwagens steeg met 0,5 %, van euro 4,16 naar euro 4,18 per doortocht terwijl het gemiddelde tarief voor vrachtwagens op jaarbasis daalde van euro 13,98 naar euro 13,86.

Twintig jaar na de ingebruikneming van de tunnel, werd in de loop van 2011 ook gestart met het zogenaamde On Board Units (OBU) op basis van DSRC-technologie. De introductie van dit Europees gestandaardiseerd betaalmiddel laat vrachtwagens niet alleen toe om op een vlotte manier tegen het laagste tarief gebruik te maken van de Liefkenshoektunnel maar ook om, onder meer in Frankrijk en Spanje, de tol te vereffenen. Bovendien kan dit systeem ook gebruikt worden bij rekeningrijden.

• *Mobiliteitsstudie Waasland op de goede weg*

In mei 2008 maakte Interwaas de studie 'Mobiliteit over de weg in het Waasland' bekend. De studie bevat een combinatie van oplossingen die worden voorgesteld om het hoofd te bieden aan de Wase mobiliteitsproblemen. Het geheel bestaat uit zowel het versterken van het hoofdwegennet (E 17 en E 34) met de aanleg van parallelwegen, als het verbeteren van de interne ontsluiting van het Waasland en het verbeteren van de verkeersleefbaarheid in de dorpskernen. Hiervoor wordt een dubbele kamstructuur voorgesteld: enerzijds dienen de benen van de kammen (E 17 en E 34) te worden versterkt, anderzijds ontbreken enkele tanden op de kam. Deze tanden zorgen voor een vlotte drainering van het verkeer van en naar het hoofdwegennet. De belangrijkste ontbrekende tand is een nieuwe noordelijke ontsluitingsweg tussen N70 en E34. Verder wordt een systeem van dynamische of selectieve tolheffing voorgesteld om o.a. te grote verschuivingen in het verkeer op lange afstand te vermijden.

Vanaf 2009 werd gestart met de verdere uitwerking van dit voorkeurscenario. De verschillende mogelijke tracés voor de nieuwe ontsluitingsweg en de parallelwegen werden onderzocht. Dit onderzoek resulteerde in een aantal besluiten en aanbevelingen m.b.t. het voorkeurscenario.

- Een oplossing voor de problemen op de E17 is het doortrekken van de parallelwegen vanaf Sint-Niklaas tot net voorbij de Kruibekesteenweg in Beveren en daarna over te gaan op een vierde rijstrook, aansluitend op het BAM-traject. Deze maatregelen, samen met het aanpassen van de infrastructuur in de bocht van Zwijndrecht, zullen zorgen voor het verminderen van de fileproblemen aan de Kennedytunnel.
- Het doortrekken van de parallelwegen laat toe om de verschillende opritten (Sint-Niklaas West, Sint-Niklaas Centrum, Sint-Niklaas Oost en Haasdonk) open te houden op de parallelwegen. Op termijn biedt dit ook de mogelijkheid om, mits de nodige begeleidende ingrepen, ook de Kruibekesteenweg op de parallelwegen aan te sluiten.
- Ook de parallelweg langs de E34 dient te worden aangepakt om de optimale ontsluiting van het lokale verkeer mogelijk te maken met onder meer het voorzien van uitwijkhavens voor landbouwverkeer, verbreden van het wegprofiel, opwaarderen van de parallelweg tot minstens lokale weg type II.
- Van de verschillende mogelijke tracés voor de nieuwe ontsluitingsweg (de ontbrekende tand) krijgt het tracé via Vrasene met een aansluiting op het knooppunt N451, de voorkeur. Het tracé heeft minder ruimtelijke impact dan het alternatief via het gewestplantracé (R2) met aansluiting op knooppunt N450 in Melsele.

In 2011 werd het eindrapport van de studie definitief goedgekeurd en werd verder gewerkt naar realisatie. De Vlaamse regering nam de studie 'Mobiliteit over de weg in het Waasland' op in het Masterplan Antwerpen, dat het geheel van maatregelen voor een verbeterde mobiliteit in de WAK-regio (Waasland – Antwerpen – Kempen) omvat. Vlaams minister Hilde Crevits gaf de administratie van het Agentschap Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen ondertussen de opdracht om de plan-MER-studie aan te vangen.

Wat de aanleg van de parallelwegen langs de E34 vanaf Vrasene/Verrebroek tot en met Kallo/Melsele betreft, heeft op 22 november 2011 de ontwerptekstbespreking van de planMER plaatsgevonden. De configuratie van de parallelwegen is op basis van het MER-onderzoek drastisch gewijzigd en deels vervangen door een verbreding van de E34. De werken worden vanaf 2015, gespreid over meer jaren, ingeschreven in de meerjarenbegroting. De start van de werken is voorzien vanaf 2016.

Voor meer informatie verwijzen we naar: www.interwaas.be of het jaarverslag van Interwaas.

Infrastructuurwerken in de Waaslandhaven

• *Rotonde Haandorp*

Het Logistiek Park Waasland, gelegen in de zuidwestelijke hoek van de Waaslandhaven, wordt momenteel ontsloten via de Natiestraat naar de Hazopweg, die op zijn beurt aansluit op het interne en externe wegen-net. De Natiestraat kruist daarbij drie spoorlijnen:

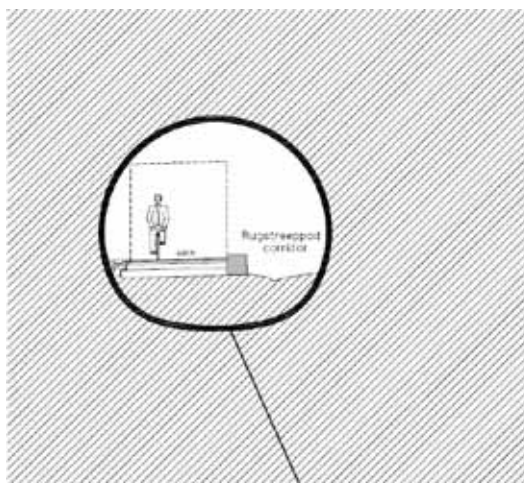
- lijn 211 die verder parallel met de Hoogshoorweg en de Blikken loopt;
- lijn 10 dit is de in aanleg zijnde Liefkenshoekspoorverbinding;
- een doodlopend dienstdoor.

Deze kruising gebeurt momenteel nog gelijkgronds wat, bij gesloten overweg, tot onveilige situaties en tot stilstaand verkeer kan leiden. Om die redenen gaf de NMBS Holding een voorwaardelijk gunstig advies voor het verlenen van de bouwvergunning voor de ontsluitingsweg (Natiestraat) van het Logistiek Park Waasland. Dit houdt in dat een gelijkgrondse kruising slechts tijdelijk wordt toegestaan, uiterlijk tot de indienststelling van lijn 10. Vanaf dat ogenblik moet een ongelijkgrondse kruising met overbrugging van de spoorwegen, gerealiseerd zijn.

Dit standpunt verwees tegelijk naar het eerder opgemaakte concept van de zgn. 'Westelijke Ontsluiting' waarin deze overbrugging al ingepast werd in een verhoogde rotonde ter vervanging van de bestaande gelijkgrondse rotonde op de kruising van de Hazopweg met de Haandorpgeweg. Ook de bouwplannen voor de Natiestraat voorzagen in de mogelijkheid om aan te takken op de nieuwe rotonde, die op haar beurt een belangrijke functie zou krijgen als rechtstreekse verbinding van de Hazopweg (en het verlengde ervan, de Hoogshoorweg), de Haandorpgeweg en de Natiestraat met een nog op te richten rotonde ter hoogte van het pompgebouw 'Watermolen'. De 'rotonde Watermolen' fungeert als verkeersknooppunt tussen de Westelijke Ontsluiting en het zuidelijk deel van de Waaslandhaven. Ze kan tegelijk voorzien in de overbrugging van spoorlijn 211/2 (richting noord/zuid).

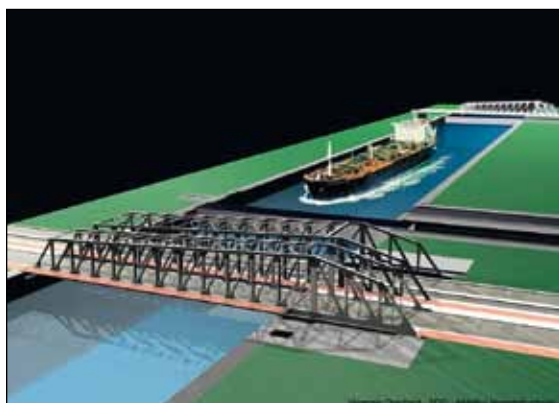
Rekening houdend met al deze gegevens, die als doel hebben een vlotte en veilige verkeersafwikkeling te verzekeren van zowel de weg als het spoor, besliste de raad van bestuur van 26 januari 2011 tot opmaak van een studie, in samenwerking met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, om mogelijke lay-outs te onderzoeken en zo uiteindelijk te komen tot een ontwerp. Het bestek hiervoor werd goedgekeurd in zitting van 6 april 2011. Op 6 juli werd een studiebureau aangeduid. Naast de Maatschappij Linkerscheldeover en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen werd deze studie begeleid door de rechtstreeks betrokken stakeholders: de gemeente Beveren, het Vlaams Gewest, Infrabel en ANB, terwijl ook het advies van Natuurpunt werd ingewonnen. De verschillende onderzochte varianten werden op 25 januari 2012 voorgelegd aan de raad van bestuur die variant 4 weerhield als voorkeursvariant en voorstelde om de kostenverdeelsleutel op 50/50-basis voor te leggen aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen. De voorkeursvariant omvat vier armen. Een aansluitingsmogelijkheid voor een vijfde arm die de rotonde Haandorp kan verbinden met de nog te ontwerpen rotonde Watermolen is eveneens voorzien. Daarnaast omvat het kunstwerk 3 spoorbruggen, 2 fietstunnels en een amfibietunnel voor de rugstreeppad die in een grote concentratie in de Waaslandhaven voorkomt en volgens de habitatrichtlijn de strengste bescherming krijgt. Hiervoor werd in de Waaslandhaven een ecologisch netwerk op punt gesteld: de rotonde ligt immers op een essentiële corridor en mag deze niet doorbreken.

De fietstunnels moeten voorkomen dat fietsers het autoverkeer op de rotonde zouden kruisen. Ze verzekeren ook een vlotte doorstroming van het fietsverkeer. Eén van de fietstunnels werd bovendien zo ontworpen dat fietser en rugstreeppad in alle veiligheid gebruik kunnen maken van dezelfde koker (zie afbeelding). Om het comfort te verzekeren van de fietser en een lange doorsteek van deze rotonde (die ontworpen werd met een diameter van ca. 128 m. + het dijklichaam) te vermijden en tegelijkertijd de leefbaarheid van de rugstreeppad te optimaliseren, wordt de binnenzijde van de rotonde niet aangevuld zodat een open ruimte ontstaat, waardoor de fietser na de eerste gelijkgrondse doorsteek weer in de buitenlucht komt, om even later de tweede tunnel in te rijden. Ook de rugstreeppad zal dus niet in een lange, donkere tunnel worden gedwongen. Het open centrum van de rotonde zal met veel aandacht voor mens en natuur worden ingericht, waarbij de fietser zicht heeft op een kleine waterpartij en aangepaste beplanting. De Maatschappij Linkerscheldeover wil op die wijze dit project op een hoger niveau tillen dan de gebruikelijke verkeersfunctie.

• *Grootste sluis ter wereld in aanbouw op linkeroever*

Op 21 november 2011 werd door Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits, het officiële startschot gegeven voor de bouw van de tweede sluis op de linker-Scheldeover. Het nieuwe bouwwerk is een van de grootste infrastructuurprojecten in Vlaanderen in de komende jaren. De bouw van de nieuwe sluis is noodzakelijk voor een betere maritieme ontsluiting van de Waaslandhaven. In 2016 zal de sluis in gebruik worden genomen. De kostprijs bedraagt ongeveer 340 miljoen euro.

Noodzaak

De Antwerpse haven heeft zich de jongste jaren sterk ontwikkeld op de linker-Scheldeoever. Met een aantal belangrijke ontwikkelingen voor de deur, zoals de verlenging van het Verrebroekdok en de ontwikkeling van de Saeftinghezone, is een tweede maritieme toegang tot het gebied noodzakelijk.

De nieuwe sluis komt op het einde van het Deurganckdok en zal de verbinding vormen tussen de Schelde en het Waaslandkanaal. Via de sluis heeft het scheepvaartverkeer snel toegang tot alle andere dokken op de linkeroever: het Doeldok, het Verrebroekdok, het Vrasenedok en het Noordelijk en Zuidelijk Insteekdok. De werken aan de sluis zullen 53 kalendermaanden in beslag nemen en worden uitgevoerd door een tijdelijke handelsvennootschap bestaande uit vijf bedrijven (Jan De Nul, CEI-De Meyer en Betonac, Herbosch-Kiere en Antwerpse Bouwwerken).

Op 24 oktober 2011 ging het aannemersconsortium van start met de voorbereidende werken op het terrein. Het uitgraven van de bouwput zal duren tot in de zomer van 2014. Vanaf dan tot eind 2014 zal de aannemer bezig zijn met de betonwerken. Gedurende het hele traject wordt er gewerkt aan de staalstructuren. De sluisgebouwen verrijzen in het najaar van 2013 en zullen in het voorjaar van 2015 klaar zijn. De afsluitende baggerwerken zijn gepland van eind 2014 tot eind 2015, waarna de sluis begin 2016 in gebruik kan worden genomen.

Grootste sluis

De nieuwe sluis zal gebouwd worden naar het model van de Berendrechtssluis, tot nu toe de grootste sluis van de wereld. Ze zal eveneens 500 meter lang en 68 meter breed zijn, maar met -17,80 meter TAW, dieper liggen dan de Berendrechtssluis. Zo wordt de nieuwe sluis vanaf 2016 de grootste sluis ter wereld.

De komende jaren zal er maar liefst 9,1 miljoen m³ grond worden uitgegraven. Iets minder dan een derde daarvan zal hergebruikt worden voor de aanvulling achter de kaaimuren. De overige grond zal worden aangewend voor de verdere demping van het Doeldok. Bij de bouw zal 22.000 ton constructiestaal worden gebruikt, er is 795.000 m³ gewapend beton vereist en er zijn 57.000 m² damplanken nodig. Ook al zijn de afmetingen van de sluis gigantisch, de bouw blijft een precisiewerk. Zo moeten de vier sluisdeuren perfect sluiten en is het mechanisme van de opengaande bruggen millimeterwerk.

Financiering

Om het ambitieuze investeringsprogramma te realiseren, richtte de Vlaamse overheid op 25 februari 2011 de Vlaamse Havens NV op. Die vennootschap richt voor elke te realiseren zeesluis een dochteronderneming op, die belast is met de aanleg van de nieuwe sluis en de terbeschikkingstelling ervan aan het betrokken Havenbedrijf.

Op 4 juli 2011 richtte Vlaamse Havens NV, samen met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de speciale projectvennootschap Deurganckdoksluis NV op. Deze vennootschap treedt op als bouwheer en wordt eigenaar van de nieuwe zeesluis. Vervolgens geeft zij de sluis gedurende twintig jaar in concessie aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen.

De kostprijs van de sluis en bijhorigheden wordt geraamd op circa 340 miljoen euro. Daar dit project kadert in de verwezenlijking van het Trans-Europese netwerk voor transport en de ontwikkeling van de duurzame transportmodi, zal de Europese Investeringsbank de helft van de totaalprijs van de constructie financieren, met een maximum van 170 miljoen euro. Daarnaast verleent ook KBC Bank een kredietlijn van 81 miljoen euro. Het resterende bedrag wordt door het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Vlaamse regering op tafel gelegd.

- **Eandis actief op linkeroever**

Eandis, dat instaat voor de uitvoering van de exploitatietaken voor de gemengde distributienetbeheerders voor elektriciteit en aardgas: Gaselwest, IMEA, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas, voerde in 2011 enkele belangrijke projecten uit op de linker-Scheldeoever.

- Voor de bouw van de tweede sluis ter ontsluiting van de Waaslandhaven werden verplaatsingswerken uitgevoerd. In synergie realiseerde Eandis een versterking van 4,1 km middenspanningsnet voor de levering van 1 260kVA en 2 060kVA voor de twee tijdelijke aansluitingen voor firma 'De Nul', nodig voor de realisatie van de nieuwe sluis.
- In het kader van de geplande windmolens langs de expresweg werd een eerste fase van een nieuw middenspanningsnet 29,9 kV gerealiseerd. Het windmolenproject 'Duikeldam', onder impuls van Fortech, zal als eerste daarop aangesloten worden. In 2012 zal dit specifieke net verder uitgebouwd worden met de windmolenparken EBL en STORM aan de noordkant van de N49.
- De 35 jaar oude middenspanningsleidingen onder de bestaande Kallosluis werden in de loop van 2011 gesaneerd. Daarvoor moesten in de 25 meter diepe tunnel nieuwe kabelgootconstructies worden gemaakt door 'alpinisten'.
- In 2011 werd gestart met de uitbreiding van de nutsleidingen in de KMO-zone Aven Ackers. Hier werd gekozen om de gasvoorziening op middendruk B te exploiteren.
- Eandis beheert 92.000 km elektriciteitsnet, goed voor 2,5 miljoen aansluitingspunten, en 40.000 km aardgasnet, met 1,6 miljoen aansluitingspunten. Hiervoor worden ruim 4.300 medewerkers ingezet in 234 steden en gemeenten.

De haven en haar omgeving

- *Havendag biedt ruime kijk op haven*

Na een succesvolle eerste editie in 2008 organiseerde de Vlaamse overheid, samen met tal van havenbedrijven, op 25 juni 2011 voor de tweede keer een opendeurdag in vier Vlaamse havens. Onder het motto 'Verruim je kijk op de haven' kregen de zowat 56.000 bezoekers - ondanks het minder gunstige weer - toch een unieke blik achter de schermen van het havengebeuren. Door de strengere internationale veiligheidsmaatregelen is het niet meer zo vanzelfsprekend om haventerreinen te betreden of een bezoek te brengen aan havenbedrijven. Voor deze feestelijke dag maakte een groot aantal bedrijven, diensten en verenigingen echter graag een uitzondering.

Tijdens de Havendag werden in het havengebied Antwerpen verscheidene gratis busroutes, met talrijke stopplaatsen, uitgetekend. Zo konden de bezoekers zelf bepalen welk traject ze wilden afleggen en hoe lang ze op een bepaalde locatie wensten te blijven. Als centrale punten werd gekozen voor het MAS Havenpaviljoen op rechteroever en het voetbalstadion van Waasland-Beveren op linkeroever, waar ook heel wat randanimatie en catering was voorzien. Verder was er de mogelijkheid om op bepaalde plaatsen over te stappen en al fietsend de haven verder te verkennen. Er waren ook gegidste wandelingen in enkele natuurgebieden en per boot kon de oversteek worden gemaakt van linker- naar rechteroever.

Alle 'bezienswaardigheden' werden onderverdeeld in 3 categorieën: geuren & smaken, techniek & innovatie en natuur & ecologie.

Demonstratie met mobiele teams en hondenbegeleiders aan de grensinspectiepost

In de Waaslandhaven gingen o.a. de poorten van de Grensinspectiepost (GIP) Linkeroever open. Daar zijn de scheepvaartpolitie en verscheidene douanediensdiensten ondergebracht. Ook DP World, Katoen Natie en Van Moer Group lieten op de Havendag het grote publiek toe op hun bedrijfsterreinen. Natuurlijkhebbers konden terecht in Fort Liefkenshoek, sinds 1985 beschermd monument en landschap en één van de laatste stukjes groen midden in het industrielandchap, of in het Groot en Klein Rietveld te Kallo.

Het hoogtepunt van de dag voor de Waaslandhaven was ongetwijfeld het bezoek van Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken Hilde Crevits. De minister bezocht de Cleaning- en Repairafdeling van Van Moer Group aan de Vitshoekstraat in Zwijndrecht, waar ze uitleg kreeg over de transportplanning en zich het vernuftige IT-systeem liet uitleggen waarmee dagelijks meer dan honderd trucks op de weg gevolgd worden (zie foto).

Ook op de rechteroever van de Schelde viel er heel wat te beleven. Zo waren vele diensten van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen toegankelijk, zoals het Sleepbedrijf, het Baggerbedrijf en het Algemeen Werkhuis Noord. Niet alleen de dienstgebouwen maar ook de vaartuigen waren uitzonderlijk toegankelijk. Wie wou, kon aan boord gaan van een sleepboot en zien hoe de baggeraars van het havenbedrijf te werk gaan. Bij de Berendrechtssluis - zolang de bouw van de Deurganckdoksluis niet is afgerond, de grootste sluis ter wereld - vernamen de bezoekers hoe de grootste containerschepen ter wereld daar worden opgevangen.

Wie op de Havendag geboeid raakte door de Antwerpse haven, kon nog een bezoek brengen aan de jobbeurs aan het Willemdok, waar een grote diversiteit aan vacatures beschikbaar was voor belangstellenden.

• *Juridische procedures kosten handvol geld*

Het gewestplan, 'houdende de definitieve vaststelling van het plan tot gedeeltelijke wijziging van het gewestplan Sint-Niklaas - Lokeren op het grondgebied van de gemeenten Beveren, Sint-Gillis-Waas en Stekene (in zoverre dit het grondgebied van de gemeente Beveren betreft)', wordt sinds eind 2000 door een

aantal burgers aangevochten voor de Raad van State. Zij vragen de vernietiging van dit gewestplan van 2 september 2000, waarin de bestemming van Doel-centrum verandert van woongebied naar zeehavengebied. Door deze juridische procedure werd het gewestplan van voormelde datum voorlopig geschorst.

Na jaren van procederen stelde de Raad van State bij tussenarrest van 11 maart 2009 vast dat de verzoekende partijen niet aantonen dat niet alle nodige compenserende maatregelen voor de algemene samenhang van Natura 2000 (het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden) zijn genomen.

De auditeur bij de Raad van State stelde in het auditoraatsverslag van 27 oktober 2009 vervolgens dat de overige rechtsmiddelen ofwel onontvankelijk ofwel ongegrond dienden te worden beschouwd.

Nadat de raadslieden bij tussenarrest besloten dat er een nieuwe kamer diende te worden samengesteld, wees de Raad van State het wrakingsverzoek tegen de auditeur af. De tegenpartij wenste met dit verzoek de vervanging van de auditeur te verkrijgen. Ze vroeg ook een herziening van het tussenarrest van 11 maart 2009. Op 20 december 2011 volgde een nieuw auditoraatsverslag.

Indien de Raad van State niet ingaat op het verzoek tot vernietiging van het gewestplan van 2 september 2000, zal de bestemming van Doel-centrum veranderen van woongebied in zeehavengebied en dit met terugwerkende kracht vanaf het ogenblik dat de schorsing van het gewestplan werd bevolen.

In de loop van 2012 worden verdere evoluties in deze zaak verwacht.

Slopen

Op basis van het 'beslist beleid' van de Vlaamse regering startte de Maatschappij Linkerscheldeover (MLSO) met de opmaak van een gefaseerd sloopplan voor Doel-centrum en vroeg MLSO verschillende sloopvergunningen aan. Deze vergunningen werden door een aantal inwoners van Doel voor de rechtbank aangevochten, met een hele reeks procedures als gevolg.

Met zijn arrest van 30 april 2009 legde het Hof van Beroep in Gent, in afwachting van een beslissing te gronde, een verbod op om de lopende sloopvergunningen uit te voeren, dit onder bedreiging van een dwangsom van 250 000 euro. Ook het arrest van 6 juli 2010 (milieustakingsvordering) verhindert de uitvoering van bepaalde sloopvergunningen en legde de MLSO per overtreding een dwangsom op van 500.000 euro. In eerste aanleg bedroeg de dwangsom in deze milieustakingsvorderingsprocedure 1.000.000 euro.

Over de zaak te gronde, die al eerder bij de rechtbank van eerste aanleg in Dendermonde aanhangig was gemaakt, werd in 2011 nog geen definitieve uitspraak gedaan. De zaak wordt hervat in de loop van 2012. Ook voor de Raad van State werden bepaalde sloopvergunningen aangevochten. Deze werden in 2011 door de Raad van State vernietigd.

De Maatschappij vocht in 2011 ook het bevel tot betalen van een dwangsom aan, dat werd betekend op 31 augustus 2009 aangaande de afbraak van de woning Camermanstraat 31 in Doel, dit op bevel van de burgemeester van Beveren.

Op 14 januari 2011 deed de beslagrechter in eerste aanleg uitspraak in deze zaak: de dwangsommen werden verbeurd verklaard voor 750.000 euro. De MLSO ging tegen deze uitspraak in beroep. Uitspraak wordt verwacht in 2012.

Op 14 maart 2011 ontving de MLSO een tweede bevel tot betalen, ditmaal voor het zogenaamd onrechtmatig slopen van een drietal woningen en het niet voldoende onderhouden van 139 woningen in Doel-centrum. Dit bevel tot betalen vorderde in totaal 3.642.699 euro. De MLSO diende derdenverzet in tegen dit bevel. In 2011 werd hierover door de rechtbank nog geen uitspraak gedaan.

Bewoning

Als gevolg van de beslissingen van de Vlaamse regering liep het zakelijk recht van tijdelijke bewoning in Doel-centrum eind augustus 2009 af. 36 (voormalige) inwoners van Doel tekenden protest aan tegen de uitwerking van het einde van de tijdelijke bewoning, met opnieuw juridische procedures tot gevolg.

Een definitieve uitspraak is er in deze zaak nog niet, al werd in afwachting daarvan wel al een voorlopige maatregel genomen. Zo geldt sinds 6 juli 2010 als voorlopige maatregel dat de eisers niet uit hun woning mogen worden gezet of hun woongenot niet mag verstoord worden, met dien verstande dat de voorlopige maatregel die aan de Maatschappij Linkerscheldeoever en Interwaas werd opgelegd enkel geldt:

- ten aanzien van die eisers die op dat ogenblik nog inwoners van Doel zijn en er ook een pand bewonen;
- tot 30 dagen na de betekening van het eindarrest te gronde in het geschil.

Deze zaak werd in de loop van 2011 verder door het hof van beroep behandeld, doch een uitspraak werd in 2011 niet verkregen.

De Doolen

Ten gevolge van de aankoop van enkele gemeentelijke eigendommen te Doel op 20 december 2010, werd de MLSO eigenaar van onder andere het gebouw De Doolen, Engelsesteenweg 8 (zie foto links). Sindsdien is dit pand onrechtmatig in gebruik. Een juridische procedure werd opgestart om dit gebruik op te heffen. Een uitspraak wordt in 2012 verwacht. Bij de overige aangekochte gebouwen, het voormalige gemeentehuis en pastoriegebouw, werden ramen en deuren dichtgemaakt met stalen geperforeerde platen. Dit om inbraak en vandalisme te voorkomen.

Woningen Oud-Arenberg 114, 116, 118 en 122.

Met de bewoners van deze panden werd een akkoord gesloten over de timing van hun vertrek.

Veiligheid

De Maatschappij Linkerscheldeover laat zich waar nodig bijstaan door een architect en een veiligheidscoördinator om haar eigendommen in Doel af te sluiten en te beveiligen.

Deze uitgevoerde herstellingswerken en de steeds wederkerende aangebrachte schade worden op regelmatige tijdstippen vastgesteld door een gerechtsdeurwaarder.

Op 23 maart 2009 legde de rechtbank van eerste aanleg in Dendermonde, op verzoek van de Maatschappij Linkerscheldeover, een verbod op om de uitvoering van de stedenbouwkundige vergunningen voor het slopen/afbreken van woningen in Doel te hinderen. Wie dit verbod negeert, riskeert een dwangsom van 2.500 euro per inbreuk.

Het derdenverzet tegen deze beschikking werd afgewezen. De tegenpartij ging echter in beroep tegen deze uitspraak. Het hof van beroep besliste in 2011 nog niet over deze zaak.

Schadegevallen

Voor alle schade die aan het patrimonium van de Maatschappij Linkerscheldeover wordt toegebracht, legt de Maatschappij Linkerscheldeover klacht neer bij de politie.

In 2011 werden er, voor wat betreft het geheel van het patrimonium van de Maatschappij, 26 schadegevallen gemeld: sluikstorten (2), diefstallen al dan niet met braak en pogingen tot inbraak (10), vandalisme en beschadigingen (11), brandstichting (1) en onrechtmatig gebruik (2).

Levering elektriciteit

Op 10 november 2009 ontving de Maatschappij Linkerscheldeover een dagvaarding op verzoek van de NV Electrabel over een geschil betreffende de betaling van facturen voor levering van elektriciteit op het adres Engelsesteenweg 78 te 9130 Doel.

De rechter besliste op 15 april 2011 dat de vordering van Electrabel over de hele lijn ongegrond is. De MLSO is dus niet gehouden die facturen te betalen, aangezien MLSO de elektriciteit niet had afgenomen.

Zaak Eastman

De zaak voor het hof van beroep te Gent betrof een geschil tussen Eastman Belgium BVBA en de belastingadministratie aangaande de betaling van de onroerende voorheffing op een onroerend goed waarvan voornoemde firma vroeger eigenaar was, doch dat door de uitoefening van het voorkooprecht in 2004 in het patrimonium van de Maatschappij Linkerscheldeover was terecht gekomen. De belastingadministratie was van oordeel dat zij tot 2005 de onroerende voorheffing bij Eastman Belgium BVBA kon blijven opvragen, aangezien zij pas in 2005 op de hoogte zou zijn gesteld van de aankoop door de MLSO. Eastman was het daar echter niet mee eens en wilde dat, vanaf de aankoop, de MLSO over de onroerende voorheffing zou worden aangesproken.

De MLSO werd door Eastman gedagvaard in tussenkomst en vrijwaring (meegesleurd in de procedure). Eastman betaalde in afwachting van een uitspraak wel al een deel van de gevraagde onroerende voorheffing om later mogelijke intresten te vermijden. Het hof van beroep besliste deze zaak in het voordeel van Eastman. De vordering in gemeenverklaring ten aanzien van de Maatschappij Linkerscheldeover werd ontvankelijk doch ongegrond verklaard. Het Vlaams Gewest diende bijgevolg de onterecht betaalde onroerende voorheffing aan Eastman terug te betalen.

Aanvragen openbaarheid van bestuur

In het jaar 2011 worden er 8 verzoeken tot openbaarheid van bestuur ingediend. Deze worden beoordeeld in het licht van de motivatie daarvan en in het licht van de bepalingen van het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur.

De Rijke

Ten gevolge van de niet-naleving van de bepalingen van de concessieovereenkomst door De Rijke NV, diende de MLSO tegen voornoemd bedrijf een juridische actie te ondernemen. In 2012 wordt er een uitspraak in deze zaak verwacht.

• *Grootse afvalopruimactie in Doel-centrum*

Ondanks alle inspanningen van de gemeente Beveren en de Maatschappij Linkerscheldeoever om Doel proper te houden, werd in de loop van 2011 vastgesteld dat het sluikestorten er almaar toenam. Doel-centrum zag er meer en meer uit als een echte stortplaats, dit doordat 'tijdelijke bewoners' het vaak niet nodig vonden om hun afval na hun 'bezoek' mee te nemen en anderen er doelbewust afval kwamen storten.

Aangezien de Maatschappij Linkerscheldeoever en de gemeente Beveren samen het overgrote deel van het private en publieke domein in Doel-centrum bezitten, groeide het idee om samen een grootschalige opruimactie te organiseren, niet in het minst om risico's op ongedierte te voorkomen. Het College van Burgemeester en Schepenen van Beveren keurde in zitting van 18 januari 2011 deze gezamenlijke afvalopruimactie goed.

In samenwerking met de dienst Milieubescherming van de gemeente Beveren en de Helpdesk Sociaal Aanbesteden van Interwaas werkte de Maatschappij Linkerscheldeoever een project uit waarbij de sociale economie werd ingeschakeld om de opruimwerken uit te voeren.

De actie omvatte het opruimen van al het afval dat zich in en rond de huizen, schuren, garages en op het openbaar domein in Doel-centrum bevond. Voorts werden ook de grootste sluikestorten in de polder van Doel aangepakt, o.a. op Saftingen en Polderdijk. De actie werd grondig voorbereid: op een stratenplan werden de plaatsen waar de sluikestorten zich bevonden aangeduid met vermelding van de aard van de afvalstoffen en de eventuele haarden van ongedierte.

Vier sociale-economiebedrijven, nl. Jomi, Den Azalee, Groep Intro en Wase Werkplaats, voerden van 27 april tot 7 mei 2011 de schoonmaakactie uit in Doel. De hele operatie werd ter plaatse gecoördineerd door medewerkers van de dienst Milieubescherming van de gemeente Beveren, Interwaas, de sociale werkplaats Mo-Clean en de Maatschappij Linkerscheldeoever.

In een periode van 8 werkdagen werd maar liefst 117.489 kilogram afval ingezameld. Dat is gemiddeld meer dan 14,5 ton per dag. Al het afval werd ter plaatse gesorteerd, vooraleer het werd afgevoerd naar erkende verwerkingscentra.

De balans van de hele actie zag er als volgt uit:

- 23 containers (40 m³) grofvuil: 91.420 kg
- Klein gevaarlijk afval: 7.179 kg
- 1 container autobanden: 4.700 kg
- 2 containers witgoed: 3.250 kg
- 3 containers oud ijzer: 8.700 kg
- 1 vrachtwagen bruingoed: 2.240 kg

Om nieuwe sluikestorten in leegstaande panden te voorkomen, werden de gebouwen onmiddellijk na de opruimactie - voor de zoveelste keer - afgesloten.

De Maatschappij Linkerscheldeoever zal ook in de toekomst verder consequent klacht neerleggen bij de politie voor alle schade die aan haar patrimonium wordt toegebracht. Al enkele keren leidde dit tot veroordelingen waarbij effectieve straffen aan de daders werden opgelegd.

• *Monumenten in Doel moeten verhuizen*

In oktober liet minister Bourgeois weten dat, door de geplande havenuitbreiding, het beschermde erfgoed van Doel naar elders moet verhuizen. Het gaat om de molen op de Scheldedijk, het Hooghuis en het kerkorgel. Een mogelijke, nieuwe plaats voor de monumenten is, volgens Bourgeois, een braakliggend terrein naast de kerk van Prosperpolder.

De windmolen op de Scheldedijk, oorspronkelijk een korenmolen, dateert van 1614 en is beschermd sinds 1946. Het Hooghuis, een landhuis in renaissancestijl uit begin 17de eeuw, is nauw verbonden met de familie van Rubens en is sinds 1978 een beschermd monument. De kerk van Doel ten slotte is niet beschermd, enkel het orgel uit het midden van de 19de eeuw dat werd beschermd in 1980.

• *Unieke erfgoedstudie op linker-Scheldeoever*

Het polderlandschap op de linker-Scheldeoever zal de komende jaren, door de ontwikkeling van de haven, ingrijpend wijzigen. Veel van het bestaande erfgoed zal daarbij verloren gaan. Daarom voert de Vlaamse overheid een grootschalig en grondig erfgoedonderzoek uit in dit gebied. Met deze studie wil de Vlaamse overheid de kennis van het rurale (landelijke) erfgoed en zijn geschiedenis nauwkeurig inventariseren, documenteren en bewaren. Het is nadrukkelijk de bedoeling om de wetenschappelijke documentatie van het erfgoed te verzekeren en de ontwikkeling van de haven op de linker-Scheldeoever te vergezellen van een historisch en archeologisch getuigenis. Het bewaren van het aanwezige erfgoed zal in de meeste gevallen immers onmogelijk zijn.

Op 5 januari 2011 werd voor deze studie een algemene offertevraag uitgeschreven, in april werd beslist de opdracht toe te wijzen aan NV Technum Tractebel Engineering.

Onderzoek in drie fasen

De erfgoedstudie verloopt in 3 fasen. Een eerste fase moet inzicht bieden in de geschiedenis van het te ontwikkelen gebied in zijn ruimtelijke evolutie tijdens de voorbije eeuwen. Er wordt gedocumenteerd wat in het linker-Scheldeoevergebied aan onroerend erfgoed al verloren gegaan is en nog zal verloren gaan.

Vervolgens zal in de tweede fase een 'waarderingskader' worden opgemaakt. Concreet betekent dit dat het belang van het aanwezige erfgoed in het onderzochte ontwikkelingsgebied wordt vergeleken met gelijkaardig erfgoed buiten dit gebied (het resterende polderlandschap van de gemeente Beveren, delen van de gemeente Sint-Gillis-Waas en in de aangrenzende Nederlandse gemeente Hulst).

In een derde en laatste fase zal het studiebureau aanbevelingen formuleren over hoe dient te worden omgegaan met het onroerend erfgoed bij de verdere ontwikkeling van de haven op de linker-Scheldeoever. De erfgoedstudie wordt gefinancierd door het Vlaams Gewest (Departement Mobiliteit en Openbare Werken), het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeover.

De studie ging van start op 4 oktober 2011, de voorziene looptijd bedraagt één jaar.

• *Potige Polders*

Een groot deel van de Wase polders is of wordt omgevormd van landbouwgrond tot industrie-, haven- en natuurgebied. Midden zoveel verandering wil Erfgoedcel Waasland het leven in en rond de polders in de kijker zetten en onder de noemer 'De Potige Polders' het verleden van die polders opnieuw tot leven brengen. Zo zal je op www.waaserfgoed.be kunnen snuisteren door archiefstukken, oude foto's en interviews en zal je kunnen bladeren door eeuwenoude historische kaarten. Er zullen vertellingen worden georganiseerd over het leven langs de Wase wateringen en er wordt zelfs een 'polderboek' aangekondigd. Maar de Erfgoedcel wil vooral de Waaslanders zelf aanspreken. Wie origineel materiaal heeft liggen over het leven en werken langs de kreken, polders en dijken, en dit graag wil delen met de Erfgoedbank Waasland, mag een seintje geven aan de Erfgoedcel.

Voor meer informatie: www.erfgoedcelwaasland.be.

- **Fort Liefkenshoek van bezoekerscentrum naar belevingscentrum**

Het Fort Liefkenshoek gaat terug naar het einde van de 16e-eeuw. Het werd gebouwd tijdens de Tachtigjarige Oorlog door Hollandse opstandelingen ter bescherming van de stad en de haven van Antwerpen tegen de oprukkende Spaanse troepen. Twee eeuwen lang was het in handen van de Hollanders. In de loop van de 18de en 19de eeuw wisselde het fort verschillende keren van bezetter en van functie. Zo deed het dienst als quarantainestation voor de grote overvaarten van de Red Star Line van en naar Amerika, als marinebasis en als vakantieoord voor de beroepsmilitairen. De oudste gebouwen dateren uit de Napoleontische periode (1810-1811).

Het fort werd in 1980 aangekocht door de gemeente Beveren en is sinds 1985 beschermd als monument en als landschap. Het werd prachtig gerestaureerd en is nu een unieke groene oase te midden van het geïndustrialiseerde havenlandschap. In 2007 opende de gemeente Beveren in vier lokalen een bezoekerscentrum. Daarin staat de eeuwenlange strijd van de mens tegen het water centraal: overstromingen en inpolderingen, oorlogen en het ontstaan van de landsgrens, visserij en landbouw en de oprukkende industrialisering.

Fort Liefkenshoek behoort tot de toeristische parels van de gemeente Beveren.

In 2011 was het fort gedurende 197 dagen open en mocht het in totaal 7 806 bezoekers verwelkomen, van wie 5 425 individueel en 2 381 in groep en onder begeleiding. Twee piekmomenten waren de Fortennacht op 10 en de Open Monumentendag op 11 september 2011.

De restauratie van de lokalen 1 tot 8 van de vesting werd in 2011 afgewerkt. De inrichting van deze lokalen tot belevingscentrum nam nog in datzelfde jaar een aanvang. De opening van het belevingscentrum, waar kinderen en jongeren via allerlei opdrachten op een speelse manier kennismaken met de bewogen geschiedenis van het fort en de regio, is voorzien in het voorjaar van 2012.

• *De kogge blogt en twittert*

In 2000 en 2002 werden twee scheepsresten van het koggetype gevonden bij graafwerken aan het Deurganckdok. Deze koggen worden momenteel onderzocht.

De kogge is een type goederenschip dat een belangrijke rol heeft gespeeld in de middeleeuwse handel. Allerlei schepen zorgden toen voor de logistieke sterkte van de handelssteden, maar de kogge werd het meest gebruikt, als robuust schip dat grote ladingen kon vervoeren, snel en relatief gemakkelijk gebouwd kon worden en bovendien vrij bedrijfszeker was.

Tijdens graafwerken aan het Deurganckdok te Doel kwamen in het najaar van 2000 de resten van een zeer goed bewaarde kogge aan het licht. Het gevaarte is gemaakt van eikenhout en is ongeveer 22 meter lang en 7 meter breed. Toen het in de vaart was moet het schip netto ongeveer 100 ton gewogen hebben. In 2002 werden de resten gevonden van een tweede, gedeeltelijk bewaarde kogge met een lengte van ongeveer 14 meter. De eerste dendrochronologische analyses (studie van de jaarringen) wezen uit dat de schepen uit de eerste helft van de veertiende eeuw dateren.

Na de opgraving werden de resten door de Archeologische Dienst Waasland (ADW) geborgen en opgeslagen in 33 speciaal daartoe ontworpen metalen containers, in afwachting van verder onderzoek. In een eerste fase werden de scheepsresten beveiligd, nu worden ze wetenschappelijk verder onderzocht. Dat onderzoek wordt uitgevoerd door het Agentschap Onroerend Erfgoed. Het Waterbouwkundig Labo in Antwerpen biedt het project tijdens die fase onderdak.

In de tweede fase van het project komt de conservatie aan bod. De bewaringstoestand van het hout werd goed genoeg bevonden om de kogge te conserveren en te reconstrueren. De conservatiebehandelingen zullen dan gebeuren op het Eilandje (Antwerpen), waar Onroerend Erfgoed met de steun van de stad en de haven momenteel de onderzoeks- en conserveringsfaciliteiten uitbreidt. De kogge is een imposant topstuk uit ons rijke maritieme verleden dat tot een echt icoon kan uitgroeien.

Eind 2011 raakte bekend dat Vlaams minister Bourgeois voor 2012 een bedrag van 531.000 euro uittrekt voor conservatie en onderzoek van de kogge(n). Dit onderzoek is zowel ter plaatse in het labo als digitaal te volgen. Zie www.kogge.be. Je kan de kogge ook volgen via Twitter en op Facebook.

• *Golfterrein breidt uit*

Op 25 oktober 2011 startten in Kallo de werkzaamheden voor de uitbreiding van het terrein van Golfclub Beveren. Het aantal holes wordt opgevoerd van 6 naar 9. Bij de opmaak van de plannen is rekening gehouden met de natuur in de omgeving. Het wordt een ecogolfterrein met centraal een kleinschalig

natuurgebied. Het terrein van 30 ha groot wordt een open parcours met wandel- en fietspaden. Er is meer dan tien jaar aan het plan gewerkt. Verwacht wordt dat het nieuwe terrein in het najaar van 2012 in gebruik kan worden genomen. Er komt ook een nieuw clubhuis met kleedkamers, douches en vergaderruimte. Het gaat om een investering van 1,5 miljoen euro. Golfclub Beveren bestaat sinds 1989 en telt ongeveer 500 leden. Het golfterrein is gelegen vlak bij de Kallosluis.

- ***Linieland van Waas en Hulst***

Tijdens de jaren negentig van de vorige eeuw ontmoetten de Belgische gemeenten Beveren, Sint-Gillis-Waas, Stekene en het Nederlandse Hulst elkaar in een intergemeentelijk samenwerkingsorgaan (IGO). Deze samenwerking was vooral informeel. Burgemeesters en gemeentesecretarissen ontmoetten elkaar regelmatig om van gedachten te wisselen en afspraken te maken over veiligheid, brandweer, preventie en politiek optreden in de grensstreek.

De kentering kwam er op basis van een regiostudie, voorgesteld door de Vlaams-Nederlandse Scheldecommissie, om de ruimtelijke ontwikkeling van het linker-Scheldeoevergebied, voornamelijk in de gemeenten Beveren en Hulst, in de komende twintig jaar te onderzoeken. Sint-Gillis-Waas en Stekene werden later bij de studie betrokken.

Uit de studie bleek dat er een groot potentieel was op verschillende domeinen: haven, economie, mobiliteit, natuur, recreatie, cultuurhistorie, woonbeleid en leefbaarheid. Hieruit werden via een actieplan 11 projecten gedistilleerd, zowel concrete projecten als onderzoeksprojecten op langere termijn.

Voor deze projecten was er echter een uitvoeringsorgaan nodig. De vier gemeenten kozen voor een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS), waarvan er een 20-tal in de Europese Unie bestaan. In de loop van 2010 en 2011 sloten nog drie andere partners bij de vier gemeenten aan: de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen en Interwaas. Voor de statuten kwam er steun van experts van de Benelux, het Vlaams Agentschap Binnenlands Bestuur, het departement Vlaanderen Internationaal en het Nederlands Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Op 15 juni 2011 werd de eerste EGTS tussen de Vlaamse en Nederlandse partners geboren. De officiële naam luidt: EGTS 'Linieland van Waas en Hulst'. Die naam verwijst naar de verdedigingslinies uit de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) en de Spaanse Successieoorlog (1701-1714) die nu nog als erfgoedrestanten voortleven aan beide zijden van de grens. Wat de gemeenten vroeger scheidde, verbindt hen nu in een nieuwe structuur.

Vergaderstructuur

De structuur van de EGTS 'Linieland van Waas en Hulst' bestaat uit een algemene vergadering (de Linieraad), die één afgevaardigde van elk deelnemend bestuur telt, en een directeur. Elk lid van de raad heeft één stem, maar bij voorkeur wordt bij consensus beslist. Bij stemming moet er een absolute meerderheid zijn, zowel bij Vlaamse als bij Nederlandse leden. Gedurende de eerste twee jaar is de burgemeester van Sint-Gillis-Waas voorzitter en de burgemeester van Hulst ondervoorzitter. De directeur van de EGTS is een projectmanager-directeur die belast is met de uitvoering van de beslissingen van de Linieraad.

De eerste projecten van EGTS 'Linieland van Waas en Hulst' hebben betrekking op volgende materies:

- wegwerken van grensoverschrijdende infrastructurele knelpunten waaronder de verbetering van de grensovergang N403/N60 in Kapellebrug (project R5);
- samenwerkingsconstructies voor gemeenschappelijke voorzieningen: bibliotheekwerking, betere afstemming van culturele programmatie, oplossingen voor huidige problemen i.v.m. kinderopvang en onderwijs in de grensregio (project R9);
- ontwikkeling van een grensoverschrijdend recreatief netwerk;

- toeristische trekpleisters met elkaar verbinden via fiets- en wandelroutes, de opwaardering en uitbouw van een reeks sites met toeristisch potentieel. De Staats-Spaanse linies spelen hierbij een belangrijke rol (project R7);
- bundeling van de economische veelzijdigheid en economische potenties in een samenhangend en uitvoeringsgericht economisch profiel voor de regio Linieland Waas en Hulst, waarbij economische afstemming van groot belang is (project 01).

EGTS en Europa 2020

Europa 2020 is de groeistrategie van de EU voor de komende 10 jaar. De EU heeft daarvoor doelstellingen bepaald op het vlak van werkgelegenheid, innovatie, klimaatverandering, onderwijs en armoede, die in 2020 bereikt moeten worden. Daarvoor biedt de EU het cohesiebeleid aan: een investeringskader en de nodige middelen om die doelstellingen (op economisch en sociaal gebied) te halen. De regio's worden hierin actief betrokken. Sinds het verdrag van Lissabon werd een derde dimensie aan het in 1986 opgerichte cohesiebeleid toegevoegd: de territoriale cohesie. Dit territoriale cohesiebeleid stimuleert regio's en steden uit verschillende EU-lidstaten om samen te werken en elkaar beter te leren kennen door middel van gedeelde programma's, projecten en netwerken. Het Comité van de regio's lanceerde daarna de EGTS, een nieuw Europees wettelijk instrument, dat de grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking vergemakkelijkt en promoot.

De EGTS-en, die de grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking vergemakkelijken en promoten, zijn belast met de uitvoering van programma's die door de EU worden gefinancierd. Het voordeel van een EGTS-structuur is, dat hij de publieke overheden van lidstaten de mogelijkheid geeft om zich te verenigen en gezamenlijke diensten te leveren, zonder dat eerst een internationaal akkoord moet worden gesloten.

De EGTS 'Linieland van Waas en Hulst' is één van de drie gemeentelijke clusters binnen Euregio Scheldemond (sinds 1989). De Euregio Scheldemond is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband van de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland. De samenwerking verloopt via de Scheldemondraad en krijgt mee vorm via het Scheldemondfonds en het Europese subsidieprogramma 'Interreg'. Bedoeling is de samenwerking tussen Vlamingen en Zeeuwen te bevorderen en de obstakels tussen beide regio's weg te werken.

Naar een natuurlijke haven

- *Natuur op de linker-Scheldeoever heeft al lange weg afgelegd*

Begin jaren '90 nam de Europese Unie het initiatief om bepaalde beschermingszones voorzien in de Vogel- en Habitatrichtlijn - gericht op het behoud van de vogelstand en de instandhouding van natuurlijke habitats (leefgebieden van een organisme of levensgemeenschap) en de wilde fauna en flora - samen te voegen tot het Europees netwerk 'Natura 2000'. De speciale beschermingszones die deel uitmaken van dit netwerk, bezitten natuurwaarden die van internationaal belang zijn. De lidstaten zijn verplicht de habitats en soorten in deze gebieden in stand te houden en te herstellen.

Op de linker-Scheldeoever bevindt zich een aantal van deze 'speciale beschermingszones' die deel uitmaken van het Natura 2000-netwerk en die geheel of gedeeltelijk samenvallen met het havengebied. Zij vormen een belangrijke factor in het planningsproces rond de haven van Antwerpen. Uitbreiding van de haven zal onvermijdelijk gepaard gaan met een verdere aantasting van de natuurwaarden in het gebied. Daarom dienen maatregelen te worden genomen voor een duurzame instandhouding van deze speciale beschermingszones.

Uitgaande van het gegeven dat verdere ontwikkeling van de Waaslandhaven slechts kan plaatsvinden indien kan worden aangetoond dat die - op lange termijn - de integriteit van deze speciale beschermingszones niet hypothekeert, werd in samenwerking met het Agentschap Natuur en Bos (ANB) een globaal plan voor natuurontwikkeling op de linker- en rechteroever uitgewerkt. Deze Achtergrondnota Natuur bevat diverse scenario's die beantwoorden aan de vooropgestelde instandhoudingdoelstellingen.

Gezien de omvang en de specificatie van de materie, willen we ons in dit jaarverslag beperken tot een opsomming van de in 2011 opgestarte of lopende ontwikkelingsprojecten op de linker-Scheldeoever. Het gaat om de natuurontwikkelingsprojecten Rietveld Kallo, het combinatieproject Logistiek Park Waasland (met deelgebieden Haasop en Spaans Fort), Prosperpolder Noord, Hedwige-Prosperproject en Nieuw Arenbergpolder.

Rietveld Kallo

De realisatie van de tweede spoorverbinding onder de Schelde of Liefkenshoekspoortunnel leidt tot 26,9 ha biotoopverlies in de Haasop (Zuidelijke Groenzone) en de Steenlandpolder. De compensatie hiervoor is voorzien in het nieuw aangelegde natuurgebied 'Rietveld Kallo'. Dit gebied, gelegen tussen Gasthuisstraat, Melseledijk en E34 in Kallo, is ongeveer 47 ha groot (zie foto rechts).

Dit project wordt vanaf 2012 als gerealiseerd beschouwd, doch met de bedenking dat de ontwikkeling tot een volwaardig rietland nog enkele jaren in beslag zal nemen.

De voorziene uitvoeringstermijn liep van 20 oktober 2008 tot 12 februari 2010. De geplande einddatum werd echter niet gehaald waardoor het waterpeil niet tijdig kon worden opgetrokken en wilgen massaal konden kiemen op de brakke grond. Tegen begin 2011 was het streefpeil bereikt. In de loop van 2011 werd de evolutie van het waterpeil verder kort opgevolgd om er voor te zorgen dat de omstandigheden ideaal blijven en het riet snel kan uitbreiden.

Om te vermijden dat de jonge rietontwikkeling in het voorjaar zou worden aangevreten door de Canadese gans, werd in april 2011 een bejagingsactie georganiseerd door ANB. In oktober organiseerde Natuurpunt-WAL in het Rietveld Kallo een beheerdag om overgebleven wilgen te kappen.

De afwerking van de bufferdijk werd tijdens het broedseizoen tijdelijk opgeschort omwille van een broedkolonie van de oeverwaluw.

De in der minne verworven woning aan de Melseledijk werd in mei 2011 gesloopt. De VLM diende een vergunningsaanvraag in voor de verdere integratie van het terrein in het natuurgebied (verwijderen erfbeplanting, verleggen dijk, afgraven, inzaaien).

Op vraag van de Beheercommissie Natuur Linkerscheldeoever organiseerde ANB in 2011 een overleg rond een gemeenschappelijke communicatiecampagne over de verschillende ruimtelijke projecten in en rond Kallo. Die moeten de inwoners van het dorp recreatieve mogelijkheden bieden en zo bijdragen tot de leefbaarheid van Kallo. Dit overleg resulteerde in een folder met overzichtskaart, die begin 2012 verder afgewerkt en verspreid zal worden.

Door het pioniersstadium na de inrichting werden hier in 2011 nog geen soorten broedvogels van 'riet en water' aangetroffen. Het gebied trok wel heel wat andere soorten aan, naast enkele weidevogels. Zowel voor kievit, tureluur en scholekster werden paartjes met uitgebroede jongen opgemerkt. De broedvogelresultaten in 2011 gaven vooral hoge aantallen van dodaars, krak-, slob- en kuifeend. Door zijn oppervlakte herbergt dit gebied een groot aantal watervogels, voornamelijk grauwe gans, eenden en futen. Door het geringe aandeel grasland of slik zitten hier weinig steltlopers.

Combinatieproject Logistiek Park Waasland

Het Logistiek Park Waasland ligt vlak bij de E34, op de grens van Verrebroek en Vrasene.

De realisatie van het LPW fase 1 leidde al tot 20 ha biotoopverlies 'riet en water'. Naast deze compensatienoodzaak van 20 ha (12 ha in het deelgebied Haasop en 8 ha in de zone Spaans Fort) diende ook nog een zone te worden voorzien voor het duurzaam behoud van de zeldzame groenknolorchis die binnen de perimeter van het voorziene logistiek park werd aangetroffen. Daarenboven diende ook nog een compensatie te worden gevonden voor de rugstreeppad (zie foto).

In de zone die aan de Haasop is toegevoegd, wordt sinds 2008 een aangepast 'riet en water'-beheer gevoerd, gericht op het behoud en/of de uitbreiding van de groenknolorchispopulatie (kappen van berkenopslag en maaien). Ook in 2011

werd hiertoe een beheerdag georganiseerd door Natuurpunt-WAL. Bij de verdere ontwikkeling van het Logistiek Park Waasland en de ontsluitingswegen dient een aantal (niet-ruimtelijke) maatregelen te worden genomen voor het behoud van het orchideeënbestand.

Daarnaast wordt binnen de Haasop gezocht naar een geschikte zone van circa 12 ha die 'opgewaard' kan worden naar riet, ter invulling van de compensatieverplichting voor rietbiotoop als gevolg van de realisatie van het LPW fase 1.

Naast maatregelen voor 'riet en water' omvat het combinatievoorstel ook de inrichting van ca. 6 ha in de oostelijke zone van de Haasop als leefgebied voor de rugstreeppad. Om dit nieuwe leefgebied in verbinding te stellen met stapstenen en leefgebieden in de omgeving, zal een corridor voorzien worden in westelijke richting, langs de spoorinfrastructuur om dan een noordelijke verbinding te maken met het Spaans Fort en Drijdijck.

Het tweede deelgebied 'Spaans Fort' wordt begrensd door de Sint-Michielsstraat en het gebied 'Drijdijck'

in het noorden, de landschapsdijk Verrebroek in het oosten, de Sluisstraat en toegangsweg naar pompstation Watermolen in het zuiden en door de Watermolendijk en Spaans Fort in het westen.

De inrichtingswerken in de zone 'Spaans Fort' werden al in januari 2010 beëindigd. Ze hadden tot doel 8 ha 'riet en water' te realiseren ter compensatie voor het te verwachten habitatverlies ten gevolge van de aanleg van fase 1 van het logistiek park. Het natuurgebied is nu beperkt toegankelijk voor bezoekers.

Prosperpolder Noord

Het noordelijk gedeelte van de Hertog Prosperpolder ligt op de grens tussen de provincies Oost-Vlaanderen (België) en Zeeland (Nederland), in de omgeving van het Verdronken Land van Saeftinghe.

Het gebied beslaat een oppervlakte van 194 ha die als getijdengebonden natuur zal worden ingericht.

Nieuw Arenbergpolder

Daar het natuurgebied Putten Weiden zal vervallen voor de aanleg van toekomstige infrastructuurbundels, dient de compensatie daarvoor gezocht in afgebakende zones binnen de Nieuw Arenbergpolder, ten zuiden van Prosperpolder.

In 2011 heeft de Afdeling Maritieme Toegang een pilootproject opgezet om de transplantatie van de waardevolle zilte vegetatie naar het nieuwe gebied te onderzoeken en voor te bereiden. Dit proefproject voorziet in het aanleggen van proefvlakken. Die proefvlakken werden aangelegd na het broedseizoen 2011. De resultaten van de linker-Scheldeoever zullen vergeleken worden met een gelijkaardig experiment aan de kust.

Bij een voorlopige evaluatie van het huidig beleid rond natuur in het linker-Scheldeoevergebied, in het licht van de internationale, Europese en regionale wetgeving ter bescherming van de biodiversiteit, blijkt dat al een lange weg is afgelegd die uiteindelijk moet leiden tot een duurzame en rechtszekere situatie voor alle gebruikers van het gebied.

Het uitgangspunt van zowel de Achtergrondnota Natuur, als de plan-MER voor het Strategisch Plan voor de haven van Antwerpen, is dat de Instandhoudingsdoelstellingen (IHD) zo snel mogelijk, volledig en op duurzame en robuuste wijze dienen gerealiseerd te worden in de 'natuurkerngebieden' die binnen de plan-MER vooropgesteld zijn om verdere inbreiding en uitbreiding van de haven mogelijk te maken, zonder de Europees beschermde natuurwaarden in het gedrang te brengen.

Het voorstel voor de gefaseerde realisatie van de natuurkernstructuur werd op 22 juli 2011 in het kader van de beslissing rond de milderende maatregelen behorend bij het GRUP, door de Vlaamse regering goedgekeurd.

Voor een uitvoerige rapportering over de natuurcompensaties en een uitgebreide stand van zaken van de natuurontwikkelingsprojecten op de linker-Scheldeoever, verwijzen we naar het jaarverslag van de Beheercommissie Natuur Linkerscheldeoever, waaruit deze gegevens werden overgenomen.

• **Bouw van nieuwe ringdijk rond overstromingsgebied**

Met tientallen projecten die deel uitmaken van het Sigmaplan, bouwt Vlaanderen al jaren aan een duurzaam Zeescheldebekken waarbij veiligheid, natuurlijkheid, economie en recreatie voorop staan. Het Hedwige-Prosperproject - dat voorziet in de ontpoldering van een landbouwgebied van 465 ha - ondersteunt elk van deze doelstellingen.

De werken zijn gestart op 15 augustus 2008 en verlopen gefaseerd over een aantal jaren. Sinds 1 november 2010 is het gebied - op Belgische bodem - integraal in gebruik als werfzone of zandstock.

In september 2011 werd gestart met het gedeeltelijk afgraven van de Hedwigedijk. Door bepaalde delen van deze dijk af te graven, kan de vrijgekomen grond worden hergebruikt voor de aanleg van de nieuwe ringdijk. De Hedwigedijk ligt op Vlaams grondgebied op ongeveer 70 meter van de Nederlandse grens. Deze voormalige dijk biedt geen bescherming tegen overstromingen vanop de Schelde. Die rol is al meer dan een eeuw weggelegd voor de huidige Scheldedijk. Bijgevolg blijft die dijk zijn huidige functie be-

houden tot het hele project is afgewerkt. De restanten van de dijk zullen na de inwerkingtreding van het overstromingsgebied fungeren als broedeilanden voor koloniebroeders.

Sinds 2008 bouwt Vlaanderen aan een gloednieuwe dijk die het toekomstige getijdengebied Hedwige-Prosperpolder moet omsluiten en het achterland beschermen tegen het binnenstromende water. De veiligheid van de omwonenden komt dus niet in het gedrang. Integendeel, de toekomstige Scheldedijk wordt 1,5 meter hoger dan de huidige. Zo gaat de bescherming tegen overstromingen er zelfs op vooruit. Volgens planning bereikt de nieuwe ringdijk in 2013 de landsgrens. Daarna dient hij op Nederlands grondgebied verder te worden afgewerkt. Tenminste indien onze noordburen zich aan de gemaakte afspraken houden. Wat in de huidige politieke malaise in Nederland nog lang niet zeker is.

Na afloop van de werken kan het toekomstige gebied zich op een natuurlijke wijze verder ontwikkelen. Daarom zullen de bestaande bebouwing en het asfalt van de wegen volledig uit het projectgebied verdwijnen. Hierdoor ontstaan open vlaktes, waarin de natuur ongeremd zijn gang mag gaan.

Het is de bedoeling dat de Schelde het afgebakende gebied in de toekomst twee keer per dag, bij vloed, zal overstromen. Hierdoor krijgt de Schelde meer ruimte, wordt een bijdrage geleverd aan het herstel van het ecologisch functioneren en wordt habitat gecreëerd voor tal van beschermde vogel- en plantensoorten.

De inwerkingtreding van het gebied is ten vroegste voorzien in 2016, afhankelijk van de beslissingen en werken op Nederlands grondgebied. In de faseringsnota is daarom een belangrijke tussentijdse rol weggelegd voor het binnengebied van Prosperpolder Noord als opvang voor kust- en koloniebroeders. Een zone voor de tijdelijke opvang van strand- en plasbroeders werd voor het broedseizoen 2011 heringericht en geoptimaliseerd. Tegen het broedseizoen 2012 moet minstens 70 ha ingericht zijn als tijdelijke strand- en plaszone, om de inname van een eerste reeks haventerreinen waar deze soorten nu tot broeden komen, op te vangen. Hieraan werd tijdig voldaan. Tegen het broedseizoen 2013 zou deze oppervlakte opgetrokken moeten worden naar 90 ha en tegen 2014 naar 150 ha.

Op zondag 23 januari 2011 organiseerde Natuurpunt in samenwerking met WenZ en ANB de eerste 'Ganzondag' op de site en op 22 mei 2011 werd een Open Werfdag gehouden.

Eind november 2011 koos Europa het Hedwige-Prosperproject als één van de pilootprojecten in de gloednieuwe internationale denktank 'FloodCom', waarin alle partners van de Noordzeelanden: Frankrijk, Engeland, Nederland en Vlaanderen zich samen buigen over het toekomstig waterbeheer in hun land.

Meer informatie over dit project op www.hedwigeprosper.be.

Veiligheid in de Waaslandhaven

• *Diensten Grensinspectiepost gaan intenser samenwerken*

Half mei 2011, iets meer dan een jaar na de officiële opening van de Grensinspectiepost op linkeroever, startten de Douane en Accijnzen en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) een proefproject waarbij beide diensten de controles in de Grensinspectiepost samen uitvoeren. Het proefproject gaat meer specifiek over controles van goederen die gekeurd moeten worden door het FAVV en die tevens geselecteerd werden voor inspectie door de Douane. In de praktijk zullen de fysieke verificaties uitgevoerd worden aan de laad- en loszones van het FAVV. Voordien werden beide controles, weliswaar op hetzelfde terrein, gescheiden uitgevoerd. Deze samenwerking is een belangrijke stap in de richting van een one-stop-shop-concept voor controles in de haven van Antwerpen. Hierdoor kunnen ook de controles op een meer efficiënte en betrouwbare wijze gepland en uitgevoerd worden, wat uiteindelijk resulteert in een vermindering van de totale kosten. Tevens betekent dit teamwerk een aanzienlijke tijds-winst in de hele logistieke keten omdat de doorloop-tijd in de haven wordt gereduceerd, zodat de goederen sneller bij de eindbestemming kunnen worden afgeleverd.

• *Brandweer actief in havengebied*

De brandweer van Beveren moest in 2011 herhaaldelijk - en om diverse redenen - uitrukken in de Waaslandhaven.

Zo diende de ziekenwagen 19 keer uit te rijden, meestal voor ophangingen en jumpers onder een trein. Op verschillende bedrijfsterreinen werden regelmatig (15 keer) oefeningen gehouden. Dat was o.m. het geval bij ADPO, Luiknatie, Kerncentrale Doel, Katoennatie, AGT en Indaver.

De brandweer moest 30 keer tussenbeide komen bij industriebranden en 25 keer voor gas- en vloeistoflekken. Er waren ook 53 'technische interventies'. Dat kan o.a. gaan om een persoon beknelde in een voertuig, personen in bijzonder gevaar, duikers of mensen in het water, instortingsgevaar, dieren in nood of een gevaarlijk dier, vrijmaken van de openbare weg, pompen bij wateroverlast, wegdek reinigen of het opruimen van stormschade.

De brandweer moest ook 15 keer, na loos alarm, zonder tussenkomst naar de kazerne terugkeren.

De brandweer van Antwerpen noteerde in 2011 op het grondgebied van de gemeente Zwijndrecht 153 interventies, waarvan 36 brandmeldingen en 117 andere meldingen, zoals bijstand ziekenwagen met ladder, bevrijding beknelde personen, reinigen wegdek, wateroverlast, wespen, stormschade, vast in lift, incident gevaarlijke stoffen, enz.

In het havengebied bleven de tussenkomsten van de brandweer beperkt tot volgende voorvallen:

- Vitshoekstraat: 3 (3 x automatisch brandalarm)
- Keetberglaan: 3 (2 x weg opruimen en reinigen na verkeersongeval) en (1 x brand voertuig)
- Canadastraat: 3 (brand industrie - weg opruimen en reinigen - incident gevaarlijke stoffen)

• *Veiligheid, zorgenkind in elk havengebied*

Een uitgestrekt haven- en industriegebied, zoals op de linker-Scheldeoever, is – helaas – meermaals het toneel van zware, zelfs fatale ongevallen. Sommige van die ongevallen zijn het gevolg van onvoorzichtigheden of menselijke fouten, andere zijn toe te schrijven aan het noodlot.

Aan een - onbewaakte - overweg aan de Hazopweg te Kallo, waar een drukke havenbaan de spoorweg kruist, kwamen in 2011 verscheidene vrachtwagens in aanrijding met een goederentrein. Dat gebeurde op 9 maart 2011. De schade was toen aanzienlijk, gelukkig bleef het bij enkele lichtgewonden. Door de takelwerken was het spoorverkeer in het havengebied wel geruime tijd verstoord.

Hetzelfde scenario herhaalde zich op 21 april. Ook toen raakte niemand ernstig gewond maar was de ravage vrij groot. Het ongeval zorgde andermaal voor heel wat verkeershinder in de haven.

En nog geen week later, op 27 april, werd aan een spooroverweg in Kallo een auto gegrepen door een trein. De chauffeur kwam ongedeerd uit het wrak van zijn wagen.

Op diezelfde 27ste april kwam een 57 jarige havenarbeider uit Tielrode om het leven bij een dramatisch arbeidsongeval bij Euroports in Kallo. Het slachtoffer werd bij het verlaten van een loods gegrepen door een voorbijrijdende vorklift. Hulp kon niet meer baten, de man overleed ter plaatse.

Op 12 mei verloor een motorrijder uit Stekene op de Ketenislaan de controle over zijn voertuig en sloeg tegen een verlichtingspaal te pletter. De motorrijder overleed aan de opgelopen verwondingen.

Een dag later, op 13 mei, vielen er zelfs twee doden bij verkeersongevallen op de E34 ter hoogte van Melsele. De Britse passagier van een taxi, die in de staart van een file aan wegwerkzaamheden tegen een vrachtwagen aanreed, stierf ter plaatse. Dezelfde dag viel er op bijna dezelfde plek een dode toen een Duitse bus achteraan op een Franse vrachtwagen inreed. De chauffeur van de zwaargehavende bus verloor hierbij het leven.

Op 3 augustus raakte een 57 jarige Britse motorrijder tussen Doel en Verrebroek met zijn motor van de weg, kwam tegen een betonnen afsluiting terecht en botste tegen een stilstaande container. De Brit overleed ter plaatse.

Bij een zwaar verkeersongeval in de Waaslandhaven in Kallo kwam dinsdag 6 september een 47 jarige vrachtwagenbestuurder uit Hamme om het leven. De man verloor de controle over zijn voertuig, werd uit zijn cabine geslingerd en was op slag dood.

Op 11 september is een motorrijder in de Waaslandhaven zwaar ten val gekomen toen hij tegen een betonnen hindernis botste. De 38-jarige man uit Stekene werd in kritieke toestand afgevoerd naar de kliniek.

Niet zelden moet de scheepvaartpolitie in de Waaslandhaven optreden tegen motorrijders die komen racen in het havengebied en in het natuurgebied langs de Ketenislaan in Kallo. Dat is niet toegelaten. Wie wordt betrapt, riskeert dat zijn motorvoertuig in beslag wordt genomen en eventueel zijn/haar rijbewijs wordt ingetrokken.

In mei 2011 – een jaar na de feiten – werd een motorrijder door de correctionele rechtbank van Dendermonde veroordeeld tot een rijverbod en een geldboete wegens ontoelaatbaar crossen in de Waaslandhaven. De motorrijder was niet aan zijn proefstuk.

In totaal stelde de Scheepvaartpolitie Antwerpen, die politionele bevoegdheid heeft in de Waaslandhaven, in 2011 zes ongevallen vast met dodelijke afloop, 29 met lichamelijk letsel en 46 met enkel stoffelijke schade.

Daarnaast werd ook heel wat gerechtelijke feiten vastgesteld, zoals hieronder omschreven.

- Diefstallen (14 gewone en 26 zware diefstallen, 46 diefstallen van voertuigen en 6 huisdiefstallen). 127 gestolen voertuigen werden in 2011 teruggevonden en er werden ook 24 aangiften gedaan van verlies van voertuigdocumenten of -bijhorigheden.
- Voor bedreigingen diende de politie driemaal tussenbeide te komen, 6 keer voor slagen en verwondingen en 1 keer voor verkeersagressie.
- In 2011 gebeurden er 21 arbeidsongevallen.
- Er werden 10 vaststellingen van vandalisme gedaan, 2 van onvrijwillige brandstichting, 2 voor ontdekken van springtuigen en nog eens evenveel voor drugs. Voor illegaal verblijf werden 5 dossiers opge maakt, 3 voor verdachte handelingen en eveneens drie voor milieuovertredingen.
- Tien keer werd 'zondaars' tegen de reglementering op de binnenvaart bekeurd en 22 keer moest de politie optreden bij een aanvaring.
- Ten slotte werden 12 vaststellingen gedaan voor diverse feiten.

Op weg naar een duurzame haven

- **Waaslandhaven krijgt grootste windmolenpark op het land**

Het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de Maatschappij Linkerscheldeoever gaan in zee met de tijdelijke handelsvereniging 'Groene Haven Antwerpen' voor de realisatie van een grootschalig windmolenpark op de linker-Scheldeoever. Groene Haven Antwerpen is een combinatie van Electrawinds, het Poldersinvesteringsfonds, Aspiravi en Vleemo. Laatstgenoemde is de ontwikkelaar van de windmolens op rechteroever. Met een maximale inplanting van 55 windturbines kan dit park uitgroeien tot het grootste Belgisch windmolenpark aan land. Verwacht wordt dat begin 2013 gestart zal worden met de bouw van de eerste windmolens. Om concreet van start te gaan, zullen de drie partners een projectvennootschap oprichten. In deze projectvennootschap zal het Havenbedrijf 47 % van de aandelen bezitten, de Maatschappij 28 % en Groene Haven Antwerpen 25 %. De raad van bestuur wordt samengesteld uit 7 bestuurders: 3 van het Havenbedrijf, 2 van de Maatschappij en 2 van Groene Haven Antwerpen.

Energie voor 100.000 gezinnen

De eerste opdracht voor de projectvennootschap wordt de ontwikkeling van de in het clusterplan voorziene windturbines. Eerder onderzoek heeft aangetoond dat het windmolenpark een maximale potentie heeft van 55 windturbines, dat is bijna een verdubbeling van de Vlaamse windproductie. De windmolens op linkeroever zullen energie produceren voor 100.000 tot 120.000 gezinnen. Het inplanten van windturbines maakt deel uit van het actieplan van het Havenbedrijf en de Maatschappij voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie. Het actieplan is een belangrijk element in de realisatie van het duurzame beleid dat het GHA en MLSO voor het hele havengebied nastreven. Beide wensen op de linker-Scheldeoever een maximale benutting van de mogelijkheden te realiseren.

- **Duurzaamheidsverslag omvat het hele havengebied**

De opmaak van een duurzaamheidsrapport kadert in het 'Totaalplan voor een meer concurrentiële haven', dat in 2010 werd opgestart als antwoord op de economische crisis. In uitvoering van dit Totaalplan werd beslist dat er werk zou gemaakt worden van een gezamenlijke visie op 'duurzaamheid'. Alle partijen die meewerkten aan het Totaalplan beseffen immers dat 'duurzaamheid' het nieuwe competitieve voordeel voor de haven zal worden. Competitieve voordelen zijn niet meer beperkt tot de strikt economische sfeer, maar worden almaar meer in een brede maatschappelijke en internationale context bereikt. Deze overtuiging vormde de aanleiding tot de opmaak van een eerste duurzaamheidsverslag over de haven. Duurzaamheid gaat over de schaarste van de hulpbronnen waarmee welvaart wordt voortgebracht, zowel nu als in de toekomst. En waarmee om die reden zuinig dient te worden omgesprongen. Eigen aan 'duurzaamheid' is dat het om een proces gaat dat nooit voltooid is. Weten wat ooit de start was en hoe situaties, cijfers en indicatoren evolueren, is onontbeerlijk. Net daar ligt de waarde van dit eerste verslag dat kadert, meet en de resultaten presenteert.

Uniek aan dit rapport is dat het vertrekt van drie initiatiefnemers: het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de Maatschappij Linkerscheldeoever en Alfaport, de federatie van havengebonden en logistieke bedrijven in de haven van Antwerpen. Het is een duurzaamheidsverslag dat rapporteert over het hele

Antwerpse havengebied, zowel vanuit de taken en bevoegdheden van het GHA en de MLSO als vanuit de activiteiten van de havengemeenschap (Alfaport). Bovendien kozen de initiatiefnemers er ook voor om de belanghebbenden (bedrijven, vakbonden, natuurverenigingen, lokale overheden, landbouw- en transportorganisaties) zeer vroeg en bij het hele traject te betrekken en inspraak te geven. Ze wensten immers een zo breed mogelijk gedragen rapportering. Eind 2010 werden een stuurgroep en vier thematische werkgroepen opgericht. Op 22 februari 2011 vond een eerste van in totaal drie overlegvergaderingen plaats met alle belanghebbenden.

Er werd gekozen om het duurzaamheidsverslag op te stellen conform de internationale Global Reporting Initiative (GRI)-standaard. Deze methodologie is algemeen erkend en is tevens een van de meest omvattende, meest gestandaardiseerde en meest gebruikte methodes voor ondernemingen die een duurzaamheidsrapport publiceren. Omdat de GRI-methodologie in oorsprong bestemd is voor multinationale ondernemingen, zijn aanpassingen en aanvullingen gebeurd zodat het rapporteringskader aangewend kon worden voor de haven van Antwerpen. Zo zijn van de GRI-lijst enkel die generieke indicatoren overgenomen die zinvol zijn in een havencontext. Zij zijn verder aangevuld met relevante indicatoren afkomstig van officiële bronnen en andere externe organisaties. Deze kwaliteitsgarantie werd nog versterkt door de externe validatie door een objectieve derde partij, PwC Bedrijfsrevisoren, op een geselecteerd aantal indicatoren in het rapport. De geattesteerde indicatoren zijn in het verslag voorzien van het PwC-logo.

De gebruikte gegevens berusten zoveel mogelijk op officiële statistieken. Zowel VOKA – Kamer van Koophandel Antwerpen Waasland als de Nationale Bank van België (NBB) stelden gegevens ter beschikking. Dit is uniek. 2009 werd als basisjaar genomen omdat voor dat jaar alle gegevens beschikbaar waren. De beperkende factor hierbij is de beschikbaarheid van de gegevens die de Nationale Bank verzamelt via de jaarrekeningen van de bedrijven. Voor de overige indicatoren zijn de gegevens van 2010, indien beschikbaar, ook meegenomen om een zo actueel mogelijke weergave te realiseren.

Negen 'stops'

De lezer vindt in het duurzaamheidsverslag hoe de havenbedrijven mens, planeet en winst (people, planet & profit) verzoenen met hun dagelijks ondernemen. Het vertrekt vanuit het traject dat goederen afleggen om vanuit de hele wereld via de Antwerpse haven hun eindbestemming te bereiken. Het verslag is onderverdeeld in negen stops of hoofdstukken.

Stop 1: de haven van Antwerpen als toegangspoort tot Europa.

Antwerpen is niet alleen een veelzijdige haven, ze is ook een goed beveiligde haven en een haven waar de schepen hun afval, gratis voor de binnenvaart en tegen een lage vergoeding voor de zeevaart, kwijt kunnen. De specifieke invulling die Antwerpen geeft aan de afgifte van scheepsafval wordt als voorbeeld gesteld voor andere Europese havens.

Stop 2: motor voor economie en tewerkstelling.

De Antwerpse haven biedt rechtstreeks en onrechtstreeks werk aan ongeveer 7 procent van de werkende Vlamingen of ongeveer 145.000 mensen. De Antwerpse haven stelt meer mannen dan vrouwen te werk.

Stop 3: een haven die investeert.

De Antwerpse haven investeert niet alleen in infra- en superstructuur om haar positie in de kop van het Europese peloton te behouden, ze investeert ook in duurzame energie, onderzoek en ontwikkeling én in mensen. Het aantal opleidingsuren steeg tot in 2008 zowel absoluut als relatief (aantal uren per werknemer). Deze investering in mensen is ook nodig, want tegen 2013 worden in de haven niet minder dan 4.000 vacatures verwacht.

Stop 4: een productieve en gezonde haven.

De arbeidsproductiviteit (toegevoegde waarde per werknemer) in de haven van Antwerpen ligt ongeveer 50 procent hoger dan in andere sectoren van de Belgische economie en dat verschil neemt zelfs nog toe.

Stop 5: een haven die economie en ecologie verzoent.

De oppervlakte bestemd voor havenactiviteiten groeide tussen 2002 en 2010 met ongeveer 1 000 hectare tot 6 416 hectare of de oppervlakte van ongeveer 10 000 voetbalvelden. Maximaal vijf procent van het havengebied, of circa 600 hectare, zal als leefgebied voor havenspecifieke dier- en plantensoorten worden gevrijwaard en beheerd. Daarnaast wordt er ook geïnvesteerd in natuur(kerngebieden) rond het havengebied.

Stop 6: een industrieel en logistiek actieve haven.

De activiteiten in de haven vergen energie, hebben nood aan water en veroorzaken emissies. Het energieverbruik nam in de periode 2000-2008 toe met 16 procent, waarbij de chemie en de raffinaderijen de grootste verbruikers zijn. De toename is mede een gevolg van een toegenomen productie (+7 procent). Ongeveer 95 procent van het waterverbruik is koelwater dat uit de dokken en de Schelde wordt opgepompt en terugvloeit. Hemelwater wordt slechts in geringe mate gebruikt. Het kostbare grondwater wordt zelden in productieprocessen aangewend.

Stop 7: in harmonie met milieu en natuur.

De haven van Antwerpen is een 'hotspotzone' voor fijn stof en stikstofdioxide. Daarom geldt sinds eind 2008 een 'actieplan fijn stof en stikstofdioxide' voor de haven en de omliggende gemeenten, met een

tachtigtal actiepunten. Dit actieplan resulteerde in een duidelijke en stelselmatige verbetering van de gemeten waarden. In 2010 werden er in de haven zelfs geen overschrijdingen van de fijnstofconcentraties meer vastgesteld.

Stop 8: via de regio naar het achterland.

In de Antwerpse haven evolueert de vervoerswijze (modal split) langzaam maar zeker in de richting van niet-weggebonden transportmiddelen. Wegtransport vertegenwoordigt minder dan 50 procent van alle trafieken, behalve voor containers. Binnenschepen vervoeren nu ongeveer een derde van alle containers. Grote hoeveelheden vloeibare goederen worden via het Europese pijpleidingenknooppunt en het netwerk binnen de haven getransporteerd. In de haven geldt dit zelfs voor 88 procent van de vloeibare goederen die binnen de industriële sector worden getransporteerd.

Stop 9: de banden met omwonenden en met de jeugd worden aangehaald.

Om het duurzame woon-werkverkeer aan te moedigen werd de I-bus opgestart. Daarnaast is er ook de pendelbus die dagelijks ongeveer 140 werknemers en uitzendkrachten naar het werk brengt. Sponsorprojecten, zoals de Koning Boudewijnstichting en de New Belgica, passen eveneens in dit kader.

Dit eerste duurzaamheidsverslag van de haven van Antwerpen is de nulmeting (een inventarisatie van de huidige situatie, vanwaar doordacht naar een toekomstige situatie kan worden toegewerkt). Het maakt nieuwe gemeenschappelijke projecten mogelijk, verduidelijkt waar studie en onderzoek noodzakelijk zijn en vormt de basis voor de uitbouw van een duurzame haven van en voor mensen. In een latere fase zal ook een handleiding over duurzaamheid worden opgemaakt. Daarmee willen de initiatiefnemers goede praktijken (best practices) en inspirerende voorbeelden brengen, specifiek voor het havengebied en per soort activiteit zodat iedereen aan de slag kan om van de haven een duurzame haven te maken.

Het duurzaamheidsverslag wordt officieel voorgesteld begin februari 2012. Het volledige verslag en alle randinformatie is terug te vinden op de website **www.duurzamehavenvanantwerpen.be**. In combinatie met een kort, bondig en zeer toegankelijk gedrukt verslag wensen de initiatiefnemers hiermee het verslag en de ideeën rond duurzaamheid breed en op een duurzame manier te verspreiden.

DEEL 3

FINANCIELE INFORMATIE

Jaarrekening 2011

JAARREKENING IN EURO

Naam: **Maatschappij voor het haven-, grond- en industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied**

Rechtsvorm: Publieke rechtspersoon onder de vorm van een opdrachthoudende vereniging

Adres: Sint-Paulusplein(KAL)

Nr: 27

Bus:

Postnummer: 9120

Gemeente: Beveren-Waas

Land: België

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van

Dendermonde

Internetadres:

Ondernemingsnummer

BE 0223.944.690

Datum van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

15-02-2007

Jaarrekening goedgekeurd door de algemene vergadering van

13-06-2012

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van

01-01-2011

tot

31-12-2011

Vorig boekjaar van

01-01-2010

tot

31-12-2010

De bedragen van het vorige boekjaar zijn identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Zijn gevoegd bij deze jaarrekening:

Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn:

VOL 5.1, VOL 5.2.2, VOL 5.2.3, VOL 5.2.4, VOL 5.3.4, VOL 5.3.5, VOL 5.3.6, VOL 5.4.1, VOL 5.4.2, VOL 5.5.1, VOL 5.5.2, VOL 5.11, VOL 5.14, VOL 5.16, VOL 5.17.1, VOL 5.17.2, VOL 9

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming, van de BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

AERTS Freddy

Ambtenaar

Sint-Margrietstraat 4

9140 Temse

BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Bestuurder

DECKERS Peter

Ruiterstraat 70

9130 Kieldrecht (Beveren)

BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Voorzitter van de Raad van Bestuur

BERNAERS Greet

Directeur Droge Infrastructuur - Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
Lode Vleeshouwersstraat 57
2900 Schoten
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Bestuurder

DECKERS Miet

Nieuw Arenberg 2
9130 Kieldrecht (Beveren)
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Bestuurder

MINNEBO Willy

Burgemeester
Reynerslaan 29
2070 Zwijndrecht
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Bestuurder

VERHOEVEN Bjorn

Directeur Patrimoniumbeheer - Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
Hoge Kaartstraat 138
2930 Brasschaat
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Bestuurder

BRUYNINCKX Eddy

Gedelegeerd Bestuurder - Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen
Philip Spethstraat 162
2950 Kapellen
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

TESSIER Toon

Hofbouwlaan 6
9000 Gent
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2007

Bestuurder

MACHIELS Bruno

Veldstraat 151
9140 Temse
BELGIË

Begin van het mandaat: 06-06-2007

Bestuurder

DECKERS Mirèse

Burggravenstraat 18
9120 Beveren-Waas
BELGIË

Begin van het mandaat: 06-06-2007

Bestuurder

VAN GEERTSOM Julien

Kasteelstraat 82
9140 Temse
BELGIË

Begin van het mandaat: 29-03-2009

Bestuurder

VAN ROEYEN Raf

Yzerhand 52
9120 Beveren-Waas
BELGIË

Begin van het mandaat: 02-09-2009

Bestuurder

CALLENS, PIRENNE & CO CVBA (B 00003)

BE 0427.897.088
Jan Van Rijswijcklaan 10
2018 Antwerpen
BELGIË

Begin van het mandaat: 31-12-2010

Einde van het mandaat: 31-12-2012

Commissaris

Direct of indirect vertegenwoordigd door:

CALLENS Philip (AO2009)

Commissaris
Jan Van Rijswijcklaan 10
2018 Antwerpen

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 1.2
-----	-----------------	---------

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening werd geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

- A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming*,
- B. Het opstellen van de jaarrekening*,
- C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
- D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschapsnummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)
PDM CONSULT VOF BE 0829.377.615 G. Van Gervenstraat 19A/4 9120 Beveren-Waas BELGIË Direct of indirect vertegenwoordigd door HOLMSTOCK Dirk Boekhouder	70369658 206194	

* Facultatieve vermelding.

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
VASTE ACTIVA		20/28	<u>146.917.471,54</u>	<u>144.812.523,63</u>
Oprichtingskosten	5.1	20		
Immateriële vaste activa	5.2	21		1.008
Materiële vaste activa	5.3	22/27	<u>146.914.971,54</u>	<u>144.809.015,63</u>
Terreinen en gebouwen		22	146.854.427,65	144.766.447,76
Installaties, machines en uitrusting		23	4.135,98	7.047,86
Meubilair en rollend materieel		24	56.407,91	35.520,01
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27		
Financiële vaste activa	5.4/5.5.1	28	2.500	2.500
Verbonden ondernemingen	5.14	280/1		
Deelnemingen		280		
Vorderingen		281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	5.14	282/3		
Deelnemingen		282		
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	2.500	2.500
Aandelen		284		
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	2.500	2.500
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	<u>29.187.660,25</u>	<u>26.698.936,58</u>
Vorderingen op meer dan één jaar		29		
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291		
Vorraden en bestellingen in uitvoering		3		
Vorraden		30/36		
Grond- en hulpstoffen		30/31		
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37		
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	5.182.660,64	5.164.404,07
Handelsvorderingen		40	716.478,28	723.610,66
Overige vorderingen		41	4.466.182,36	4.440.793,41
Geldbeleggingen	5.5.1/5.6	50/53	18.500.000	17.000.000
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	18.500.000	17.000.000
Liquide middelen		54/58	4.606.782,66	3.891.595,42
Overlopende rekeningen	5.6	490/1	898.216,95	642.937,09
TOTAAL VAN DE ACTIVA		20/58	<u>176.105.131,79</u>	<u>171.511.460,21</u>

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 2.2
-----	-----------------	---------

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	<u>148.560.897,58</u>	<u>141.014.782,02</u>
Kapitaal	5.7	10	91.742.954,14	90.277.099,06
Geplaatst kapitaal		100	95.909.620,8	94.443.765,72
Niet-opgevraagd kapitaal		101	4.166.666,66	4.166.666,66
Uitgiftepremies		11		
Herwaarderingsmeerwaarden		12	471,79	471,79
Reserves		13	56.817.471,65	50.737.211,17
Wettelijke reserve		130	625.000	625.000
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132		
Beschikbare reserves		133	56.192.471,65	50.112.211,17
Overgedragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Kapitaalsubsidies		15		
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	<u>5.274.290,88</u>	<u>5.274.290,88</u>
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	5.274.290,88	5.274.290,88
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160		
Belastingen		161		
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Overige risico's en kosten	5.8	163/5	5.274.290,88	5.274.290,88
Uitgestelde belastingen		168		
SCHULDEN		17/49	<u>22.269.943,33</u>	<u>25.222.387,31</u>
Schulden op meer dan één jaar	5.9	17	8.215.485,76	11.065.502,02
Financiële schulden		170/4	7.779.874,06	10.547.797,78
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173	7.779.874,06	10.547.797,78
Overige leningen		174		
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9	435.611,7	517.704,24
Schulden op ten hoogste één jaar		42/48	13.246.064,49	13.111.464,41
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	5.9	42	4.367.303,8	3.448.765,34
Financiële schulden		43		
Kredietinstellingen		430/8		
Overige leningen		439		
Handelsschulden		44	280.893,32	176.856,63
Leveranciers		440/4	280.893,32	176.856,63
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	978.534,26	1.172.813,48
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	5.9	45	80.025,81	126.247,92
Belastingen		450/3	10.970,47	64.397,05
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	69.055,34	61.850,87
Overige schulden		47/48	7.539.307,3	8.186.781,04
Overlopende rekeningen	5.9	492/3	808.393,08	1.045.420,88
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	176.105.131,79	171.511.460,21

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 3
-----	-----------------	-------

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/74	9.413.405,07	8.468.299,75
Omzet	5.10	70	8.866.319,65	8.118.439,73
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+)/(-)		71		
Geproduceerde vaste activa		72		
Andere bedrijfsopbrengsten	5.10	74	547.085,42	349.860,02
Bedrijfskosten		60/64	2.112.562,26	6.495.642,87
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60		
Aankopen		600/8		
Voorraad: afname (toename) (+)/(-)		609		
Diensten en diverse goederen		61	1.377.668,77	1.108.965,64
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)/(-)	5.10	62	497.051,01	433.245,67
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	82.536,42	81.422,39
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		631/4		
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	5.10	635/7		4.837.261,5
Andere bedrijfskosten	5.10	640/8	155.306,06	34.747,67
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten (-)		649		
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) (+)/(-)		9901	7.300.842,81	1.972.656,88
Financiële opbrengsten		75	455.077,33	429.586,47
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	58.384,33	50.716,59
Opbrengsten uit vlottende activa		751	396.692,92	378.864,85
Andere financiële opbrengsten	5.11	752/9	0,08	5,03
Financiële kosten	5.11	65	287.199,27	164.971,82
Kosten van schulden		650	286.824,39	164.325,66
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	374,88	646,16
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)		9902	7.468.720,87	2.237.271,53
Uitzonderlijke opbrengsten		76	31.094,42	
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa		760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa		761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten		762		
Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa		763	31.094,42	
Andere uitzonderlijke opbrengsten	5.11	764/9		
Uitzonderlijke kosten		66		
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		660		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa		661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)		662		
Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa		663		
Andere uitzonderlijke kosten	5.11	664/8		
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)		669		
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+)/(-)		9903	7.499.815,29	2.237.271,53
Onttrekking aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 3
-----	-----------------	-------

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Belastingen op het resultaat	(+)/(-)	5.12		
Belastingen		67/77	31.433,06	17.169,97
Regularisering van belastingen en terugnemning van voorzieningen voor belastingen		670/3	31.433,06	17.169,97
		77		
Winst (Verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9904	7.468.382,23	2.220.101,56
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar				
(+)/(-)		9905	7.468.382,23	2.220.101,56

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 4
-----	-----------------	-------

RESULTAATVERWERKING

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies)	(+)/(-)	9906	7.468.382,23	2.220.101,56
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	(+)/(-)	9905	7.468.382,23	2.220.101,56
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar	(+)/(-)	14P		
Onttrekking aan het eigen vermogen		791/2	12.022,23	434
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		791		
aan de reserves		792	12.022,23	434
Toevoeging aan het eigen vermogen		691/2	6.092.282,71	1.092.282,71
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies		691		
aan de wettelijke reserve		6920		
aan de overige reserves		6921	6.092.282,71	1.092.282,71
Over te dragen winst (verlies)	(+)/(-)	14		
Tussenkoms van de vennoten in het verlies		794		
Uit te keren winst		694/6	1.388.121,75	1.128.252,85
Vergoeding van het kapitaal		694	1.388.121,75	1.128.252,85
Bestuurders of zaakvoerders		695		
Andere rechthebbenden		696		

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.2.1
-----	-----------------	-----------

TOELICHTING

STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
KOSTEN VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING				
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar		8051P	XXXXXXXXXX	8.680,21
Mutaties tijdens het boekjaar				
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa		8021		
Overdrachten en buitengebruikstellingen		8031		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-)	8041		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar		8051	8.680,21	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar		8121P	XXXXXXXXXX	7.672,21
Mutaties tijdens het boekjaar				
Geboekt		8071	1.008	
Teruggenomen		8081		
Verworven van derden		8091		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen		8101		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-)	8111		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar		8121	8.680,21	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR		210	0	

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.3.1
-----	-----------------	-----------

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	XXXXXXXXXX	145.126.964,47
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	5.448.693,25	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	3.287.824,1	
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8181		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	147.287.833,62	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8251		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	XXXXXXXXXX	360.516,71
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	72.889,26	
Teruggenomen	8281		
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	433.405,97	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	22	146.854.427,65	

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.3.2
-----	-----------------	-----------

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	XXXXXXXXXX	34.163,15
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	615,71	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8182		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	34.778,86	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8252		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	XXXXXXXXXX	27.115,29
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	3.527,59	
Teruggenomen	8282		
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	30.642,88	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	23	4.135,98	

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.3.3
-----	-----------------	-----------

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	XXXXXXXXXX	63.798,91
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	25.999,47	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173		
Overboekingen van een post naar een andere (+)/(-)	8183		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	89.798,38	
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253P	XXXXXXXXXX	471,79
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8253	471,79	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	XXXXXXXXXX	28.750,69
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	5.111,57	
Teruggenomen	8283		
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	33.862,26	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	24	56.407,91	

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.4.3
-----	-----------------	-----------

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373		
Overboekingen van een post naar een andere	(+)/(-) 8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8443		
Meerwaarden per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere	(+)/(-) 8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	XXXXXXXXXX	
Mutaties tijdens het boekjaar	(+)/(-) 8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	284		
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	XXXXXXXXXX	2.500
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583		
Terugbetalingen	8593		
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen	(+)/(-) 8623		
Overige mutaties	(+)/(-) 8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8	2.500	
GECEMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.6
-----	-----------------	---------

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

OVERIGE GELDBELEGGINGEN

Aandelen

Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag
Niet-opgevraagd bedrag

Vastrentende effecten

Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen

Termijnrekeningen bij kredietinstellingen

Met een resterende looptijd of opzegtermijn van
hoogstens één maand
meer dan één maand en hoogstens één jaar
meer dan één jaar

Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
51		
8681		
8682		
52	17.000.000	17.000.000
8684		
53	1.500.000	
8686		
8687	1.500.000	
8688		
8689		

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Pro ratering van intresten op geldbeleggingen
Over te dragen kosten

Boekjaar
882.886,55
15.330,4

Nr.	BE 0223.944.690
-----	-----------------

VOL 5.7

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

Maatschappelijk kapitaal

Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
100P	XXXXXXXXXX	94.443.765,72
100	95.909.620,8	

Wijzigingen tijdens het boekjaar

Aandelen B
Aandelen B - Doel 5
Aandelen B - Doel 7
Aandelen B - Logistiek Park West

Samenstelling van het kapitaal

Soorten aandelen

Aandelen A
Aandelen B

Codes	Bedragen	Aantal aandelen
	865.813,18	693
	908.068	726
	-308.155,51	-247
	129,41	0
	6.250.000	5.000
	89.659.622,08	71.728
8702	XXXXXXXXXX	
8703	XXXXXXXXXX	

Aandelen op naam

Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen

Niet-gestort kapitaal

Niet-opgevraagd kapitaal
Opgevraagd, niet-gestort kapitaal
Aandeelhouders die nog moeten volstorten

Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
101	4.166.666,66	XXXXXXXXXX
8712	XXXXXXXXXX	

Eigen aandelen

Gehouden door de vennootschap zelf

Kapitaalbedrag
Aantal aandelen

Gehouden door haar dochters

Kapitaalbedrag
Aantal aandelen

Verplichtingen tot uitgifte van aandelen

Als gevolg van de uitoefening van conversierechten

Bedrag van de lopende converteerbare leningen
Bedrag van het te plaatsen kapitaal
Maximum aantal uit te geven aandelen

Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten

Aantal inschrijvingsrechten in omloop
Bedrag van het te plaatsen kapitaal
Maximum aantal uit te geven aandelen

Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal

Codes	Boekjaar
8721	
8722	
8731	
8732	
8740	
8741	
8742	
8745	
8746	
8747	
8751	

Aandelen buiten kapitaal

Verdeling

Aantal aandelen
Daaraan verbonden stemrecht

Uitsplitsing volgens de aandeelhouders

Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf
Aantal aandelen gehouden door haar dochters

Codes	Boekjaar
8761	
8762	
8771	
8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING, ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE ONDERNEMING HEEFT ONTVANGEN

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.8
-----	-----------------	---------

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

UITSPLITSING VAN DE POST 163/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG VOORKOMT

voorziening voor aanleg Rietveld Kallo
voorziening voor boeten en strafbedingen

Boekjaar
274.290,88
5.000.000

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)
UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN EEN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

Financiële schulden
 Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Overige schulden

Codes	Boekjaar
8801	4.367.303,8
8811	
8821	
8831	
8841	2.809.589,48
8851	1.557.714,32
8861	
8871	
8881	
8891	
8901	

Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

42	4.367.303,8
----	-------------

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

Financiële schulden
 Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Overige schulden

8802	7.779.874,06
8812	
8822	
8832	
8842	7.779.874,06
8852	
8862	
8872	
8882	
8892	
8902	435.611,7

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar

8912	8.215.485,76
------	--------------

Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

Financiële schulden
 Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Overige schulden

8803	
8813	
8823	
8833	
8843	
8853	
8863	
8873	
8883	
8893	
8903	

Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar

8913	
------	--

GEWAARBORGDE SCHULDEN
Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

Financiële schulden
 Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Codes	Boekjaar
8921	
8931	
8941	
8951	
8961	
8971	
8981	
8991	
9001	
9011	
9021	
9051	

Totaal van de door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden

9061	
------	--

Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Financiële schulden

8922	
------	--

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.9
-----	-----------------	---------

Achtergestelde leningen
 Niet-achtergestelde obligatieleningen
 Leasingschulden en soortgelijke schulden
 Kredietinstellingen
 Overige leningen
 Handelsschulden
 Leveranciers
 Te betalen wissels
 Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen
 Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten
 Belastingen
 Bezoldigingen en sociale lasten
 Overige schulden

Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming

Codes	Boekjaar
8932	
8942	
8952	
8962	
8972	
8982	
8992	
9002	
9012	
9022	
9032	
9042	
9052	
9062	

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

Belastingen

Vervallen belastingschulden
 Niet-vervallen belastingschulden
 Geraamde belastingschulden

Bezoldigingen en sociale lasten

Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
 Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten

Codes	Boekjaar
9072	
9073	10.970,47
450	
9076	
9077	69.055,34

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt

Over te dragen opbrengsten concessionaris
 Overige toe te rekenen kosten/over te dragen opbrengsten

Boekjaar
800.041,88
8.351,2

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.10
-----	-----------------	----------

BEDRIJFSRESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
Concessies Linkerscheldeoevergebied		3.206.854,64	25.632.779,37
Erfpachten Linkerscheldeoevergebied		5.327.517,8	5.327.276,65
Diverse vergoedingen		4.427,72	5.281,47
Doorgerekende kosten			12,54
Pendelfonds		327.519,49	222.089,7
Uitsplitsing per geografische markt			
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740	342.659,98	259.795,43
BEDRIJFSKOSTEN			
Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	7	7
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	7	6,1
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	13.832	11.689
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	351.606,94	301.306,58
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	100.988,76	85.419,21
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622		
Andere personeelskosten	623	44.455,31	46.519,88
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624		
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) (+)/(-)	635		
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110		
Teruggenomen	9111		
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112		
Teruggenomen	9113		
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115		5.000.000
Bestedingen en terugnemingen	9116		162.738,5
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	27.934,87	26.432,84
Andere	641/8	127.371,19	8.314,83
Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096	1	
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	2	
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	1.108	
Kosten voor de onderneming	617	26.089,33	

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.12
-----	-----------------	----------

BELASTINGEN EN TAKSEN

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat van het boekjaar

Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen
Geraamde belastingsupplementen

Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren

Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen
Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd

Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst

Codes	Boekjaar
9134	31.433,06
9135	31.433,06
9136	
9137	
9138	
9139	
9140	

Invloed van de uitzonderlijke resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar

Bronnen van belastinglatenties

Actieve latenties
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten
Andere actieve latenties

Passieve latenties
Uitsplitsing van de passieve latenties

Codes	Boekjaar
9141	
9142	
9144	

BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde

Aan de onderneming (aftrekbaar)
Door de onderneming

Ingehouden bedragen ten laste van derden als

Bedrijfsvoorheffing
Roerende voorheffing

Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
9145	227.731,31	364.144,44
9146	814.820,6	908.379,03
9147	109.518,52	90.800,63
9148	3.004,79	3.338,07

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.13
-----	-----------------	----------

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belope waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	

VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN

BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN

- Ingevolge de provisionele vervroegde terugbetaling door de Maatschappij aan het Vlaamse Gewest (2004) voor eerder ingebrachte terreinen werd een bedrag van 993.457,00 euro behouden op de in 2004 aangelegde orderrekening "te vernietigen aandelen B", en dit tot alle details betreffende deze transactie en/of terreininbrengen zullen geregeld zijn."

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 5.13
-----	-----------------	----------

- "De in 2004 met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen gesloten financieringsovereenkomst tot overdracht van een aantal gronden t.b.v. ca. 12,6 miljoen euro als provisionele betaling, leidde in 2011 tot de effectieve overdracht (d.w.z. na verlijden van de akten) door de Maatschappij Linkerscheldeover aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen van 3 terreinen (een terrein en kaaimuur aan de St.-Jansweg, en de zgn. leefbaarheidsbuffer) ter waarde van 1.134.340,57 euro waarvoor het overeenstemmend aantal aandelen B (907.47245 stuks) werden vernietigd. Voor wat betreft het saldo van de prefinanciering worden de aandelen B slechts vernietigd nadat de akten zullen verleden worden."
- Bij arrest van 30 april 2009 heeft het Hof van Beroep te Gent o.m. een verbod opgelegd aan de Maatschappij Linkerscheldeover om de tot op heden nog niet uitgevoerde sloopvergunningen voor gebouwen te Doel uit te voeren of te laten uitvoeren en dit onder verbeurte van een dwangsom van 250.000 euro.
- Daarnaast legde op 03 juni 2009 de Rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde aan de Maatschappij een sloopverbod op in Doel, onder verbeurte van een dwangsom van 1.000.000 euro. De Maatschappij diende hiertegen beroep in en op 6 juli 2010 volgde uitspraak waarvan de essentie luidde dat de sloopvergunningen niet meer mochten worden uitgevoerd, onder verbeurte van een dwangsom van 500.000 euro.
- Ingevolge een eerste bevel van de heer burgemeester van Beveren aan de Maatschappij Linkerscheldeover (naderhand gevolgd door een tweede gelijkaardig bevel) tot onmiddellijke sloop van in totaal 4 verkrotte woningen in het belang van de openbare veiligheid en gezondheid werd hieraan gevolg gegeven. De Maatschappij Linkerscheldeover heeft zich hiervoor louter gebaseerd op het bevel van de burgemeester hetwelk is voortgesproken uit het openbaar belang, en heeft geen uitvoering gegeven aan de eerder bekomen sloopvergunningen zoals expliciet door het Hof van Beroep werd gestipuleerd. De Maatschappij Linkerscheldeover heeft de intentie zich ook in de toekomst hieraan strikt te houden.
- In haar zelfde arrest d.d. 06 juli 2010 oordeelde het Hof van Beroep te Gent bovendien dat de Maatschappij Linkerscheldeover werken en maatregelen dient uit te voeren/te treffen teneinde verkrotting van haar woningen in Doel tegen te gaan, en dit onder verbeurte van een dwangsom van 10.000 euro per vastgestelde inbreuk.
- Gezien haar verantwoordelijkheden in ruimere zin als eigenaar van gebouwen in Doel wordt een bedrag van 5.000.000,- euro voorzien om aan de diverse opgelegde maatregelen te kunnen voldoen.
- In het kader van de verdere ontwikkeling van de Waaslandhaven en de wettelijke en statutaire opdrachten die de Maatschappij Linkerscheldeover terzake heeft, verbond de Maatschappij zich - samen met het Vlaamse Gewest en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en elk ten belope van 1/3 - tot de oprichting van een "Pre-grondenbank Strategisch Plan haven van Antwerpen, deel Linkeroever" met het oog op de verwerving van landbouwgoederen. Conform aan deze overeenkomst bracht de Maatschappij hier reeds in 2008 een bedrag in van ca. 3,34 mio euro en creëerde aldus een op te stellen vordering voor dit bedrag t.a.v. deze pre-grondenbank.
- In 2009 verwierf de Maatschappij Linkerscheldeover een terrein van ca. 17 ha binnen zeehavengebied jegens een private eigenaar, waarop een concessie werd verleend die echter in 2011 door de concessionaris werd verbroken omwille van economische omstandigheden. Het terrein werd onmiddellijk opnieuw aangeboden aan geïnteresseerde kandidaten. De voorstudie van een gedetailleerd concept van inplanting laat op dit ogenblik uitschijnen dat een kleiner deel van het terrein slechts mits beperkingen zou kunnen uitgebaat worden. Hiervoor loopt bij het ter perse gaan van onderhavig verslag een studie die deze mogelijke beperkingen verder onderzoekt.

IN VOORKOMEND GEVAL, BEKNOPTE BESCHRIJVING VAN DE REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN, MET OPGAVE VAN DE GENOMEN MAATREGELEN OM DE DAARUIT VOORTVLOEIENDE KOSTEN TE DEKKEN

PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN

Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend

Code	Boekjaar
9220	

AARD EN ZAKELIJK DOEL VAN BUITENBALANS REGELINGEN

Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regeling voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap; indien vereist moeten de financiële gevolgen van deze regelingen voor de vennootschap eveneens worden vermeld:

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTOLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN

Uitstaande vorderingen op deze personen

Voorwaarden betreffende de uitstaande vorderingen

Waarborgen toegestaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van de toegestane waarborgen

Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel

Voornaamste voorwaarden van deze verplichtingen

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificeerbaar persoon

Aan bestuurders en zaakvoerders

Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders

Codes	Boekjaar
9500	
9501	
9502	
9503	10.120,27
9504	

DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)

Bezoldiging van de commissaris(sen)

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)

Andere controleopdrachten

Belastingadviesopdrachten

Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten

Codes	Boekjaar
9505	3.150
95061	
95062	
95063	
95081	
95082	
95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 6
-----	-----------------	-------

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

Staat van de tewerkgestelde personen

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

	Codes	1. Voltijds (boekjaar)	2. Deeltijds (boekjaar)	3. Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE) (boekjaar)	3P. Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE) (vorig boekjaar)
Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar					
Gemiddeld aantal werknemers	100	7		7 VTE	6,1 VTE
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	101	13.832		13.832 T	11.689 T
Personeelskosten	102	497.051,01		497.051,01 T	433.245,67 T
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	103	XXXXXXX	XXXXXXX	T	T

Op de afsluitingsdatum van het boekjaar

Aantal werknemers

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

- Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
- Overeenkomst voor een bepaalde tijd
- Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
- Vervangingsovereenkomst

Volgens het geslacht en het studieniveau

- Mannen
 - lager onderwijs
 - secundair onderwijs
 - hoger niet-universitair onderwijs
 - universitair onderwijs
- Vrouwen
 - lager onderwijs
 - secundair onderwijs
 - hoger niet-universitair onderwijs
 - universitair onderwijs

Volgens de beroepscategorie

- Directiepersoneel
- Bedienden
- Arbeiders
- Andere

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
105	7		7
110	7		7
111			
112			
113			
120	3		3
1200			
1201			
1202	1		1
1203	2		2
121	4		4
1210			
1211	1		1
1212	1		1
1213	2		2
130	2		2
134	5		5
132			
133			

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 6
-----	-----------------	-------

Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Tijdens het boekjaar

Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren
Kosten voor de onderneming

Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
150	2	
151	1.108	
152	26.089,33	

Tabel van het personeelsverloop tijdens het boekjaar

Ingetreden

Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
Overeenkomst voor een bepaalde tijd
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
Vervangingsovereenkomst

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
205			
210			
211			
212			
213			

Uitgetreden

Aantal werknemers met een in de DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam

Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst

Overeenkomst voor een onbepaalde tijd
Overeenkomst voor een bepaalde tijd
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk
Vervangingsovereenkomst

Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst

Pensioen
Brugpensioen
Afdanking
Andere reden
Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming

Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
305			
310			
311			
312			
313			
340			
341			
342			
343			
350			

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 6
-----	-----------------	-------

Inlichtingen over de opleidingen voor de werknemers tijdens het boekjaar

Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

Aantal betrokken werknemers
Aantal gevolgde opleidingsuren
Nettokosten voor de onderneming
 waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding
 waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen
 waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)

Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
5801		5811	
5802		5812	
5803		5813	
58031		58131	
58032		58132	
58033		58133	
5821		5831	
5822		5832	
5823		5833	
5841		5851	
5842		5852	
5843		5853	

Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

Aantal betrokken werknemers
Aantal gevolgde opleidingsuren
Nettokosten voor de onderneming

Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

Aantal betrokken werknemers
Aantal gevolgde opleidingsuren
Nettokosten voor de onderneming

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 7
-----	-----------------	-------

WAARDERINGSREGELS

-De waarderingsregels worden toegepast overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen. Zij werden ten opzichte van het vorig boekjaar niet gewijzigd.

- Opbrengsten uit erfpachten of concessies die vooruit betaald werden aan de Maatschappij worden slechts opgenomen in het resultaat van het boekjaar dat betrekking heeft op de betrokken erfpacht of concessie.

- Kosten van oprichting en kapitaalsverhoging komen rechtstreeks ten laste van de resultatenrekening van het boekjaar waarin ze worden besteed.

- Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschaffingsprijs. Een waardevermindering wordt geboekt wanneer de intrinsieke waarde van de deelnemingen, rekening houdend met de vooruitzichten, duurzaam lager ligt dan de aanschaffingswaarde.

- Vorderingen en schulden op meer dan een jaar
- Vorderingen en schulden op ten hoogste een jaar
- Geldbeleggingen
- Liquide middelen
- Overlopende rekeningen

Ze worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Waardeverminderingen op vorderingen worden geboekt bij falen of bij klaarblijkelijk en duurzaam onvermogen van niet verzekerde klantenvorderingen. Vorderingen en schulden in vreemde munten, waarvoor geen indekkingsovereenkomst bestaat om de koerswijzigingen uit te schakelen, worden in Euro omgezet tegen de bankkoers van het einde van het boekjaar. De omrekeningsverschillen worden per munt berekend.

De betalingen gedaan aan de feitelijke vereniging waarbij de Maatschappij lid is, worden opgenomen onder overige vorderingen ten belope van de inbreng.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd aan hun aanschaffingsprijs en eventuele bijkomende kosten. Minderwaarden worden geboekt in de mate dat deze duurzaam zijn. In de mate dat de Maatschappij bepaalde activa die ze heeft verworven, wettelijk of contractueel, dient af te staan aan aanschaffingsprijs en de tegenpartij deze dient te verwerven aan deze prijs, worden er geen minderwaarden opgenomen.

De oprichtingskosten werden onmiddellijk ten laste genomen.

De subsidie bekomen vanwege het Vlaamse Gewest voor het inrichten van een pendeldienst van/naar de Waaslandhaven i.h.k.v. het zgn. Pendelfonds betreft een totaal bedrag van totaal bedrag van 1.538.450 euro waarvan in 2011 een 2e schijf van 615.380,- euro werd ontvangen zodat 80 % van de toegekende subsidie ook effectief door het Gewest aan de Maatschappij Linkerscheldeover werd betaald. Mits gunstige evaluatie is ook het resterende saldo van 20 % opvraagbaar; gezien het voorwaardelijk karakter hiervan werd dit niet als vordering opgenomen. De exploitatiekosten van de pendeldienst werden in het boekjaar 2011 geheel gefinancierd uit de bijdragen van de deelnemers, en het saldo uit voornoemde subsidie. Het resterende deel van de reeds ontvangen subsidie vormt m.a.w. een opbrengst: deze werd overgedragen naar het volgende boekjaar. Dezelfde handelwijze werd ook voor het boekjaar 2010 toegepast.

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 8
-----	-----------------	-------

JAARVERSLAG

1. Analyse van de ontwikkeling en de resultaten van de maatschappij

Tijdens het boekjaar 2011 nam de omzet met ruim 11 % toe t.o.v. het jaar voordien. Dit is voornamelijk dankzij een toename van de inkomsten door concessies/erfpachten (+ 8 %) en het toenemend gebruik van de Pendeldienst die in 2010 werd gestart. Volledigheidshalve kan vermeld worden dat de inkomsten en uitgaven voor deze Pendeldienst elkaar in evenwicht houden. Vanzelfsprekend vormen de erfpacht- en concessieovereenkomsten het gros van de inkomsten waartegenover eerder beperkte lasten staan.

Dat de brutomarge minder dan proportioneel de inkomstenstijging heeft gevolgd (ca. +9 %) is het gevolg van de steeds verdergaande verbreding van de activiteiten van de Maatschappij Linkerscheldeoever tijdens het afgelopen jaar. De uiteindelijke bedrijfswinst blijkt aanzienlijk hoger te zijn dan in 2010 wat grotendeels het gevolg is van het aanleggen van een belangrijke voorziening in boekjaar 2010 hetgeen zich in 2011 niet hoefde te herhalen. (Toelichting: zie verder).

Met betrekking tot de aandelen B waren op 31 december 2011 aan het Gewest volgende aandelen B toegekend:

- # ingevolge inbreng van vroeger verworven gronden:
23.202,90749 aandelen B (29.003.634,36 euro)
- # ingevolge geprefinancierde verwervingen:
48.524,78917 aandelen B (60.655.986,46 euro)
- # totaal: 71.727,69666 aandelen B (89.659.620,82 euro)

2. Bestemming van het resultaat

Rekening houdend met o.m. de verdere ontwikkelingen en evoluties op het gebied van grondbeleid wordt voorgesteld om de nodige omzichtigheid aan de dag te leggen bij de bestemming van het resultaat, dat over het boekjaar 7.468.382 euro bedraagt tgo. 2.220.102 euro over 2010. Zo zijn er de verwervingen van landbouwgoederen in het kader van de (pre)grondenbank met de medefinanciering van de daaraan gekoppelde sociale begeleidingsmaatregelen. Ook op vlak van verwerving van bijkomend patrimonium, als verruiming van het aanbod van bedrijventerreinen, blijft het wenselijk dat de Maatschappij kan ingaan op dergelijke opportuniteiten. Daarnaast staat de Maatschappij in voor de financiering van de aanleg en inrichting van de 2e fase van de natuurcompensatie "Riet & Water" n.a.v. de realisatie van het Logistiek Park Waasland, en kondigen zich voor 2013 enkele omvangrijke infrastructuurwerken aan die van de Maatschappij belangrijke financiële middelen vereisen. Bovendien is de Maatschappij Linkerscheldeoever partner samen met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en de private partner THV Groene Haven bij de ontwikkeling van een grootschalig windturbinepark in de Waaslandhaven. Ter realisatie daarvan zal door deze drie organisaties in 2012 een zgn. "Special Purpose Vehicle" worden opgericht, waarin de private partner een deelname heeft van 25 % en de Maatschappij Linkerscheldeoever, na toepassing van de verdeelsleutel met het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen,

Voorgesteld wordt om het batig saldo van het boekjaar van 7.468.382,23 euro als volgt te bestemmen:

- * een bedrag van 831,32 euro te onttrekken aan de reserve Sociaal Begeleidingsplan Doel - i.c. 2/3 van het bedrag dat in de loop van 2011 werd uitbetaald aan renovatiepremies/huurgaranties (1.246,98 euro);
- * een bedrag van 11.190,91 euro eveneens te onttrekken aan de reserve Sociaal Begeleidingsplan Doel zijnde de uitkering van een leefgemeenschapspremie conform voormeld begeleidingsplan;
- * van het daarna te bestemmen resultaat van 7.480.404,46 euro

1. een toevoeging te doen aan de reserves als volgt:

- reservefonds Indaver: 92.282,71 euro
- reservefonds voor terreinverwerving & investeringen: 6.000.000,00 euro

2. het saldo van 1.388.121,75 euro uit te keren als dividend aan de deelnemers, conform de statuten, hetzij:

- vergoeding van het door de vennoten ingebracht kapitaal aan de Euribor-intrestvoet op 12 maanden die voor deposito's in euro gehanteerd wordt op 31 december van het verlopen boekjaar en 1,937 % bedraagt;
- een preferentieel dividend t.b.v. 1/3 van het saldo aan de gemeente Beveren en het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband van het Land van Waas;
- het resterende deel aan alle deelnemers.

3. Beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden

In toepassing van de wet van 13 januari 2006 (B.S. 20 januari 2006) doet de Raad van Bestuur betreffende risico's en onzekerheden het volgende opmerken:

- In het centrum van Doel werden op enkele uitzonderingen na vrijwel alle privégebouwen door de Maatschappij verworven. Gezien de afspraken die gemaakt werden met de gemeente Beveren en Interwaas, is een aantal kosten met betrekking tot deze gebouwen onvermijdelijk, onder meer voor het slopen van woningen conform het uitdoofbeleid voor Doel waarover de Vlaamse

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 8
-----	-----------------	-------

regering zich op 23.03.2007 heeft uitgesproken evenals voor het saneren van woningen om redenen van hygiëne en volksgezondheid, e.d.

Dergelijke kosten zijn niet expliciet opgenomen in de prefinancieringsovereenkomst afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de Maatschappij die o.m. voorziet dat, bij overdracht van patrimonium door de Maatschappij aan het Havenbedrijf, dit gebeurt 'tegen dezelfde voorwaarden als de Maatschappij deze zelf heeft verworven met inbegrip van alle door haar gedragen kosten'. De recuperatie van deze kosten is bijgevolg nog onzeker.

Dezelfde prefinancieringsovereenkomst brengt ook mee dat het patrimonium van de Maatschappij in Doel, ook na afbraak, zijn waarde behoudt.

- Bij arrest van 30 april 2009 heeft het Hof van Beroep te Gent o.m. een verbod opgelegd aan de Maatschappij Linkerscheldeover om de tot op heden nog niet uitgevoerde sloopvergunningen voor gebouwen te Doel uit te voeren of te laten uitvoeren en dit onder verbeurte van een dwangsom van 250.000 euro.

Daarnaast legde op 03 juni 2009 de Rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde aan de Maatschappij een sloopverbod op in Doel, onder verbeurte van een dwangsom van 1.000.000 euro. De Maatschappij diende hiertegen beroep in en op 6 juli 2010 volgde uitspraak waarvan de essentie luidde dat de sloopvergunningen niet meer mochten worden uitgevoerd, onder verbeurte van een dwangsom van 500.000 euro.

Naar aanleiding van 2 bevelen van de heer burgemeester van Beveren aan de Maatschappij Linkerscheldeover tot onmiddellijke sloop van in totaal 4 verkrotte woningen in het belang van de openbare veiligheid en gezondheid heeft de Maatschappij deze woningen gesloopt. De bevelen van de burgemeester zijn gebaseerd op het openbaar belang; de Maatschappij Linkerscheldeover heeft bijgevolg geen uitvoering gegeven aan de eerder bekomen sloopvergunningen zoals expliciet door het Hof van Beroep werd gestipuleerd. De Maatschappij Linkerscheldeover heeft de intentie zich ook in de toekomst hieraan strikt te houden.

In haar zelfde arrest d.d. 06 juli 2010 oordeelde het Hof van Beroep te Gent bovendien dat de Maatschappij Linkerscheldeover werken en maatregelen dient uit te voeren/te treffen teneinde verkrotting van haar woningen in Doel tegen te gaan, en dit onder verbeurte van een dwangsom van 10.000 euro per vastgestelde inbreuk.

Gezien haar verantwoordelijkheden in ruimere zin als eigenaar van gebouwen in Doel wordt een bedrag van 5.000.000,- euro voorzien om aan de diverse opgelegde maatregelen te kunnen voldoen.

- Op 14 januari 2011 ontving de Maatschappij Linkerscheldeover een beschikking waarmee de beslagrechter een betaling vorderde van in totaal 752.400 euro.

- Op 17 maart 2011 ontving de Maatschappij Linkerscheldeover een zgn. bevel tot betalen van in totaal 3.642.699 euro. Zowel de beschikking als het bevel tot betalen hebben betrekking op gebouwen in Doel waarvan de Maatschappij Linkerscheldeover de eigenaar is. In opdracht van de Raad van Bestuur begeleidt een expertenplatform de verdere afwikkeling van beide zaken.

- Het Hof van Beroep te Gent deed op 14 februari 2012 uitspraak in beroep over het vonnis van 14 januari 2011 waarbij nu beslist werd dat aan het bevel tot betaling geen verdere uitvoering mag worden gegeven. Het Hof is immers van oordeel dat de beslagrechter het doel en de strekking van de dwangsommen als richtsnoer moet nemen om te beoordelen of de veroordeling werd geschonden of niet.

Volgens het Hof is het doel van de verboden tot slopen in de eerste plaats dan ook het tegengaan van het verder slopen en het aldus realiseren van een feitelijke bestemmingswijziging. Het Hof stelt bovendien dat de MLSO niet heeft getalmd of stilgezeten en weldegelijk onmiddellijk haar verantwoordelijkheid heeft genomen.

De enige mogelijkheid om de openbare veiligheid te garanderen, bestond er dan ook in over te gaan tot het verder slopen van de woning. Het Hof erkent het feit dat er hoe dan ook tot afbraak van deze reeds halfafgebroken woning had moeten besloten worden.

- De voormelde diverse opgelegde maatregelen blijven van kracht zodat het geraadzaam is de in 2010 aangelegde voorziening ook voor 2012 te behouden.

- In het kader van de verdere ontwikkeling van de Waaslandhaven en de wettelijke en statutaire opdrachten die de Maatschappij Linkerscheldeover terzake heeft, verbond de Maatschappij zich – samen met het Vlaamse Gewest en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en elk ten belope van 1/3 – tot de oprichting van een "Pre-grondenbank Strategisch Plan haven van Antwerpen, deel Linkeroever" met het oog op de verwerving van landbouwgoederen. Conform aan deze overeenkomst bracht de Maatschappij hier reeds in 2008 een bedrag in van ca. 3,34 mio euro en creëerde aldus een op te stellen vordering voor dit bedrag t.a.v. deze pre-grondenbank.

- In 2009 verwierf de Maatschappij Linkerscheldeover een terrein van ca. 17 ha binnen zeehavengebied jegens een private eigenaar, waarop een concessie werd verleend die echter in 2011 door de concessionaris werd verbroken omwille van economische omstandigheden. Het terrein werd onmiddellijk opnieuw aangeboden aan geïnteresseerde kandidaten. De voorstudie van een gedetailleerd concept van inplanting laat op dit ogenblik uitschijnen dat een kleiner deel van het terrein slechts mits beperkingen zou kunnen uitgebaut worden. Hiervoor loopt bij het ter perse gaan van onderhavig verslag een studie die deze mogelijke beperkingen verder onderzoekt.

4. Kwijting

In overeenstemming met de wettelijke bepalingen vragen wij aan de algemene vergadering kwijting te willen verlenen aan de bestuurders en commissaris van de maatschappij voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het afgelopen boekjaar.

5. Bestaan van bijkantoren

De maatschappij heeft geen bijkantoren

6. Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Sinds het einde van het boekjaar hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die van aard zouden zijn ernstig nadeel te kunnen berokkenen aan de maatschappij. Er zijn geen feiten of omstandigheden bekend die de verdere ontwikkeling van de maatschappij kunnen beïnvloeden.

7. Onderzoek en ontwikkelingen

De maatschappij heeft in de loop van het afgelopen boekjaar geen investeringen gedaan inzake onderzoek

8. Gebruikt financiële instrumenten

De maatschappij gebruikt geen financiële instrumenten zoals beschreven in Art. 96 Wetboek Venn.

Nr.	BE 0223.944.690	VOL 8
-----	-----------------	-------

Ten slotte verklaart de Raad van Bestuur dat gedurende het boekjaar door de commissaris geen uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten werden uitgevoerd. De Maatschappij heeft geen diensten afgenomen van personen die een professionele band hebben met de commissaris. Behoudens het bovenstaande deden zich na 31 december 2011 geen andere belangrijke feiten voor.

Mevrouwen, Mijne Heren,

Wij menen aldus in overeenstemming met de wet en de statuten verslag te hebben uitgebracht over de bedrijvigheid, het financiële en administratieve bestuur en de vooruitzichten van onze vereniging. Wij zijn er van overtuigd dat de motivatie van het personeel van de Maatschappij en de inzet van de vennoten voor de werking van de vereniging de belangrijkste bijdragen zijn geweest, waarvoor wij hen ten zeerste erkentelijk zijn.

Wij verzoeken U de jaarrekening met inbegrip van de voorgestelde verwerking van het resultaat in de voorgebrachte vorm te willen goedkeuren, en daarna de Bestuurders en de Commissaris kwijting te willen verlenen betreffende de vervulling van hun mandaat voor het boekjaar 2011.

De Raad van Bestuur,

9 mei 2012

Verslag van de commissaris

Jan Van Rijswijcklaan 10
B-2018 Antwerpen | Anvers
T +32 (0)3 248 50 10
F +32 (0)3 248 44 66
info@callens.be
www.callens-theunissen.com
www.crowehorwathinternational.com

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS VAN DE VENNOOTSCHAP MAATSCHAPPIJ VOOR HET HAVEN-, GROND- EN INDUSTRIALISATIEBELEID VAN HET LINKERSCHELDEOEVERGEBIED OVER DE JAARREKENING OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2011

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van het mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over het getrouw beeld van de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen en inlichtingen.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2011, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van € 176.105.131,79 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 7.468.382,23.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de jaarrekening die geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van het maken van fouten, bevat; het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels; en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van het maken van fouten, bevat.

Bedrijfsrevisoren | Réviseurs d'Entreprises | Belgische Wirtschaftsprüfer
Erkend voor de Financiële Instellingen | Agrés pour les Institutions Financières | Für Finanzinstitute anerkannt
Erkend door de Controledienst voor de ziekenfondsen | Agréé par l'Office de contrôle des mutualités | Von der Krankenkassenaufsicht anerkannt

Antwerp | Brussels | Hasselt | Kortrijk | Namur | Verviers | Luxembourg (L) | Berlin (G) | Lille (F)
Audit and Assurance | Accounting | Tax and Legal | Risk Consulting | Corporate Finance

Ondernemingsnummer BTW | Numéro d'Entreprise TVA BE 0427.897.088
ING: 320-0021487-23 | IBAN: BE92 3200 0214 8723 | BIC: BBRUBEBB

Burgerlijke vennootschap die de rechtsvorm van een coöperatieve vennootschap heeft aangenomen | Société Civile ayant emprunté la forme d'une Société Cooperative | Bürgerliche Gesellschaft die die Rechtsform einer Genossenschaft mit Beschränkter Haftung angenommen hat

Overeenkomstig voornoemde controlenormen hebben wij rekening gehouden met de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de vereniging, alsook met haar procedures van interne controle. Wij hebben van de verantwoordelijken en van het bestuursorgaan van de vereniging de voor onze controles vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij hebben op basis van steekproeven de verantwoording onderzocht van de bedragen opgenomen in de jaarrekening. Wij hebben de gegrondheid van de waarderingsregels, de redelijkheid van de betekenisvolle boekhoudkundige ramingen gemaakt door de vereniging, alsook de voorstelling van de jaarrekening als geheel beoordeeld. Wij zijn van mening dat deze werkzaamheden een redelijke basis vormen voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2011 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vereniging, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Bijkomende vermeldingen en inlichtingen

Het naleven door de vereniging van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermeldingen en inlichtingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

Antwerpen, 9 mei 2012

Callens, Pirenne & C°,
vertegenwoordigd door Philip Callens
Commissaris

DEEL 4

TEWERKSTELLINGSCIJFERS WAASLANDHAVEN

Tewerkstellingscijfers in de Waaslandhaven (31.12.2011)

GRONDGEBIED BEVEREN

Bedrijf	totaal 2011
Aannemingen Van Wellen NV	14
ADPO group NV	32
ADPO NV	143
AFC NV Transport & Forwarding	48
AGO Interim - Burcht Singelberg	6
AIF Fertikal CVBA	1
Alfred Talke België NV	19
Antwerp Container Repair NV (ACR)	22
Antwerp Euroterminal NV (AET)	182
Antwerp Gas Terminal NV (AGT)	42
Antwerp Leftbank Forwarding (Alfa Forwarding NV)	2
Antwerp Stone Terminal NV	2
Ashland Hercules inc.	183
B.K.V. België NV	1
Balie 21 NV	17
Banden de Condé NV	8
Bebronna BVBA	6
Belgian Scrap Terminal NV (BST)	38
Belgomilk CV	197
Bis-ROB Montagebedrijf NV	541
Borealis Kallo NV	170
Brabo CVBA	36
Chemcopack NV	36
Chevron Phillips Chemicals International NV	40
TES BV	8
De Bus (snackbar)	5
De Neef Chemical Processing NV	18
De Rycke Zand- & Grindcentrale NV	6
Dock '1261' BVBA (Frituur Snack) - Shell NV Tankstation	2
Douane & Accijnzen Inspectie West DA - Grens Inspectie Post Linkeroever (GIP LO)	74
Du Pont Antwerpen (Belgian Branch) BVBA	48
Eco Center (Wijngaard Natie NV)	35
Eco Modal Transport & Shipping BVBA	5
Electrabel Centrale Kallo	121
Electrabel, GDF Suez Nucleaire Productiezone Doel (Kerncentrale)	
Electrabel Opleidingcentrum 'Scaldis'	938
Euroports Road Transport Belgium NV Antwerp	5

Euroports Terminals Leftbank NV	245
Finnlines Belgium NV	15
Finnwest NV (onderdeel Westerlund)	15
Fort Liefkenshoek	2
Fresh Connection BVBA	4
G.R.C. Kallo NV (Grondrecyclagecentrum)	15
Gearbulk NV	3
Geodis Nova Logistics Belgium NV	19
Global Container Services NV (GCS)	74
Golfschool Beveren VZW	2
Guardian Industries Benelux BVBA	7
Hanson Aggregates Belgium NV	6
Havenbedrijf Antwerpen Sluisgebouw - bediening Kallosluis	52
Herbosch-Kiere NV	243
Holcim Beton België NV	7
Ibogem Groencompostering CVBA	4
ICO (International car operators) NV	275
Indaver NV, Slib en co-verwerkingscentrale (Sleco-centrale) NV, Svex NV	258
Ineos Phenol Belgium NV	184
Infrabel / NMBS Logistics	13
Intertek Belgium NV	12
Interimwerknemers	776
ISEC BVBA	5
ITACT II NV	4
ITC Rubis Terminal Antwerp NV	25
Kallo Industries NV	1
Kallo Storage NV	2
Katoen Natie Bulk Terminals NV	158
Katoen Natie Foodlogistics	20
Katoen Natie Grinding & Compounding Services NV	21
Katoen Natie L.G.C.E. NV (Logistics General Contractors and Engineering nv)	10
Katoen Natie NV	18
Katoen Natie Polymer Contractor NV	44
Katoen Natie Tank Operations NV	6
Katoen Natie Terminals NV + Katoen Natie Terminals NV (Lichterterminal)	84
Katoen Natie Trucking NV	20
Katoen Natie Trucking NV (afd. Silo Cleaning)	19
Katoen Natie Trucking NV (voorheen Trailer Service NV)	29
KGH Belgium NV	3
Lanxess NV	501
Lawter BVBA	135
Logidec BVBA	16
Logisport NV	346
Logsys NV	22

Lubrizol Advanced Materials Europe BVBA	40
Luik Natie Coldstore NV Warehouse AFRU-LOG - Luik Natie Storage NV	
Luik Natie Transport - Luyckx International NV	70
Metal Terminals International NV (MTI NV)	4
Milcobel CVBA	101
Ministerie Openbare Werken, Afd. Maritieme Toegang	35
Monument Chemical BVBA	89
M-real Benelux NV	16
New West Gypsum Recycling Benelux BVBA	4
NMT Belgium BVBA (dock office)	1
Nova Natie Fresh Logistics NV + Logistics	35
NYK Line (Benelux) BV Antwerp Branch	19
Yusen Logistics (Belgium) NV	503
Orgacom - Op De Beeck NV	10
P.S.A. Antwerp Deurganck Terminal	287
Pioneer Belgium NV	17
Pioneer Europe NV	115
Polymer Handling Kallo NV	4
Polymer Processing NV	175
Portmade NV	4
Quay side services	5
Rapid Tank Services NV	18
Rhenus Ocean NV (T.C.W. Transmarcom Copex Warehousing NV)	30
Riga Natie Logistics NV (magazijn Saeftinghe)	6
Riga Natie NV (magazijn Waesland)	9
Routier Snack Mirabari Vof.	1
S.I.W.H.A. hulpposten haven	2
Saint-Gobain Construction Products Belgium NV divisie Gyproc	222
Scheepvaartpolitie Antwerpen - Waaslandhaven - FAVV - Grens Inspectie Post (GIP LO)	19
Seaport Terminals NV	29
SGS NV - Milieucentrum	
Afdeling SGS - Belgium departement (Environmental services - Air monitoring) NV	27
SGS NV - Milieucentrum	
Afdeling SGS - Belgium departement (ex-Sanitec) NV	49
SGS NV - Milieucentrum afdeling SGS Ewacs NV	34
Shipit dept. container Haulage nv	17
S.O.N.J.A. nv	40
Stadsbader-Flamand NV	72
Stora Enso Lumipaper NV	93
Sunstream NV	9
Synergie Interim	11
Tabaknatie NV Magazijn Argos + Magazijn Waasland Cargo Center	97
Teveco NV	8
Thermotrafic Belgium	4
Belmos (Total Liefkenshoek)	10

Total Raffinaderij Antwerpen NV	1
Total Vrasenedok	2
Transcolli NV	30
Transfennica Belgium BVBA	13
Tunnel Liefkenshoek NV	28
UBEM Auto Surveys NV	4
Van Aerde Gebr. NV Logistiek, opslag en bevrachting	28
VLS-Group Belgium NV (magazijn Hazop)	8
Vopak Chemicals Terminals Belgium NV / Terminal Linkeroever	46
Votorantim Terminal NV	32
Waasland Distribution Center NV	36
Weber België NV	72
Westerlund Distribution NV	13
SUBTOTAAL BEVEREN	9.425

GRONDGEBIED ZWIJDRECHT

Bedrijf	totaal 2011
3M Belgium NV	285
Alfred Talke Logistic Services NV	29
Alfred Talke Transport Services NV	49
Antwerp Marine Technical Center NV	15
Borealis Antwerpen Compounding NV	111
C-Power	4
Cenflumarin - KTA	45
Cosalt NV	22
DEC NV (Deme Environmental Contractors)	223
Demako NV	34
Deme Blue Energy NV	3
Deme NV Building Materials NV	9
DP World Antwerp + Antwerp Gateway NV (a DP World Operated Terminal)	335
DP World Antwerp Customs Desk NV	22
Dredging International NV	1.216
Eval Europe NV	98
ExxonMobil Chemical Belgium - Antwerp Polymers Plant BVBA	300
Fabricom GTI	220
Fina Antwerp Olefins NV	1
Fujifilm Electronic Materials (Europe) NV	96
Geosea NV	71
Grontmij Industry	55
Handico International NV	6
HN - Transport & Distribution NV	43
HSS nv - Hydro Soil Services NV	5

I.S.S. Industrial Services NV	90
Ineos Belgium NV	17
Ineos NV	473
Interimwerknemers	89
Lanxess Rubber NV	422
Maintenance Partners Belgium NV	139
Mennens Belgium NV	41
Messer Belgium NV	109
Momentive Performance Materials Benelux BVBA	16
Nippon Shokubai Europe NV	83
Praxair NV	27
Prodac NV	26
Psion NV	19
Purazur NV	2
Seppic Belgium NV	43
Siemens NV - Power, Energy, Transportation	19
Silvertrans NV	11
Speciality Polymers Antwerp NV	111
TCI Europe NV (Tokyo Chemical Industry)	18
Tebodin Belgium NV	2
Toptech Systems NV	21
Van Moer Rail NV	87
Zwijndrecht DOW BVBA (Union Carbide Benelux NV)	8
SUBTOTAAL ZWIJNDRECHT	5.170
TOTAAL (exclusief contractors)	14.595

(gebruik enkel toegestaan na uitdrukkelijk akkoord van de Maatschappij Linkerscheldeoever en mits bronvermelding)

Colofon

Uitgever

Maatschappij Linkerscheldeover
Sint-Paulusplein 27
9120 Kallo
T +32 3 766 41 89
F +32 3 776 79 13
E: info@maatschappijlso.be
www.mlso.be

Grafisch ontwerp en druk

Drukkerij Room bvba, Sint-Niklaas

Fotografie

Stefaan Van Hul
Kristof Pieters

